

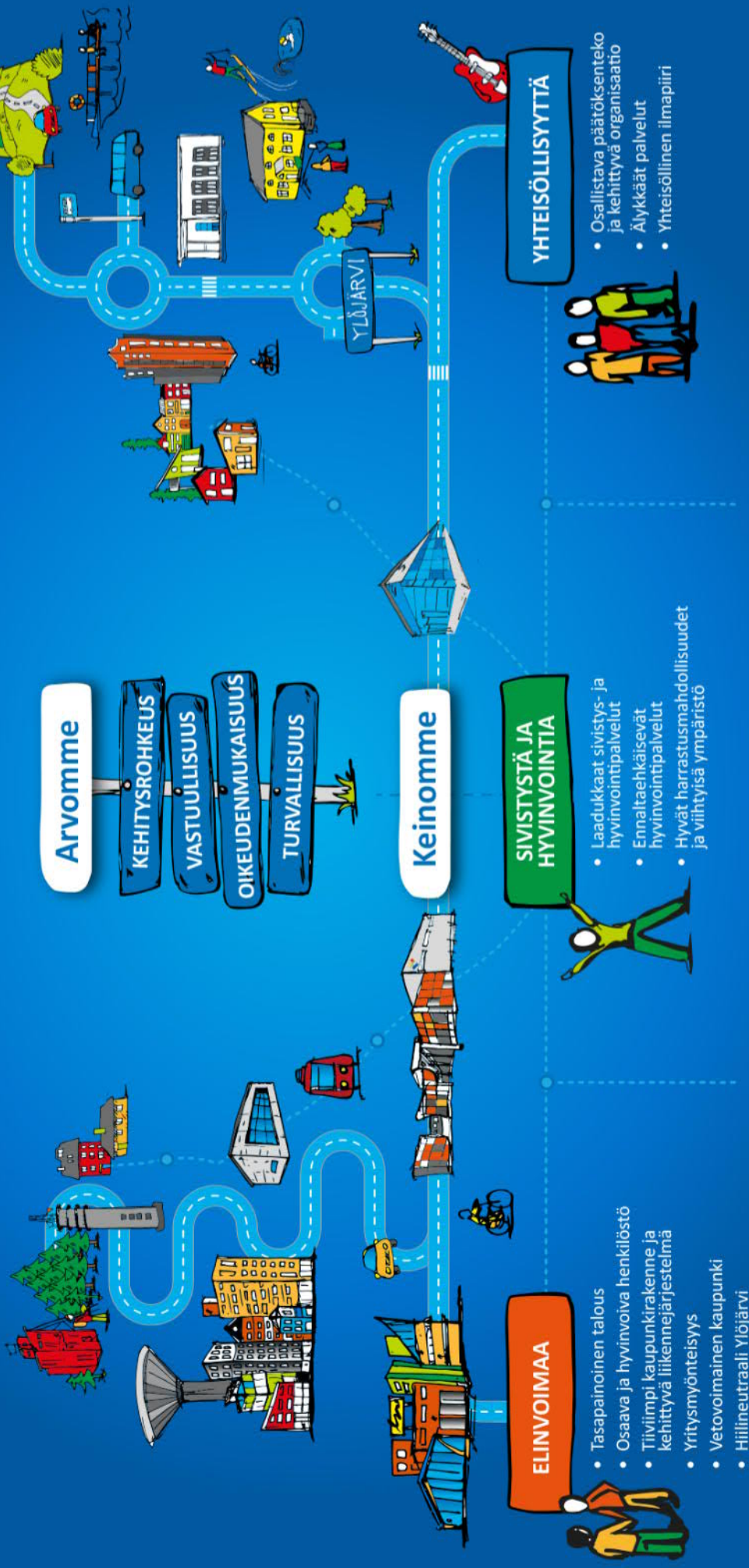
Talousarvio 2023 Taloussuunnitelma 2023-2025

Kaupunginvaltuusto 14.11.2022

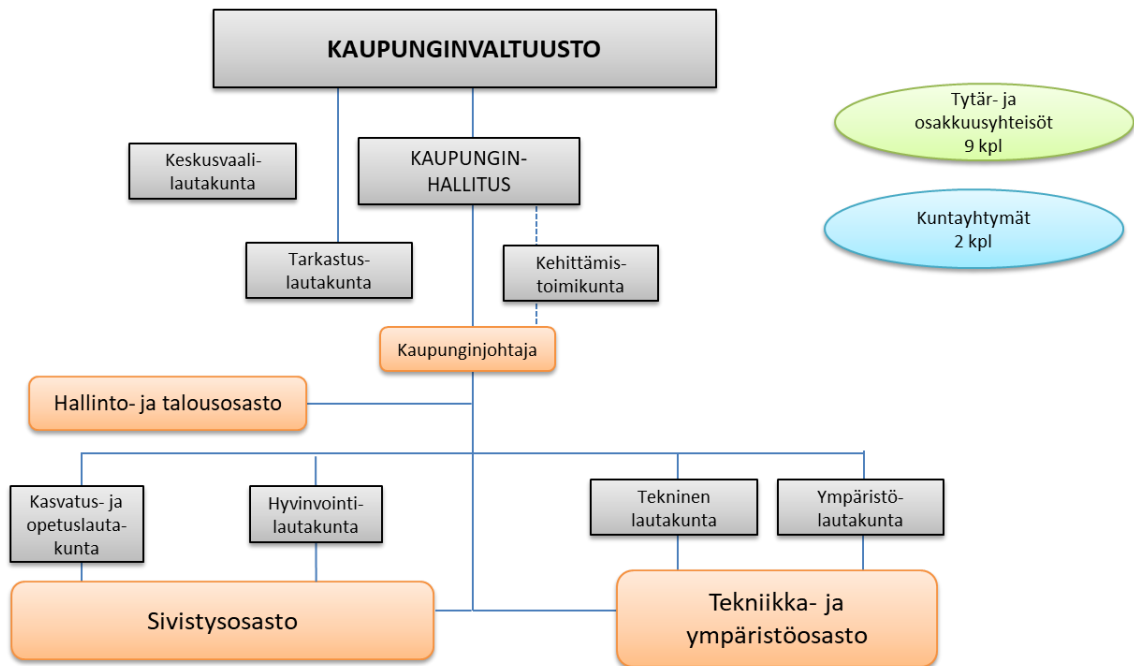

Ylöjärvi – rohkea edelläkävijä

Ylöjärven kaupungin organisaatio 1.1.2023

Avainluvut

Avainluvut	TP2021	TPE2022	TA2023
Asukasluku	33 533	33 733	33 933
Tulovero %	20,50 %	20,50 %	7,86 %
Tikauden tulos	-0,6 m€	0,9 m€	1,2 m€
Yli-/alijäämä	2,8 m€	3,1 m€	2,3 m€
Vuosikate	10,3 m€	12,5 m€	13,2 m€
Poistot	10,8 m€	11,6 m€	12,0 m€
Investoinnit (omarahoitusosuus)	15,1 m€	19,3 m€	24,8 m€
Lainakanta	84,6 m€	91,4 m€	102,9 m€
Toimintamenot (pl omakäyttö)/asukas	6 298 €	6 475 €	3 183 €
Vuosikate/asukas	324 €	371 €	390 €
Investoinnit (omarahoitusosuus)/asukas	451 €	572 €	737 €
Lainakanta/asukas	2 522 €	2 710 €	3 036 €

Sisällysluettelo

	Sivut
1. Ylöjärven väestökehitys ja työllisyys	1
2. Taloudellinen tilanne ja kehitysnäkymät	5
3. Talousarvion kokonaistaloudellinen arviointi	11
4. Talousarvion sitovuus	19
5. Talousarvion seuranta	20
6. Konsernin tytäryhtiöille asetetut tavoitteet	21
7. Henkilöstösuunnitelma	23
8. Käyttötalousosa	31
Keskusvaalilautakunta	37
Tarkastuslautakunta	38
Kaupunginhallitus	39
Kasvatus- ja opetuslautakunta	49
Hyvinvointilautakunta	63
Tekninen lautakunta	71
Ympäristölautakunta	83
9. Investoinnit	91

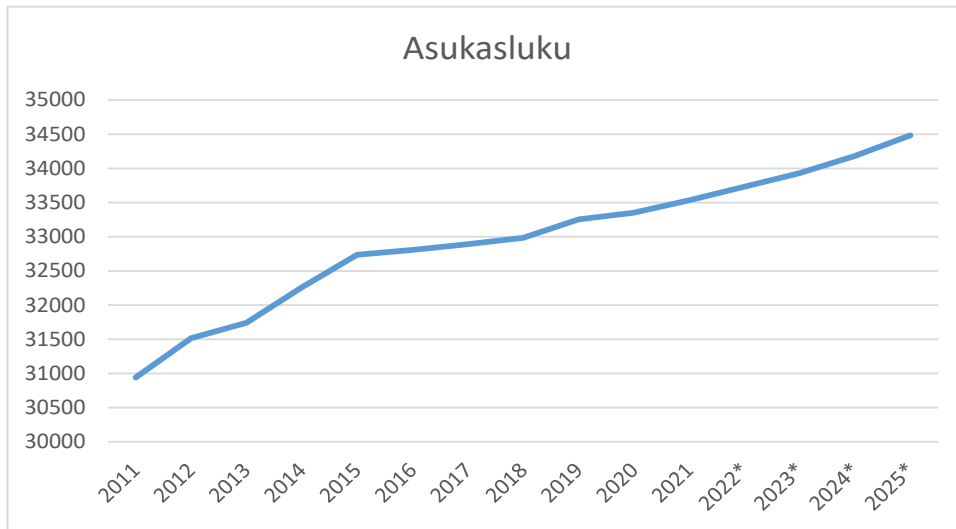
1. Ylöjärven väestön kehitys ja työllisyys

Asukasluvun kehitys ja väestörakenne

Tilastokeskuksen tuoreimman väestöennusteen mukaan Suomessa kuolisi vuoden 2060 loppuun mennessä 700 000 ihmistä enemmän kuin syntyy, jos syntyvyys pysyy nyt havaitulla tasolla. Suomessa syntyisi 2060-luvulla enää alle 40 000 lasta vuosittain. Pitkällä aikavälillä syntyvyys ei ole ikärakenteen kannalta kestävällä tasolla.

Ylöjärven kaupungin asukasluku kasvoi voimakkaasti 2010-luvun alkuvuosina. Vuodesta 2015 lähtien kasvu on ollut maltillisempaa. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Ylöjärven asukasluku kasvaisi keskimäärin 125 asukkaalla vuosittain. Talousarviosuunnittelussa on lähdetty siitä, että lähivuosien väestönkasvu olisi kuitenkin Tilastokeskuksen ennustetta voimakkaampaa esimerkiksi kaavoituksen kautta tulevan asukasmääräpotentiaalin perusteella. Asukasluvun kasvuna on käytetty vuoden 2023 osalta 200 ja 250 vuonna 2024 ja 300 vuonna 2025.

Asukasluku 2011-2025

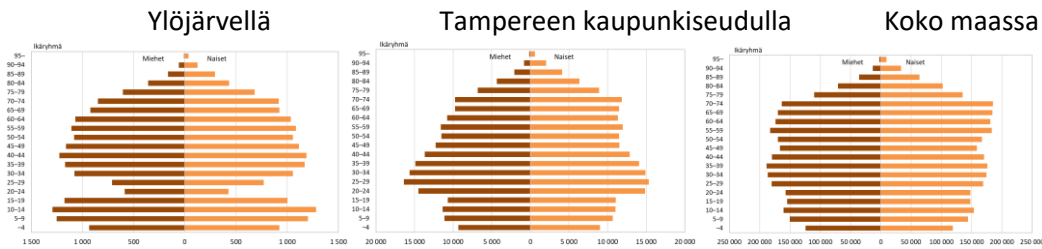
*arvio

Asukasluvun kasvuprosentti 2011-2025

*arvio

Väestön ikä- ja sukupuolijakauma 2021

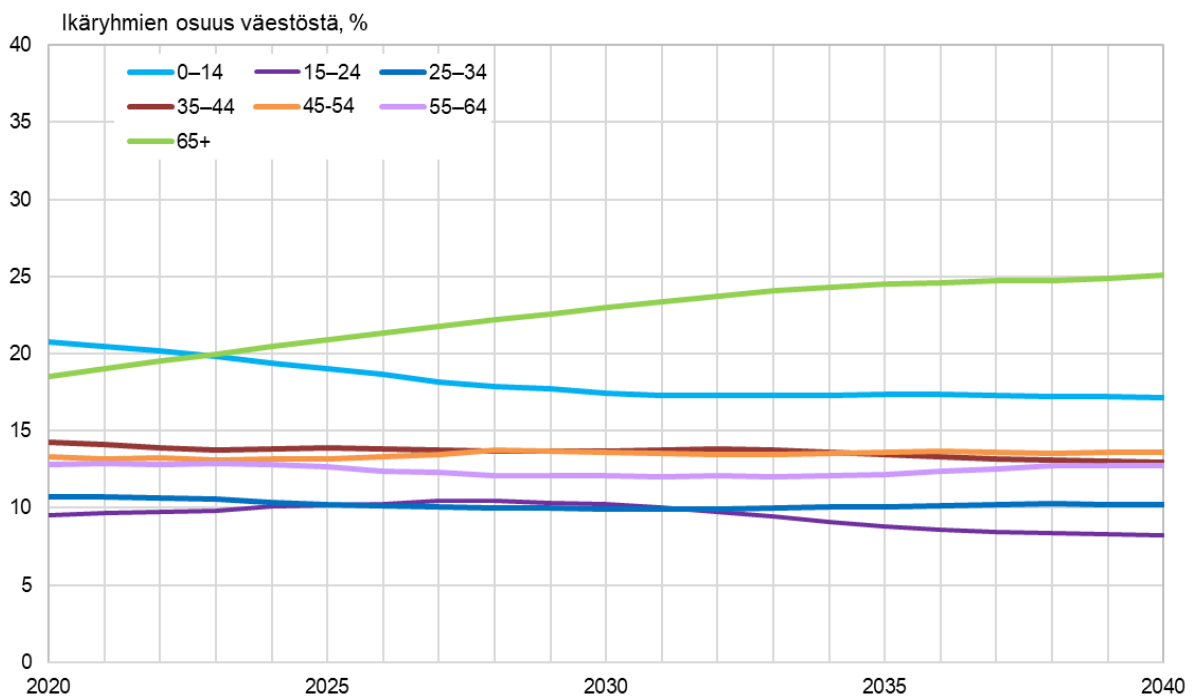
SeutuNet

Lähde: Tilastokeskus

Yllä olevasta kaaviosta käy ilmi sekä lasten ja nuorten että keski-ikäisten huomattavat osuudet kaupungin väestöstä. Varsinkin lasten ja nuorten osuus on verrattain suuri verrattuna Tampereen kaupunkiseutuun tai koko maahan. Nuorten aikuisten osuus on sitä vastoin huomattavasti pienempi.

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan valtakunnallisia kehityssuuntia mukailien myös Ylöjärven kaupungin väestörakenne ikääntyy siirryttäessä kohti vuotta 2040. Ikäryhmistä suhteellisesti merkittäväntä kasvu olisi iäkkäimpien, yli 65-vuotiaiden kaupunkilaisten osalta. Vastaavasti 0-14 vuotiaiden suhteellinen osuus laskisi selvästi.

Väestöennuste ikäryhmittäin Ylöjärvellä 2020–2040

SeutuNet

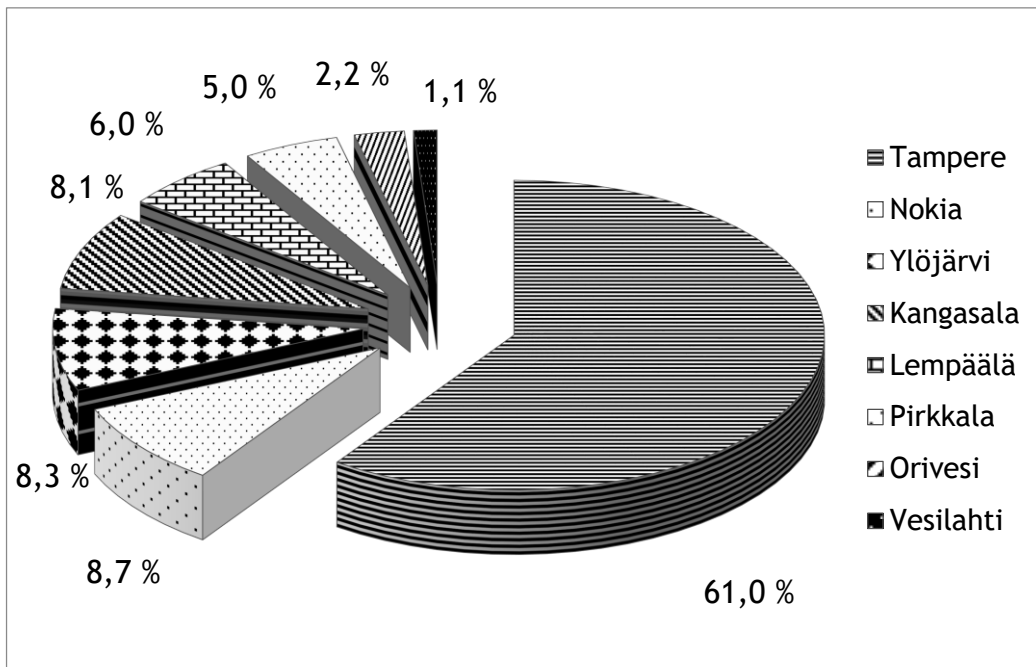
Lähde: Tilastokeskus, Väestöennuste 2021

Asukasluvun kehitys kaupunkiseudulla

Seuraavassa kaaviossa on kuvattu Tampereen kaupunkiseudun väkiluvut kunnittaisina prosenttiosuuk-
sina. Ylöjärvi on asukasluvultaan kaupunkiseutumme kolmanneksi suurin kunta. Kaupunkiseudulla asu-
kasmäärä ylitti 400 000 asukkaan rajan. Asukkaita oli 31.12.2021 yhteensä 403 054.

Väestöosuudet kunnittain 31.12.2021

Tampereen kaupunkiseutu on maamme toiseksi nopeimmin kasvava seutu. Kaupunkiseudun
asukasluvun ennustetaan Tilastokeskuksen mukaan kasvavan vuoteen 2040 mennessä lähes
50 000 asukkaalla.

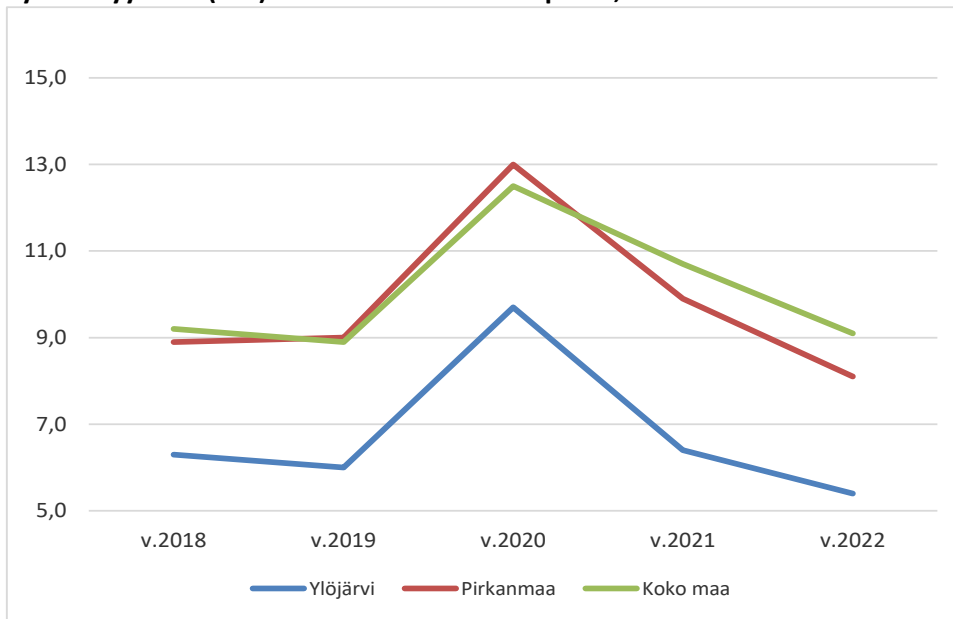
Työllisyys

Vuoden 2021 lopussa Ylöjärven työttömyysprosentti oli 6,4 (1029 työtöntä, joista alle 25 vuotiaita
108.) Elokuussa 2022 työttömyysprosentti oli 5,4 (873 työtöntä, joista alle 25-vuotiaita 61). Alhainen
työttömyys vaikeuttaa suuresti osaavan työvoiman saamisessa. Tämä taas heijastuu työnantajien toi-
mintaan ja kehitysnäkymiin tietyillä aloilla.

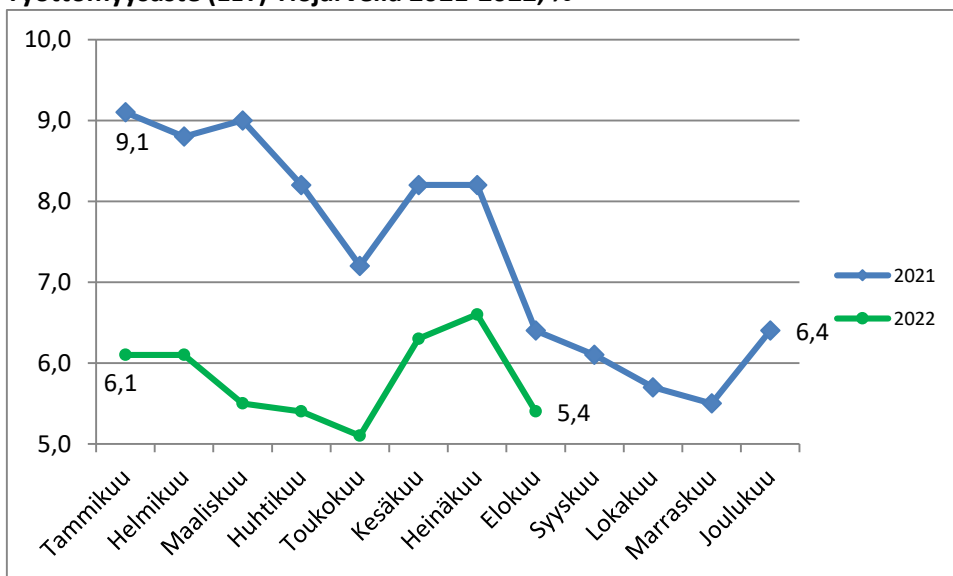
Ylöjärvi toteuttaa Pirkanmaan työllisyyden kuntakokeilua vuoden 2024 loppuun. Tämän jälkeen val-
tion on tarkoitus siirtää suurin osa työllisyys- ja elinkeinopalveluistaan kuntien vastuulle. Lainsäädän-
tömuutokset tämän toteuttamiseksi on aloitettu. Myös Pirkanmaan kunnat ovat aloittaneet omat sel-
vitystyönsä siitä, miten tämä tuleva palveluvastuu saadaan hoidettua mahdollisimman tehokkaasti ja
kustannusvastuullisesti.

Vuoden 2023 alusta Työvalmennuskeskus Valpro siirtyy kokonaisuutena Pirkanmaan hyvinvointialu-
een toteutusvastuulle. Ylöjärven kaupunki toimii jatkossa Valpron asiakaspäätöksissä kokeilulain mu-
kaisesti niin sanotussa valtiolle kuuluvassa roolissa. Tähän liittyvät siirto- ja asiakasyhteistyöneuvotte-
lut on aloitettu. Tavoitteena neuvotteluissa on, että Valpron toimintaa voitaisiin jatkaa lähes nykyisel-
lään muutoksista huolimatta.

Työttömyysaste (ELY) ko. vuoden elokuun lopussa, %

Työttömyysaste (ELY) Ylöjärvellä 2021-2022, %

2. Taloudellinen tilanne ja kehitysnäkymät

2.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Katsaus yleiseen taloustilanteeseen perustuu valtiovarainministeriön taloudelliseen katsaukseen (syyskuu 2022).

Bruttokansantuotteen (BKT) arvioidaan kasvavan Suomessa 1,7 % vuonna 2022. Alkuvuonna talouden tuotanto on kehittynyt suotuisasti ja työllisyys on jatkanut nopeaa kasvua. Talouskasvun ennustetaan hidastuvan loppuvuonna enemmän kuin vielä kesällä ennakoitiin. BKT:n kasvu hidastuu 0,5 prosenttiin vuonna 2023. Myös hyödykkeiden ja energian hintojen nousu on jatkunut kesällä arvioitua nopeampana. Kuluttajahintojen nousu leikkaa kotitalouksien ostovoimaa, kulutusta ja talouden kasvua selvästi loppuvuodesta ja vuoden 2023 alkupuolella. Vuosina 2024–2026 BKT:n kasvun arvioidaan olevan talouden potentiaalista kasvua nopeampaa, noin 1,4 % vuosittain.

Ulkomaankaupan näkymiä varjostaa erityisesti Venäjän kanssa käytävän kaupan merkittävä supistuminen. Euroopan talouskehityksen näkymät ovat synkentyneet kesästä, joten viennin kasvu jää lähivuosina vaisuksi. Ennusteessa oletetaan, että elokuun alussa vuonna 2022 voimassa olevat Venäjään kohdistetut pakotteet jäävät voimaan koko ennustejaksolle. Rajoitteiden suorina vaikutuksia suurempia ovat kuitenkin epäsuorat vaikutukset, kuten energiamarkkinoiden laaja häiriö ja hintojen nousu.

Koronapandemian ja Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset talouskasvuun ovat heikentäneet Suomen julkista taloutta. Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu tänä vuonna ripeän talous- ja työllisyyskasvun sekä koronatoimien päättymisen johdosta. Ensi vuonna alijäämä kääntyy uudelleen kasvuun ja julkinen talous pysyy syvästi alijäämäisenä tulevina vuosina. Julkisen velan suhde BKT:hen alenee tänä vuonna, mutta kääntyy nousevalle uralle ensi vuonna. Julkisyhteisöjen menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino on mittava ja kestävyysvajeen arvioidaan olevan nyt 3,0 % suhteessa BKT:hen eli noin 9 mrd. euroa vuoden 2026 tasolla.

Velanhoitokustannusten arvioidaan kasvavan ennustejaksolla. Alati kasvavat velanhoitokulut ovat pois muusta julkisesta rahankäytöstä ja kaventavat julkisen talouden ennestäänkin niukkoja puskureita.

Keskeiset ennusteluvut

	2021	2022	2023	2024
BKT markkinahintaan, määrän muutos, %	3	1,7	0,5	1,4
Bruttokansantuote, mrd.euroa	251	269	279	289
Kuluttajahintaindeksi, muutos %	2,2	6,5	3,2	1,8
Työttömyysaste, % (Tilastokeskus)	7,7	6,6	6,7	6,5
Työllisyysaste, %	72,3	73,9	73,8	74,1
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä suhteessa BKT:een, %	-2,7	-1,4	-2,2	-2,2
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:een, %	72,3	71,2	72,7	74,1

2.2 Kuntatalouden näkymät

Katsaus perustuu valtiovarainministeriön kuntatalousohjelmaan vuodelle 2023 (syyskuu 2022).

Vuosi 2023 on Suomen julkisessa hallinnossa ja myös kuntataloudessa historiallinen vuosi, sillä sote-uudistus astuu voimaan. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirretään hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Kuntien tulot sekä menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena. Väestön ikääntyminen on lisännyt hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta ja siten kuntatalouden menopaineita jo pitkään, mutta sote-uudistuksen myötä nämä vaikeasti ennakoitavat ja nopeasti kasvavat menot siirtyvät hyvinvointialueiden vastuulle.

Kaikkia Suomen ikärakenteeseen liittyviä kuntatalouteen kohdistuvia taloudellisia haasteita sote-uudistus ei suinkaan poista, sillä väestömuutoksen vaikutukset ulottuvat talouden rakenteisiin useampaa kautta ja vaikuttavat myös esimerkiksi investointeihin ja käyttöomaisuuteen.

Vuoteen 2023 ajoittuu sote-uudistuksen lisäksi myös hallituskauden päättymisen. Monet hallituksen määräaikaiset toimet lakkaavat ja kuntataloudesta poistuu merkittävä määrä esimerkiksi covid-19-avustuksia ja opetuksen laatu- ja tasa-arvohankkeita. Oppivelvollisuuden laajentaminen etenee kuitenkin uudella ikäluokalla, mikä nostaa kuntataloudelle kohdistetun rahoituksen yli 70 milj. euroon vuonna 2023. Lisämenoja aiheutuu myös Ukrainan sotaa paenneiden maahanmuutosta, josta syntyviä kuluja muun muassa varhaiskasvatuksessa, perusopetukseen valmistavassa opetuksessa ja kotouttamisessa hallitus on sitoutunut korvaamaan kunnille.

Kuntatalouteen luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi. Kehitysarviossa palvelutarpeen laskua on kuitenkin hieman pehmennetty, sillä laskennallista säästöpotentiaalia ei ole mahdollista hyödyntää kaikissa kunnissa ainakaan kovin nopeasti.

Monissa pienissä kunnissa kouluverkko on supistettu jo niin, ettei sen kaventaminen ole mahdollista lopettamatta palvelua kokonaan. Lisäksi varhaiskasvatukseen osallistuneiden lasten määrään vaikuttaa myös osallistumisaste, joka on ollut viime vuosina kasvussa. Selvää kuitenkin on, että nuorten ikäluokkien pienentyminen avaa osalle kunnista säästömahdollisuuksia, joihin on reagoitava nopeasti talouden tasapainottamiseksi ja laadukkaan opetuksen turvaamiseksi.

Kuntatalouden vuoden 2023 talouslukujen suurten prosenttimuutosten taakse kätkeytyy myös kustannusten kasvu. Kuntien kustannuskehitystä kuvaavan peruspalvelujen hintaindeksin muutos on 3,8 prosenttia vuonna 2023. Kustannusten ripeään nousuun vaikuttaa etenkin kunta-alan ansiokehitys, jota nostavat niin sanottu yleiseen linjaan sidottu palkankorotus sekä kehittämisohjelma, jolla uudistetaan kunta-alan palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä.

Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi myös kuntatalouden tuloihin. Rahoitusvastuun siirtyessä kunnilta valtiolle on valtion tuloja lisättävä ja kuntien tuloja vastaavasti vähennettävä niiltä pois siirtyvän rahoitusvastuun verran. Jotta kokonaisveroaste ei kasvaisi, kunnallisveroprosentteja alennetaan kaikissa kunnissa 12,64 prosenttiyksiköllä. Lisäksi yhteisöverotulojen jako-osuutta pienennetään kolmanneksella ja valtion jako-osuutta kasvatetaan vastaavasti. Yhteisöveron jako-osuuteen tehdään ensi vuonna myös korjaus varhaiskasvatuseräysten alentamiseen ja yksityisen hoidon tuen hoitolisän korotukseen liittyen, jonka vaikutus on arviolta noin 90 milj. euroa kuntien verotuloja lisäävä vuonna 2023. Koska sote-uudistus ei vaikuta kiinteistöveroon, sen suhteellinen osuus kuntien verotuloista kaksinkertaistuu nykyiseen verrattuna. Kuntien verotulojen arvioidaan laskevan 47 prosenttia vuonna 2023. Kuntien verotulokertymä jää vuonna 2023 poikkeuksellisesti normaalia korkeammalle tasolle, sillä osa aiempien vuosien

kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyä vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti.

Kuntatalouden toimintatulojen arvioidaan laskevan noin 31 prosenttia vuonna 2023. Kuntataloudesta siirtyä sote-palveluiden myötä merkittävä määrä esimerkiksi asiakasmaksutuottoja. Lisäksi hallitus esitti talousarviossa varhaiskasvatusmaksuja alennettavaksi pysyvästi. Tämän arvioidaan pienentävän kuntatalouden maksutuloja 29 milj. euroa vuonna 2023 ja 70 milj. euroa vuodesta 2024 alkaen. Toimintatulojen laskua hidastavat kuntien sote-kiinteistöistä saamat vuokratulot, joiden suuruudeksi on oletettu kehitysarviossa 700 milj. euroa vuonna 2023.

Myös kuntien valtionosuuksista vähennetään hyvinvointialueille siirtyvien tehtävien rahoitus. Hyvinvointialueille siirtyvän rahoituksen lisäksi kuntien valtionosuuksia pienentävät yhteensä 33 milj. euron päätökset pysyvistä valtionosuusvähennyksistä sekä kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmän poistumiseen liittyvä määräaikainen 10 milj. euron vähennys. Kuntien valtionosuuksien arvioidaan laskevan 65 prosenttia vuonna 2023.

Valtionosuuksien pienentymistä hidastavat muun muassa indeksikorotukset (143 milj. euroa), valtionosuuteen aikaisemmin kohdistuneen lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan rahoitukseen liittyvän vähennyksen poistuminen (22,6 milj. euroa) ja perustoimeentulotuen kuntien maksuosuuden muutos (22,4 milj. euroa).

Kuntataloudesta siirtyä hyvinvointialueiden mukana investointeja arviolta 950 milj. euron edestä. Vaikka investointien nopeimman kasvuvaiheen arvioidaan olevan jo takanapäin, oletetaan investointien pysyvän korkealla tasolla. Kuntatalouden investointipaineet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän ja väestön muuttoliikkeen vuoksi. On kuitenkin mahdollista, että talouden epävarmat näkymät, resurssien pullonkaulat sekä kasvavat kustannukset siirtävät investointeja tuleville vuosille.

Kuntataloudessa vuosi 2023 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella ennätyskellisen vahvalta, sillä sote-uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Kunnille kertyy vuonna 2023 noin 1,2 mrd. euroa enemmän vanhojen veroperusteiden mukaisia verotuloja kuin sote-uudistuksen jälkeisessä kuntataloudessa vuonna 2024. Vuosikate riittää selvästi kattamaan poistot ja toiminnan ja investointien rahavirta on noin 1,2 mrd. euroa positiivinen.

Vuosina 2024–2026 kuntatalouden toimintamenot kasvavat keskimäärin 2,9 prosenttia vuodessa. Koska kehitysarvio on niin sanottu muuttumattoman politiikan ura ja koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelutarve on hieman laskeva, aiheutuu toimintamenojen kasvu pääasiassa hintojen noususta. Kuntien kustannuskehitystä kuvaavan peruspalvelujen hintaindeksin muutos on keskimäärin 3,6 prosenttia vuodessa.

Investointien nopeimman kasvuvaiheen arvioidaan olevan jo takanapäin, mutta kasvukeskusten investointipaineiden ja koko maan laajuisen korjausvelan vuoksi investointitarpeet pysyvät mittavina.

Toimintatulot kasvavat painelaskelmassa keskimäärin 0,7 prosenttia vuodessa vuosina 2024–2026. Verotulot laskevat 5,8 prosenttia vuonna 2024, mikä on seurausta siitä, että sote-uudistuksen täysimääräinen vaikutus näkyy kuntien verotuloissa viiveellä verovuoden verojen kertyessä useamman kalenterivuoden aikana. Verorahoitus kasvaa keskimäärin 3,0 prosenttia vuodessa vuosina 2025–2026.

Kuntatalouden menot pysyvät vuosina 2024–2026 hieman tuloja suurempina. Vuosikate riittää kattamaan poistot kaikkina tarkasteluvuosina painelaskelmassa. Kuntatalouden tilanne helpottuu sote-uudistuksen myötä nopeimmin kasvavien menojen siirtyessä pois kuntien vastuulta. Kuntatalouteen jää menojen ja tulojen välille rakenteellinen epätasapaino, joten tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy sote-uudistuksen jälkeenkin.

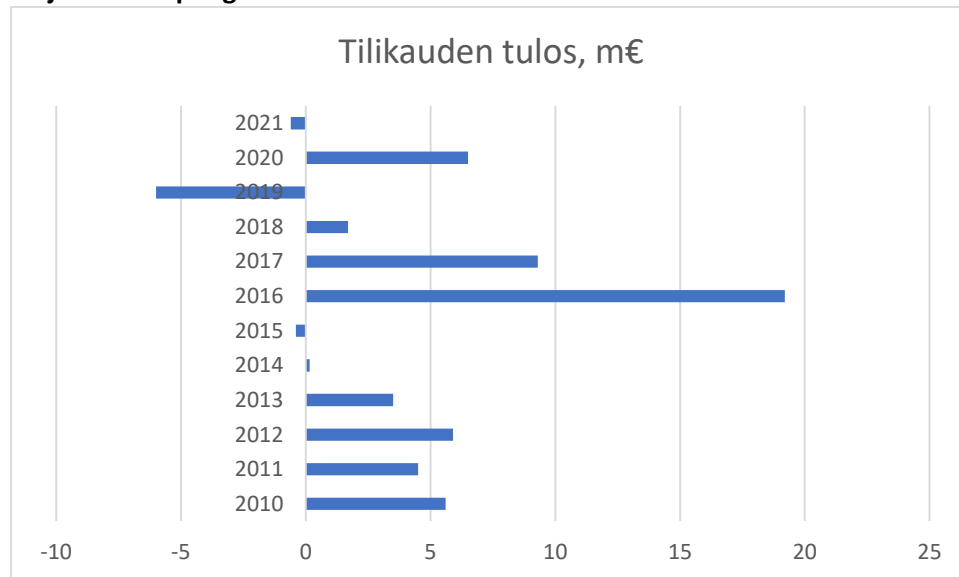
Sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyessä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Samanaikaisesti investointitarpeet pysyvät kuitenkin mitattavina muun muassa muuttoliikkeen ja rakennuskannan iän vuoksi. Myös ilmastonmuutoksen hillintä ja sen vaikutuksiin varautuminen edellyttävät kunnilta uusien toimintatapojen käyttöönottoa sekä investointeja muun muassa vihreään siirtymään.

Vuonna 2023 kuntatalouden lainoista siirtyy arviolta 5,1 mrd. euroa pois sote-uudistuksen myötä. Tämän jälkeen kuntatalouden lainakannan kasvuvauhti hidastuu selkeästi viime vuosikymmenen keskimääräiseen kasvuvauhtiin verrattuna. Kuntatalouden lainakanta kasvaa tarkastelujakson lopulla 21,1 mrd. euroon. Korkotaso on pysynyt jo pitkään poikkeuksellisen matalalla tasolla, mutta korkoympäristön normalisoituminen useamman vuoden vallinneesta epätavallisesta tilanteesta, jossa nimelliskorot ovat olleet negatiivisia, on jo alkanut. Tämä kiristää myös velkaantunutta kuntataloutta, joissa investointeja olisi rahoitettava.

2.3 Ylöjärven taloudelliset lähtökohdat

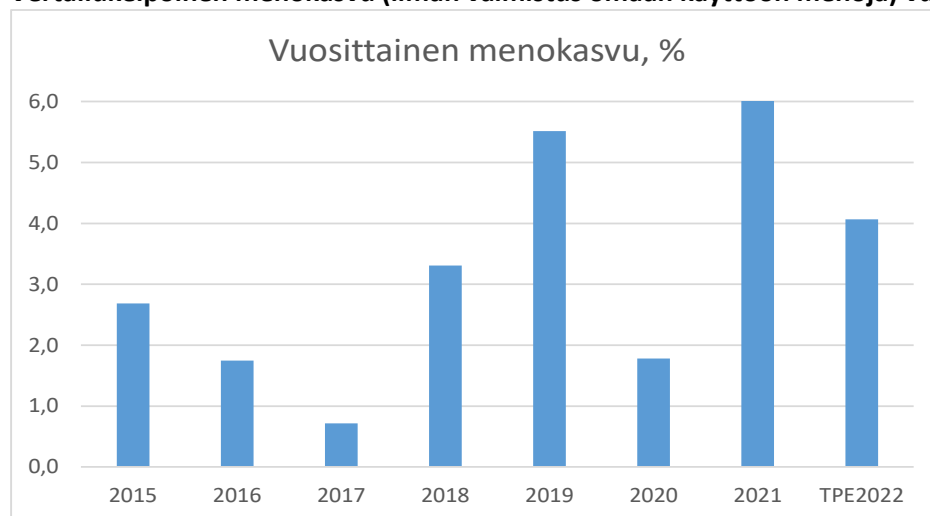
2010-luvulla Ylöjärven talous oli suhteellisen vakaalla pohjalla. Tilikaudet olivat pääsääntöisesti ylijäämäisiä. Investointien määrä pidettiin varsinkin viimeisinä vuosina maltillisella tasolla ja kaupunkistrategiassa ollut tavoite, että velkamäärä ei kasva valtuustokaudella, saavutettiin. Velkamäärä asukasta kohti laskettuna jopa laski.

Ylöjärven kaupungin tilikauden tulos vuosina 2010-2021

Vuosikymmenen viimeisinä vuosina talous tuloslaskelman kautta tarkasteltuna kiristyi. Vuosi 2019 oli tappiollinen ja vuoden 2020 tuloksen kääntyminen positiiviseksi johtui pitkälti valtion merkittävistä koronatuista. Myös vuoden 2021 tulos oli negatiivinen. Tämän hetken ennuste näyttää, että vuoden 2022 tulos tulee olemaan positiivinen. Pidemmän tähtäyksen talouden tasapainotilan edellytys olisi, että tulos on vuosittain useamman miljoonaa euroa positiivinen. Tällöin investointeja pystytään rahoittamaan mahdollisimman paljon käyttötalouden tulorahoituksella velkarahoituksen sijaan. Investointitason noustessa tämä tavoite korostuu. Keskeinen syy viime vuosien talouden liikkumavaran tiukentumiselle on ollut kantokykyyn nähden liian korkea vuosittainen menokasvu

Vertailukelpoinen menokasvu (ilman valmistus omaan käyttöön menoja) vuosina 2015-2022

*vuodet 2015 ja 2016 ilman liikelaitoksia ja vuodet 2021 ja 2022 ilman rokutus-, hoito- yms. koronakuluja

Investointitaso tulee nousemaan huomattavasti tulevina vuosina lähivuosien tasosta. Nousu aiheutuu etenkin investointiohjelmaan sisältyvistä isoista kouluhankkeista. Investointien määrän kasvu aiheuttaa paineita velkaantumisen hallintaan varsinkin, mikäli toiminnasta ei jää katetta investointien rahoittamiseen.

Sote-uudistus on lähivuosien huomattavin kuntatalouteen vaikuttavat asia. Uudistuksen lopulliset talousvaikutukset eivät ole vielä näinkään lähellä uudistusta täysin selvillä, johtuen esimerkiksi sote-muutosten vaikutuksista valtionosuuksiin. Valtionosuuslaskenta sisältää useita elementtejä sote-muutokseen liittyen. Lopullisesti laskelmat ovat selvillä vasta 2022 tilinpäätöstietojen valmistuttua vuonna 2023. Yleinen lähtökohta kuitenkin on, että siirtolaskelmat muodostuvat kunnalle sitä edullisemmaksi, mitä vähemmän sote-menot kasvavat vuosina 2021 ja 2022. Ainakin teoriassa vaikeasti hallinnoitavien sote-menojen siirtyminen pois kunnan vastuulta parantaa kuntatalouden ennakoitavuutta.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan toukokuun ja elokuun kokouksissa suunnitelluista talousarvion valmistelun pohjaksi. Näiden hallituksen päättämien suuntaviivojen pohjalta kaupunginjohtaja antoi elokuussa yksityiskohtaisemmat talousarvion valmisteluohjeet lautakunnille. Lautakunnat käsitelivät osastojen valmistelemat talousarvioesitykset syyskuun loppuun mennessä. Lautakuntien käsittelyn jälkeen nettomenot ylittyivät hieman annetusta suunnitelluista.

3 Talousarvion kokonaistaloudellinen arviointi

3.1 Tuloslaskelma

Talousarvion ja -suunnitelman kokonaistaloudellinen kuva välittyy tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Oheinen tuloslaskelma on laadittu ulkoisista tuotoista ja kuluista. Käyttötalousosan (luku 8.) toimielinkohtaisissa tuloslaskelmissa on ulkoisten erien lisäksi esitetty eriteltyinä sisäiset erät eli hallintokuntien välinen laskutus.

Tuloslaskelmassa suunnitelmavuosien osalta on käytetty kahden prosentin korotusta edellisvuoteen sekä toimintatuottojen että toimintakulujen osalta. Lisäksi muihin toimintakuluihin on sisällytetty miljoonan euron nettomenosäästötavoite molemmille suunnitelmavuosille. Verotuloina ja valtionosuuksina on käytetty Kuntaliiton ja valtiovarainministeriön arvioita.

TULOSLASKELMA/ULKOISET ERÄT

	TP 2021	TA+MUUT. 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	7 051 961	7 357 800	4 294 850	-41,6	4 380 747	4 468 362
MAKSUTUOTOT	9 539 658	9 623 900	3 308 900	-65,6	3 375 078	3 442 579
TUET JA AVUSTUKSET	7 506 933	2 970 400	875 000	-70,5	939 041	847 926
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 609 677	4 338 800	7 334 500	69,0	7 481 190	7 630 813
TOIMINTATUOTOT	29 708 229	24 290 900	15 813 250	-34,9	16 176 056	16 389 680
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	3 967 042	4 710 000	3 470 000	-26,3	3 536 400	3 604 128
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-93 712 535	-98 057 990	-65 548 018	-33,2	-66 905 499	-68 196 167
PALKAT JA PALKKIOT	-75 556 518	-79 423 941	-52 886 553	-33,4	-53 988 260	-55 023 173
HENKILÖSIVUKULUT	-18 156 017	-18 634 049	-12 661 465	-32,1	-12 917 239	-13 172 994
ELÄKEKULUT	-15 246 747	-15 887 324	-10 551 921	-33,6	-10 763 784	-10 978 230
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-2 909 270	-2 746 725	-2 109 544	-23,2	-2 153 455	-2 194 764
PALVELUJEN OSTOT	-96 891 704	-99 093 053	-26 213 538	-73,5	-26 737 813	-27 272 540
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-12 753 259	-12 232 866	-10 779 085	-11,9	-10 994 664	-11 214 542
AVUSTUKSET	-6 931 693	-6 102 396	-4 081 980	-33,1	-4 163 620	-4 246 891
MUUT TOIMINTAKULUT	-4 870 983	-6 314 260	-4 822 506	-23,6	-3 918 958	-4 017 332
TOIMINTAKULUT	-215 160 174	-221 800 565	-111 445 127	-49,8	-112 720 554	-114 947 472
TOIMINTAKATE	-181 484 904	-192 799 665	-92 161 877	-52,2	-93 008 098	-94 953 664
VEROTULOT	142 075 399	152 668 000	78 116 000	-48,8	74 071 000	76 070 000
VALTIONOSUUDET	48 637 010	51 836 000	27 623 000	-46,7	28 753 000	29 310 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	464 537	477 500	460 500	-3,6	460 500	460 500
MUUT RAHOITUSTUOTOT	2 637 670	1 959 000	1 548 000	-21,0	1 548 000	1 548 000
KORKOKULUT	-1 759 489	-1 800 000	-2 000 000	11,1	-2 000 000	-2 000 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-343 440	-333 000	-340 000	2,1	-340 000	-340 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	999 278	303 500	-331 500	-209,2	-331 500	-331 500
VIISIKATE	10 226 783	12 007 835	13 245 623	10,3	9 484 402	10 094 836
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-10 873 927	-11 601 252	-11 999 988	3,4	-12 500 000	-13 200 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-10 873 927	-11 601 252	-11 999 988	3,4	-12 500 000	-13 200 000
TILIKAUDEN TULOS	-647 145	406 583	1 245 635	206,4	-3 015 598	-3 105 164
POISTOERON MUUTOS	-1 796 400	1 134 273	1 096 204	-3,4	1 150 003	1 350 000
VARAUSTEN MUUTOS	5 250 000	0	0		0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 806 455	1 540 856	2 341 839	52,0	-1 865 595	-1 755 164

Tuloslaskelma osoittaa, riittääkö tulo-rahoitus palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin rahoitusmenoihin, pitkävaikutteisen omaisuuden jaksottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin. Va-kaan talouden lähtökohtana on, että toiminnan menot sopeutetaan keskeisten tuloerien kehitykseen.

Toimintatuotot muodostuvat myynti- ja maksutuotoista, tuista ja avustuksista ja muista toiminta- tuotoista. Toiminnantuotot kokonaisuudessaan laskevat sote-uudistuksen johdosta, eli ao. toimintaan liittyvät tulot siirtyvät kaupungilta hyvinvointialueelle. Maksutuottoja vähentää myös varhaiskasvatuk- sen asiakasmaksu-uudistus. Varhaiskasvatustulot alennetaan pysyvästi 1.8.2023 lähtien. Rahoitus- päätökset vuoden 2023 mahdollisesta hanketoiminnasta vielä puuttuvat, joten tuet ja avustukset on budjetoitu aiemman käytännön mukaisesti maltillisesti. Muiden toiminnantuottojen sisältämät maan- myyntitulot on budjetoitu edellisen talousarvion tapaan 1,5 miljoonaan euroon. Muita toimintatuottoja kasvattaa hyvinvointialueelta laskutettavat sotekiinteistöjen vuokrat.

Toimintakulut muodostuvat henkilöstökuluista, palvelujen ostosta, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostosta, avustuksista, vuokrista ja muista kuluista. Toimintakulujen merkittävin erä on henkilöstökulut, joiden osuus vuoden 2023 talousarvion ulkoisista menoista on 59,4%. Uusi sopimuskausi kasvattaa omalta osaltaan henkilöstökuluja. Palkat nousevat 1.6.2023 lähtien seuraavasti; 1,5 % yleiskorotus, 0,4 % paikallinen järjestelyvaraerä ja 1,2 % paikallinen kehittämiserä. Hyvinvointialueuudistuksen yhtey- dessä eläkemaksuperusteiset eläkemaksut korvaantuvat tasausmaksulla. Samalla kustannusten kohden- tamisperiaatteet muuttuvat. Ylöjärven osalta muutos lisää kustannusrasitusta noin 0,5-0,6 miljoonalla eurolla. Yleisesti toimintakuluja kasvattaa voimakas kustannustason nousu, joka näkyy etenkin energi- assa mutta laajasti myös palveluissa ja aineissa ja tarvikkeissa. Viime vuosina menoryhmistä on voimak- kaimmin kasvanut palveluiden ostot. Palveluiden ostojen kasvupaine osaltaan helpottuu sote-toiminto- jen siirtymisen myötä. Toimintakulujen kasvua hillitsee valmistus omaan käyttöön- erän pienentyminen.

Toimintakate (nettomenot) on tuloslaskelman ensimmäinen välitulos. Se kertoo kuinka paljon käyttöta- louden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnan tuloslaskel- massa aina alijäämäinen. Vuoden 2023 toimintakate on -92,2 milj. euroa. Toimintakateen vertailukel- painen muutos vuodesta 2022 ei selviä tuloslaskelmasta, johtuen sote-uudistuksesta.

Verotulot

Verotulot koostuvat kunnan tuloverosta, yhteisöveron tuotosta ja kiinteistöverosta.

Hyvinvointialueuudistukseen liittyen kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosenttia leikataan 12,64 prosenttiyksiköllä. Vuoden 2023 veroprosentti muodostuu vuoden 2022 veroprosentista vähen- nettynä tuolla leikkauksella. Ylöjärven tuloveroprosentiksi vuodelle 2023 muodostuu 7,86 prosenttia. Tuloveroarvio perustuu Suomen Kuntaliiton syyskuussa laatimaan verotulokehikkoon. Tuottoarvio las- kee huomattavasti vuodesta 2022 leikatun veroprosentin takia, mutta ennusteen taustatietoina käytet- tävät ansiotulot kasvaisivat 4,0 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna.

Nykyistä suurempi osuus verosta tehtävistä vähennyksistä siirtyy valtion verosta tehtäviksi. Tästä joh- tuen kunnallisverosta vähennettävä osuus pienenee huomattavasti ja samalla kunnallisveron efektiiviy- syys myös paranee (nimellisen ja efektiivisen veroasteen erotus).

Kunnallisveron tilityksissä kalenterivuosina 2023–2025 on syytä huomioida ennen verovuotta 2023 maksuunpannut kunnallisverot. Ne kertyvät vanhoilla veroperusteilla ja korkeimmilla tuloveroprosen- teilla ja nostavat näin ollen kunnallisveron kertymää väliaikaisesti vuonna 2023.

Myös yhteisöveron osalta on käytetty Kuntaliiton ennustetta. Yhteisöverosta siirretään kunnilta valtiolle kolmasosa osana hyvinvointialueuudistusta. Päinvastoin tehtävä jako-osuuden muutos on varhaiskasva- tustulot alentamisen kompensatio, joka nostaa kuntaryhmän yhteisöveron jako-osuutta 1,25 % -

yksikköä vuodesta 2023 alkaen. Myös yhteisöverotilityksissä on syytä huomioida ennen verovuotta 2023 tilitettävät yhteisöverot. Ne kertyvät vanhoilla kuntaryhmän osuuksilla ja nostavat näin ollen veroennusteen tasoa väliaikaisesti, erityisesti vuonna 2023.

Ylöjärvelle yhteisöveroja ennakoidaan kertyvän 8,0 milj. euroa vuonna 2023.

Talousarvio on laadittu nykyisillä kiinteistöveroprosenteilla:

- yleinen veroprosentti 0,93 %
- vakituiset asuinrakennukset 0,41 %
- muut asuinrakennukset 1,00 %
- rakentamaton asuinpaikka 3,00 %

Verotuloarviot (1 000 €)

Verolaji	TP2021	TPE2022	TA2023	SV2024	SV2025
Tulovero	124 279	133 258	62 608	59 265	60 989
Muutos %	2,9	7,2	-53,0	-5,3	2,8
Yhteisövero	10 436	11 317	8 037	7 335	7 610
Muutos %	48,7	8,4	-29,0	-8,7	3,7
Kiinteistövero	7 360	7 745	7 471	7 471	7 471
Muutos %	9,5	5,2	-3,5	0,0	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	142 075	152 320	78 116	74 071	76 070
Muutos %	5,6	7,2	-48,7	-5,2	2,6

Valtionosuudet

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden, ns. yhden putken valtionosuus, perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet.

Lisäksi valtionosuusjärjestelmään kuuluu verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus, jolla valtionosuutta lisätään tai vähennetään.

Yhden putken valtionosuuden ulkopuolelle jäävät erät laskennalliset valtionosuudet kuten liikunta, nuorisotyö, kansalaisopisto, taiteen perusopetus (tuntiperusteinen) ja aamu- ja iltapäivätoiminta.

Hyvinvointialueuudistus vaikuttaa valtionosuusjärjestelmänkin rakenteeseen. Siitä poistetaan rahoitukseen vaikuttavat sote sidonnaiset erät (mm. 19 vuotiaat ja vanhemmat-ikäluokat, sairastavuus). Uutena malliin tulee hyvinvointityöhön liittyvät erät. Muina muutoksina on väestön kasvun perusteella kohdennettava erä.

Valtionosuudet on budjetoitu valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton ennakkolaskelmien mukaisesti.

Rahoitustuotot ja -kulut

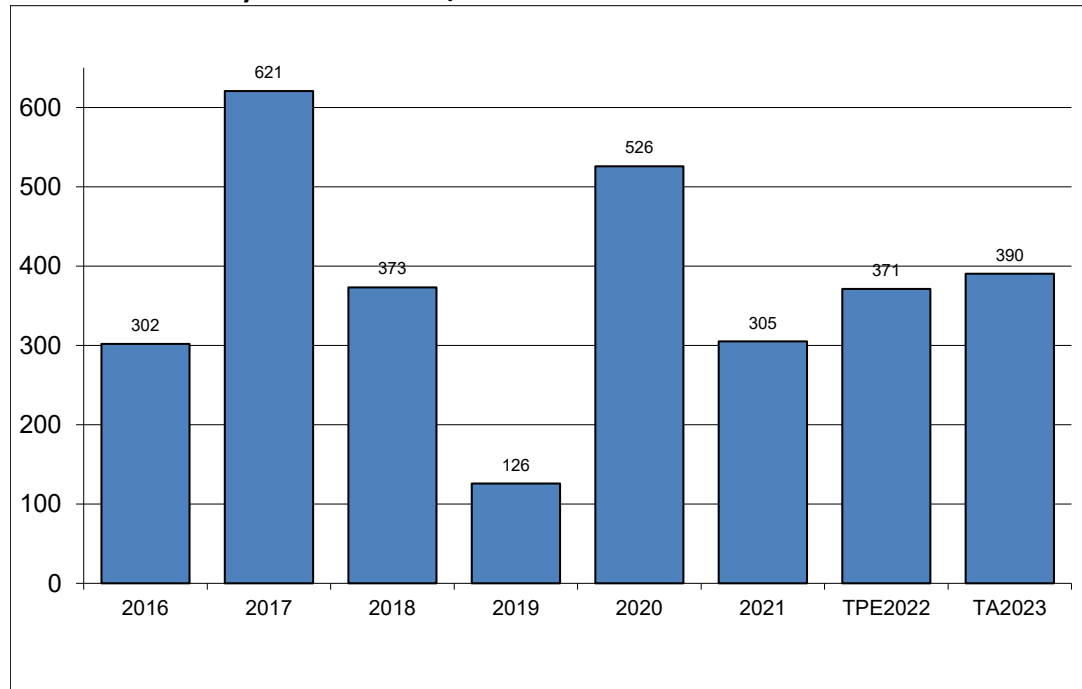
Rahoituksen nettomenoja kasvattavat lainanhoidon korkokulujen nousu. Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä puretaan hyvinvointialueuudistukseen liittyen, joten kunnat eivät saa enää sijoitetulle peruspääomalle maksettuja korkoja. Tuottopuolen keskeisiä eriä on osinkotuotot, sijoitustoiminnan tuotot sekä Ylöjärven Vesi Oy:ltä perustamis- ja pääomallainoista saatavat korkotuotot. Näistä sijoitustoiminnan tuotot on budjetoitu aiempaa maltillisemmalle tasolle epävarmasta markkinatilanteesta johtuen.

Vuosikate

Vuosikate on tuloslaskelman välitulos, josta ilmenee, kuinka paljon tulo-rahoituksesta jää juoksevien toiminnan kulujen jälkeen käytettäväksi investointeihin. Mikäli vuosikate riittää kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli poistot, on kaupungin talous tuloslaskelman valossa tasapainossa.

Talousarvioesityksessä vuosikatteen muodostuu 13,2 milj. euroa. Vuosikate kasvaa sekä vuodesta 2021 että vuoden 2022 tilinpäätösennusteesta ja kattaa poistojen määrän.

Vuosikatteen kehitys 2016-2023 eur/asukas

Poistot

Poistot ovat kaupungin käyttöomaisuuden jaksotettuja vuosikuluja. Poistot on laskettu kaupunginvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistojen pienhankintarajaksi kaupunginhallitus on vahvistanut 10 000 euroa.

Poistot on kirjattu tulosityksiköille. Talonrakennuksen poistot on kirjattu tilapalveluille ja ne sisältyvät täten hallintokunnilta laskutettaviin sisäisiin vuokriin.

Poistojen kokonaismäärä on talousarviossa 12,0 milj. euroa kasvaen vuoden 2022 arviosta 0,4 miljoonalla eurolla. Poistojen taso nousee vuosittain suunnitelmakaudella, koska investointitaso nousee selvästi.

Tilikauden tulos

Tuloslaskelman viimeinen välitulos kertoo tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotuksen. Positiivinen tulos lisää kaupungin vapaata omaa pääomaa tai kaupungin varauksia. Negatiivinen tulos syö omaa pääomaa eikä varauksia ole mahdollista tehdä.

Vuoden 2023 tulos on 1 245 635 euroa.

Tilikauden ylijäämä/alijäämä

Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoeron muutos. Poistoeron muutos koostuu investointeihin tehtyjen varausten purusta. Purkaminen tehdään sitä mukaan, kun varauksen kohteena olevaa käyttöomaisuutta jaksotetaan poistojen avulla tuloslaskelmaan kuluksi. Näiden jälkeen muodostuu tilikauden ylijäämä/alijäämä. Tilikauden ylijäämäksi muodostuu 2 341 839 euroa vuonna 2023.

3.2 Rahoituslaskelma

	TP 2021	TA+MUUT. 2022	TA 2023	SV 2024	SV 2025
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	10 226 783	12 007 835	13 245 623	9 484 402	10 094 836
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-5 265 575	-1 500 000	-1 500 000	-1 530 000	-1 560 600
	4 961 207	10 507 835	11 745 623	7 954 402	8 534 236
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-15 192 226	-19 351 000	-24 845 000	-26 832 000	-22 080 000
RAHOITUSOSUJEDET INVESTOINTIMENOIHIIN	54 000	0	0	0	0
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	3 158 684	1 500 000	1 500 000	1 530 000	1 560 600
	-11 979 542	-17 851 000	-23 345 000	-25 302 000	-20 519 400
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-7 018 335	-7 343 165	-11 599 377	-17 347 598	-11 985 164
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-29 650	0	-50 000	-50 000	-50 000
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	574 913	550 000	550 000	550 000	550 000
	545 263	550 000	500 000	500 000	500 000
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	18 500 000	26 100 000	25 246 000	32 014 000	28 473 000
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-13 090 000	-13 590 000	-13 791 000	-14 666 000	-15 977 000
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-3 000 000	0	0	0	0
	2 410 000	12 510 000	11 455 000	17 348 000	12 496 000
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-220 776	0	0	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	2 734 487	13 060 000	11 955 000	17 848 000	12 996 000
RAHAVAROJEN MUUTOS	-4 283 847	5 716 835	355 623	500 402	1 010 836

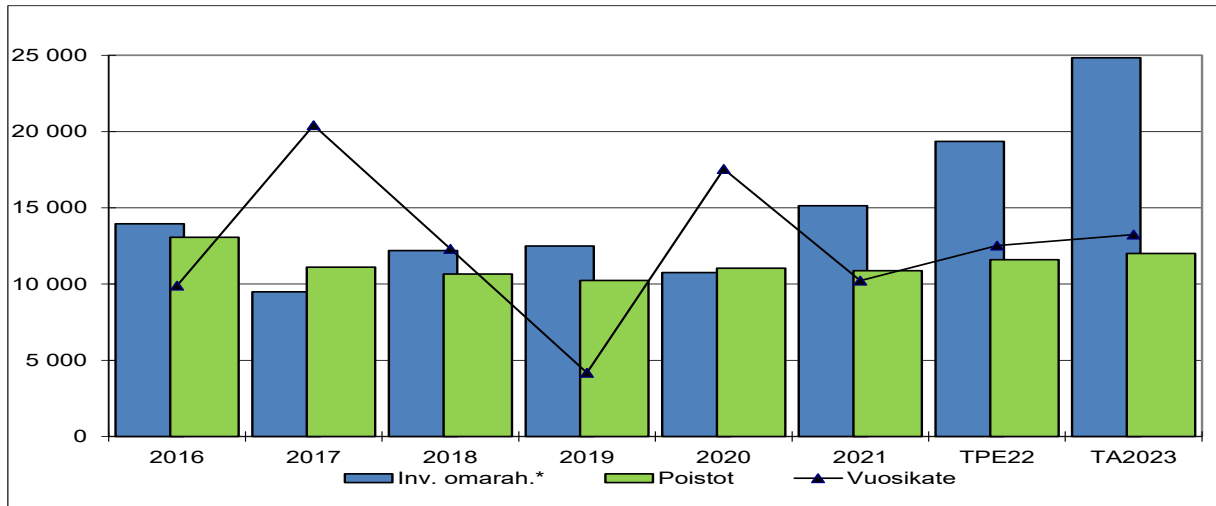
Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä sekä rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin kassavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelman antolainasaamisten lisäys sisältää 50 000 euron vuosittaisen varauksen hankkeiden välirahoitusta varten.

Rahoituslaskelma osoittaa, että velan määrä kasvaa voimakkaasti suunnittelukaudella.

Vuonna 2023 tulorahoitus (vuosikate) kattaa investoinneista 53 prosenttia.

Tulorahoituksen riittävyys 2016-2023

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	TPE22	TA2023
Inv. omarah.*	13 946	9 493	12 199	12 493	10 759	15 138	19 351	24 845
Poistot	13 068	11 111	10 656	10 231	11 036	10 874	11 600	12 000
Vuosikate	9 902	20 420	12 310	4 183	17 545	10 227	12 524	13 246

* vuoden 2016 luku ilman vesiliikelaitoksen liiketoimintakauppaan liittyviä eriä

Investoinnit

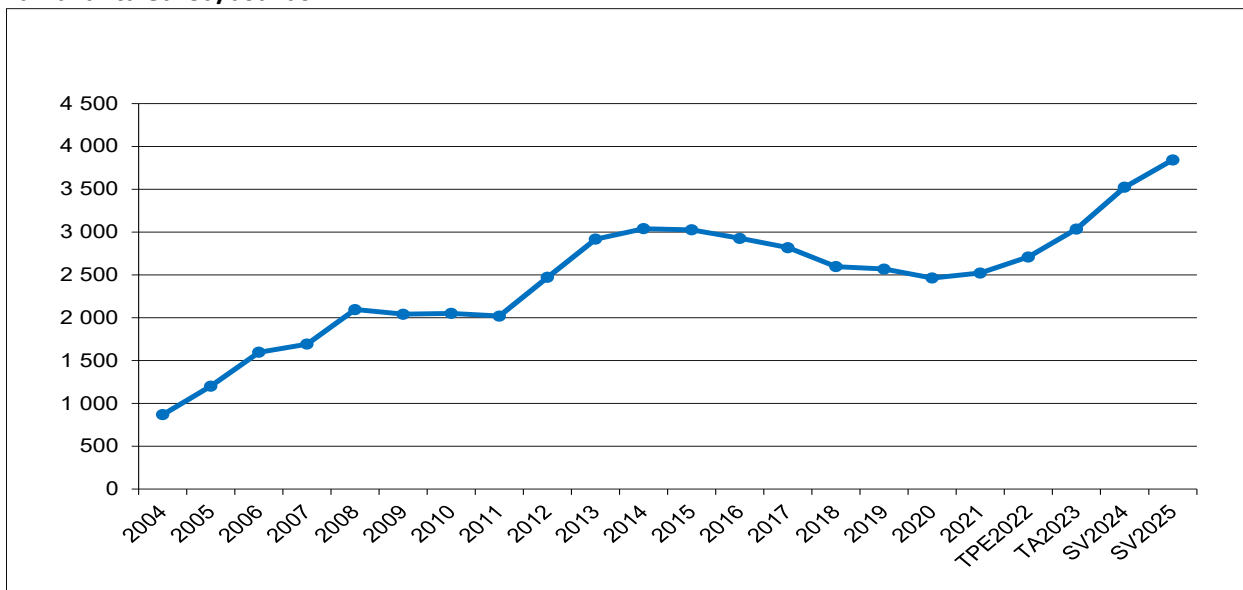
Vuonna 2023 investointimenot ovat 24,8 milj. euroa. Investointisuunnitelman tarkempi sisältö esitetään investointiohjelmassa talousarvion lopussa.

Lainakanta

Rahoituslaskelman mukaan kaupunki lyhentää pitkäaikaisia lainoja 13,8 milj. euroa ja ottaa lisää uutta 25,3 milj. euroa. Nettovelkaantumisen kasvaa täten 11,5 milj. eurolla.

Talousarvioesityksen mukainen laskennallinen lainakanta 31.12.2023 on 102,9 milj. euroa. Kaupungin lainamäärän kehitystä asukasta kohti kuvaa seuraava kuvio. Asukaskohtainen lainamäärä lähtee kasvuun vuonna 2022 nousten 3843 euroon vuonna 2025.

Lainakanta euroa/asukas

4. Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarvio sitoo hallintokuntaa **toimielimitäin**. Kaikki toimielimet ovat nettobudjetoituja, mikä merkitsee sitä, että toimielimiä sitoo valtuuston nähden toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus eli **toimintakate** käsittäen sekä ulkoiset että sisäiset erät. Lisäinformaation tuottamiseksi lautakuntien tiedot on eritelty myös vastuualueittain.

Sitovuustaso: Toimielin

Keskusvaalilautakunta
Tarkastuslautakunta
Kaupunginhallitus

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Hyvinvointilautakunta
Tekninen lautakunta

Ympäristölautakunta

Lisäinformaatiotaso: Vastuualue

Vaalit
Ulkoisen tarkastus
Hallintopalvelut
Henkilöstöhallinto
Talouspalvelut
Kehityspalvelut
Yhteispalvelut
Peruskoulutus
Lukiokoulutus
Koululaisten iltapäivätoiminta
Varhaiskasvatus
Vapaa-aikapalvelut
Hallinto ja kehittäminen
Yhdyskuntatekniset palvelut
Toimitilat
Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut
Lupa- ja valvontapalvelut

Investointiosan määrärahat sitovat vastuullisia lautakuntia projekteittain.

Investointilajeja ovat talonrakennusinvestoinnit, liikenneväyläinvestoinnit, yleisten alueiden investoinnit, koneet ja kalusto, maa- ja vesialueet, tietokoneohjelmistot, sekä osakkeet ja osuudet.

Vastuutoimielin voi tehdä saman investointilajin kuluvan vuoden projektien kesken määrärahasiirtoja siten, että määrärahasiirron kohteena olevien projektien toteuttaminen ei vaarannu ja että muutoksen nettovaikutus on ± 0 euroa. Kohdentamattomista määrärahoista voidaan siirtää määrärahoja saman investointilajin projekteilla ja päinvastoin em. ehtoja noudattaen.

Tekninen lautakunta päättää talonrakennusinvestointien, liikenneväyläinvestointien ja yleisten alueiden investointien kohdentamattoman määrärahan käytöstä.

Vastuutoimielin päättää kone- ja kalustoinvestoinneista, tietokoneohjelmisto -investoinneista ao. investointilajin toimielimelle osoitetun kokonaismäärärahan puitteissa.

Investointiohjelmassa esitetty aluejako on ainoastaan informatiivinen ilman sitovuusvaikutuksia.

Rahoituksessa sitovia ovat:

- **Tuloslaskelmassa** verotuloarvio, valtionosuusarvio, rahoitustuotot ja -kulut
- **Rahoituslaskelmassa** lainakannan muutos on enimmäismäärä.

5. Talousarvion seuranta

Talousarvion toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden seuranta suoritetaan säännöllisesti.

Kaupunginhallitukselle raportoidaan neljännesvuosittain talousarvion toteutumisesta.

Kesäkuun lopun tilanteesta laadittava osavuosisikatsaus on laajempi selvitys väestön, työttömyyden ja verotulojen kehityksestä, strategisten tavoitteiden toteutumisesta ja määrärahojen käytöstä. Raportti toimitetaan kaupunginhallituksen lisäksi kaupunginvaltuustolle.

Osastojen seurannan tulee olla jatkuvaa, ja poikkeamiin toiminnan tavoitteiden toteutumisessa tai määrärahojen käytössä tulee puuttua välittömästi.

Talousarvioperusteluissa on vastuualueittain nimetty tilivelvolliset vastuuhenkilöt, jotka myös vastaavat seurannasta. Hallintokuntien tulee nimetä tehtäväaluetasoiset ja kustannuspaikkatasoiset vastuuhenkilöt käyttötaloussuunnitelmien vahvistamisen yhteydessä.

6. Konsernin tytäryhtiölle asetetut tavoitteet

Ylöjärven kaupungin konserniin kuuluu 7 tytäryhteisöä: Ylöjärven Vesi Oy (100 %), Ylöjärven Jäähalli Oy (99,9 %), Ylöjärven Yrityspalvelut Oy (100 %), Kiinteistö Oy Ylöjärven Työtuvat (100 %), Kiinteistö Oy Kurun kotikonnut (100 %), As Oy Viljakkalan Viertotie (65,55 %) ja As Oy Ylöjärven Aureen rivi (55 %).

Omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kaupungin tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Kaupungin tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa huomioidaan yhteisön toiminnan edellyttämä asiantuntemus. Tytäryhteisön hallitus vastaa asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä. Tytäryhteisöjen hallitusten tulee toimittaa kaupungille tiedot huomattavista investoinneista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä raportoida toiminnastaan ja taloudestaan kaupungin osavuosisikatsauksen yhteydessä.

Keskeisimmille tytäryhtiöille asetetaan seuraavat tavoitteet vuodelle 2023:

Ylöjärven Vesi Oy

1. Yhtiö toteuttaa kaupungin kanssa sovitut investointien yhteishankkeet.
2. Yhtiö tekee suunnitelmallisesti verkoston korjausinvestointeja korjausvelka-analyysiin perustuvan kunnostussuunnitelman mukaisesti.
3. Tilikauden tulos on positiivinen.
4. Yhtiö laatii energiansäästösuunnitelman.

Ylöjärven Yrityspalvelu Oy

1. Tilikauden tulos on positiivinen.
2. Uusien yritysalueiden ja tonttien profilointi tiiviissä yhteistyössä tekniikka- ja ympäristöosaston kanssa.
3. Mapston tavoitteiden mukaisen tonttimyynnin toteuttaminen huomioiden tonttien profilointi.

Ylöjärven Jäähalli Oy

1. Tilikauden tulos on positiivinen.
2. Yhtiöllä on ajantasainen keskipitkän aikavälin taloussuunnitelman investoinneista, toiminnan tuotoista ja menoista sekä toiminnan rahoituksesta.
3. Yhtiö laatii energiansäästösuunnitelman.

Kiinteistö Oy Ylöjärven Työtuvat

1. Tilikauden tulos on positiivinen.
2. Yhtiöllä on ajantasainen viiden vuoden suunnitelma peruskorjauksista.
3. Yhtiöllä on keskipitkän aikavälin taloussuunnitelman investoinneista, toiminnan tuotoista ja menoista sekä toiminnan rahoituksesta.
4. Yhtiö laatii energiansäästösuunnitelman.

Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut

1. Tilikauden tulos on positiivinen.
2. Yhtiöllä on ajantasainen viiden vuoden suunnitelma peruskorjauksista.
3. Toiminnallinen käyttöaste säilyy vähintään nykyisellä tasolla.
4. Yhtiö laatii energiansäästösuunnitelman.

7. Henkilöstösuunnitelma

Uudet virat ja toimet

(Taloussuunnittelun määrärahatili 4050)

Kustannuspaikka	Toimielin Vastuualue Kustannuspaikka Virka/toimi Perustelut	Alkaen	Palkkakustannukset sivukuluineen		Esitys henkilömäärästä		
			2023	Koko vuosi			
					2023	2024	2025
	Hyvinvointilautakunta Vapaa-aikapalvelut						
4910	Hyvinvointipalvelut						
	Suunnittelija	1.1.2023	45 400	45 400	1		
	Palvelusihteeri	1.1.2023	33 500	33 500	1		
4911	Kirjastopalvelut						
	Mediaohjaaja					1	
4942	Nuorisopalvelut						
	Koulu yhteisöohjaaja	1.8.2022	44 500	111 300	3	1	1
	Kasvatus- ja opetuslautakunta Yhteispalvelut						
4100	Sivistyslautakunta ja toimisto	1.1.2023					
	Taloussihteeri	1.1.2023	47 000	47 000	1		
4400	Peruskoulutus Perusopetus						
	Erityisluokanopettaja	1.1.2023	55 500	55 500	1	2	2
	S2-opettaja					1	
	Luokanopettaja					2	2
	Koulunkäynninohjaaja					5	5
4440	Valmistava opetus						
	Luokanopettaja	1.1.2023	51 000	51 000	1		
4477	Siltatien koulu						
	Erityisluokanopettaja	1.8.2023	22 000	55 500	1		
	Koulusihteeri	1.4.2023	27 000	35 500	1		
4500	Lukiokoulutus Lukio						
	Erityisopettaja	1.1.2023	72 000	72 000	1		
4600	Koululaisten iltapäivätoiminta Koululaisten iltapäivätoiminta						
	Iltapäivätoiminnanohjaaja	1.1.2023	29 000	29 000	1		
	Iltapäivätoiminnanohjaaja	1.8.2023	10 500	29 000	1		
4610	Varhaiskasvatus Varhaiskasvatus						
	Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1.1.2023	46 000	46 000	1		
	Varhaiskasvatuksen opettaja	1.1.2023	45 400	45 400	1		
	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	1.1.2023	67 000	67 000	2		3

Kustannuspaikka	Toimielin Vastuualue Kustannuspaikka Virka/toimi Perustelut	Alkaen	Palkkakustannukset sivukuluineen		Esitys henkilömäärästä		
			2023	Koko vuosi			
					2023	2024	2025
4622	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (varahenkilö)	1.1.2023	226 000	226 000	6	2	
	Varhaiskasvatuksen ohjaaja					3	
	Koulukallion ja Serlapuiston päiväkot						
6103 /6104	Varhaiskasvatuksen opettaja	1.1.2023	90 800	90 800	2		
	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	1.1.2023	134 000	134 000	4		
	Tekninen lautakunta						
	Toimitilat						
	6103 50%	2.1.2023	34 000	34 000	1		
	6104 50%						
	Yhteispalvelutyöntekijä Serlapuiston päiväkodin lisärakennukseen						

Toimien muuttaminen viraksi /Uudet virat

(Taloussuunnittelun määrärahatili 4050)

Kustannuspaikka	Toimielin Vastuualue Kustannuspaikka Virka/toimi Perustelut	Alkaen	Palkkakustannukset sivukuluineen		Esitys henkilömäärästä		
			2023	Koko vuosi	2023	2024	2025
1170	<p>Kaupunginhallitus Kehityspalvelut</p> <p>Työllisyys- ja turvallisuuspalvelut hallinto</p> <p>Nykyinen vakinainen palvelusihteerin toimi 03122007 pitää muuttua viraksi, koska vakanssin toimenkuvaan kuuluvien kokeilulain mukaisten arkisto- ja asiakastyön suorittaminen vaatii virkavastuulla tehtävää työtä. Vakanssin nykyinen hoitaja on Marja Ferm</p> <p>Muutoksella ei ole välittömiä kustannusvaikutuksia.</p>	1.1.2023	-	-			
1171	<p>Kuntakokeilu</p> <p>Kuntakokeiluun liittyen vakanssi 20122058 on ollut muutettuna määräaikaisesti viraksi 30.6.2023 asti. Valtion päätösten ja yhdenvertaisuuden toteutumiseksi, vakanssi pitää muuttua toistaiseksi voimassa olevaksi.</p> <p>Vakanssin nykyinen viranhaltija on Risto Peltola. Vakanssi muutettiin viraksi määräaikaisesti, koska valtion päätökset kokeilun osalta eivät olleet kaikilta osin valmiita. Nyt määräaikainen virka voidaan vakinastaa. Muutoksella ei siten ole välittömiä henkilö- tai kustannusvaikutuksia.</p>	1.7.2023	-	-			

Määräaikainen henkilöstö

(Taloussuunnittelun määrärahatili 4050)

Kustannuspaikka	Toimielin Vastuualue Kustannuspaikka Virka/toimi Perustelut	Ajalle	Palkka- kustannukset sivukuluneen 2023	Esitys henkilömäärästä 2023
6236	Ympäristölautakunta Lupa- ja valvontapalvelut Rakennusvalvonta Toimistovirkailija Rakennusvalvonnan paperiarkiston digitointityö sähköiseen muotoon on aloitettu syksyllä 2021 ja on lähtenyt hyvin liikkeelle. Paperiarkiston digitointi on kuitenkin useamman vuoden kestävä projekti, jolle on tärkeää saada saumatonta jatkoa. Kun materiaalia on saatu skannattua digitaaliseen muotoon riittävästi, on rakennusvalvonnan mahdollista avata sähköinen arkistotuotteiden kauppa, joka nopeuttaa ja parantaa arkistotilausten toimituksia. Nyt arkistotilaukset haetaan yksitellen arkistosta ja skannataan asiakkaalle.	1.1.2023- 31.12.2024	34 000	1

Lakkautettavat virat/toimet

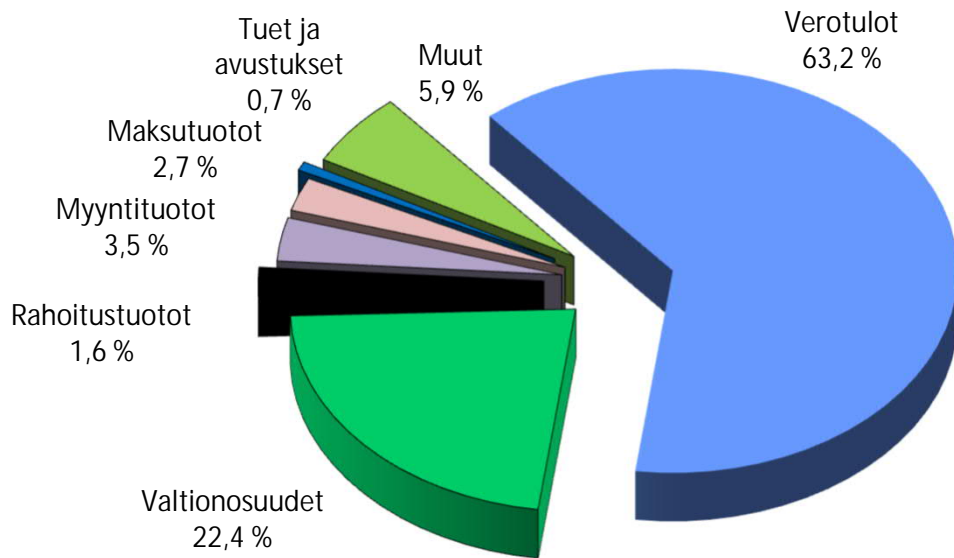
Osana hyvinvointialueuudistusta on valmisteltu henkilöstön siirtosopimus ja siirtosuunnitelma (Kh 26.9.2022 § 305) ja hyvinvointialueelle on toimitettu lista siirtyvistä vakansseista. Hyvinvointialueelle siirtyvät vakanssit lakkaavat samalla olemasta Ylöjärven kaupungin virkoja ja toimia.

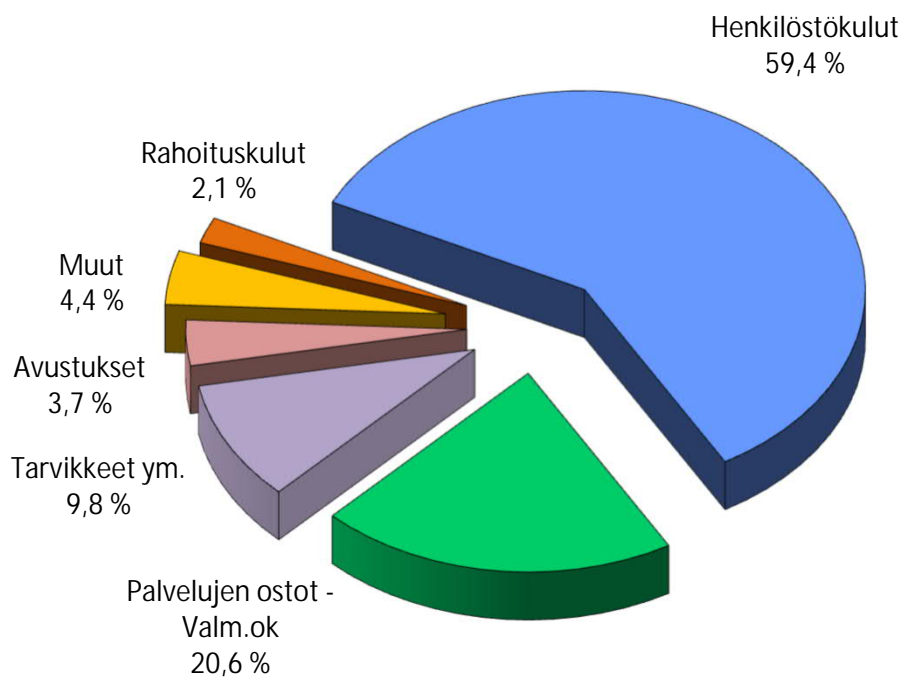
8. Käyttötalousosa

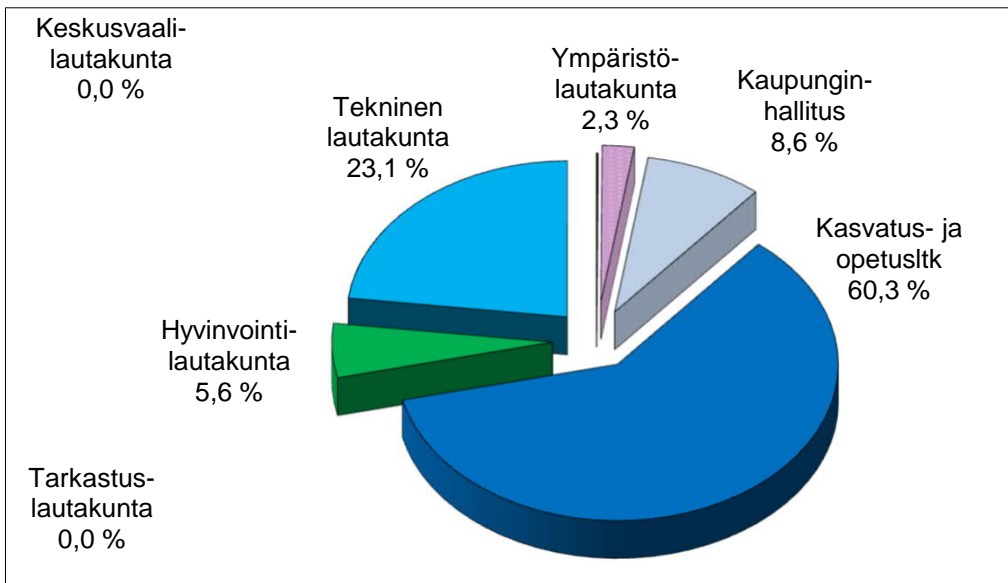
Tuloslaskelman 2023 ulkoiset tuotot yhteensä 123,6 milj. €

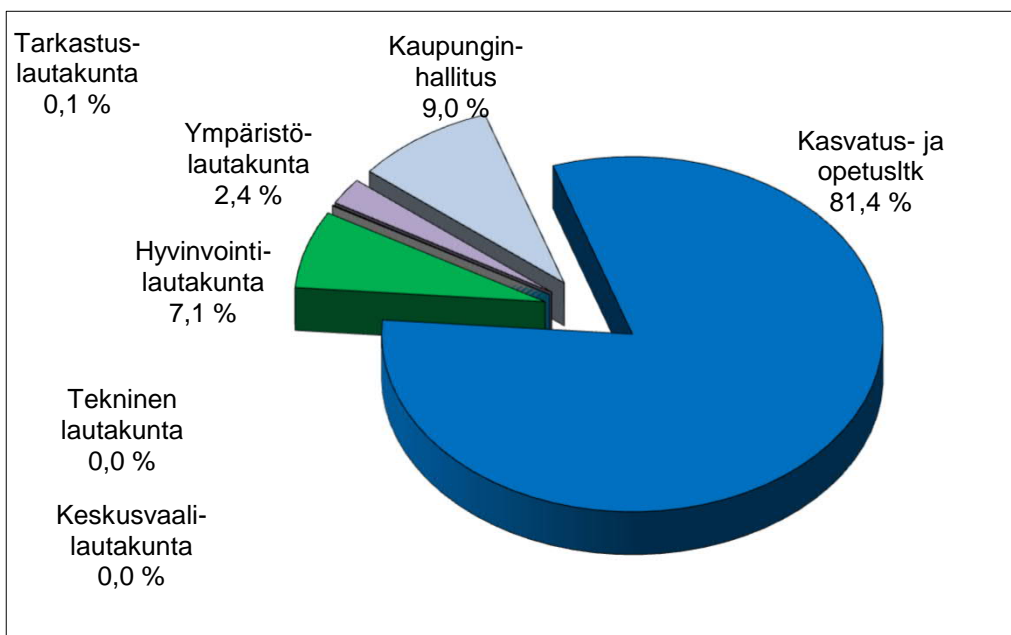
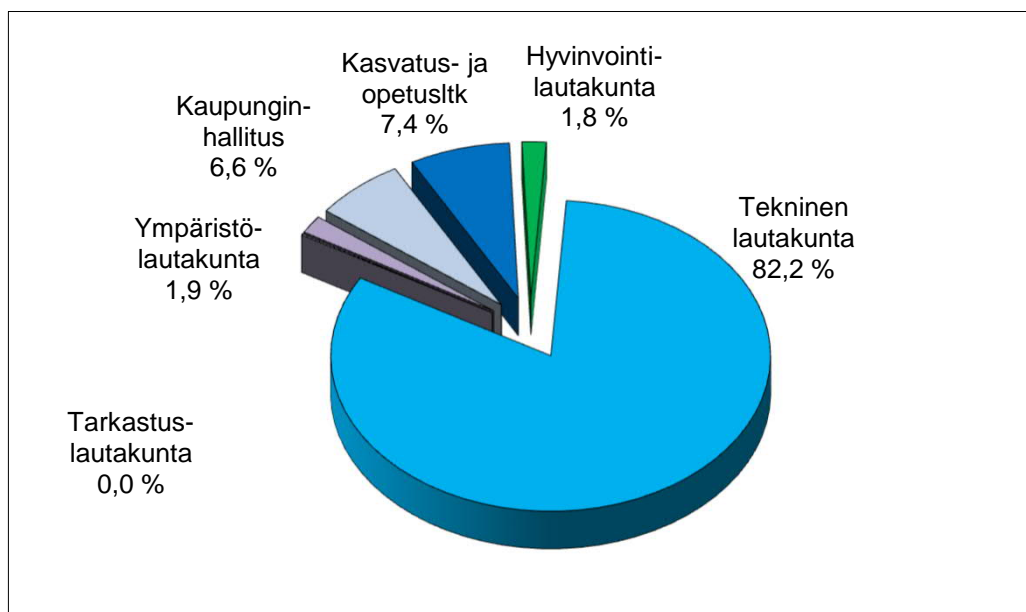
Tuloslaskelman 2023 ulkoiset kulut yhteensä 110,3 milj. €

Käyttötalous 2023 toimielimittäin

Toimintatulot
Ulk. + sis.
45,1 milj. €

Keskusvaalilautakunta
Tarkastuslautakunta

Keskusvaalilautakunta

Vaalit

Vastuuhenkilö sivistysosaston hallintopäällikkö Kirsi Riihioja

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta vastaa niistä tehtävistä, jotka sille vaalilain (714/1998) nojalla kuuluvat.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2023

Eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 2.4.2023 (kotimaan ennakkoäänestys 22.-28.3.2023). Oikeusministeriö maksaa kaupungille kertakorvauksen vaalien toimittamisesta. Ennakkoäänestys- ja äänestyspaikkoihin ei ole suunniteltu merkittäviä muutoksia.

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	35 120	55 000	60 000	9,1	107 741	0
ulkoiset	35 120	55 000	60 000	9,1	107 741	0
sisäiset	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-109 668	-76 808	-60 000	-21,9	-107 741	-62 424
ulkoiset	-103 966	-76 665	-59 803	-22,0	-107 540	-62 219
sisäiset	-5 702	-143	-197	37,8	-201	-205
Toimintakate	-74 548	-21 808	0	-100,0	0	-62 424

Tarkastuslautakunta

Ulkoinen tarkastus

Vastualueen toiminnan kuvaus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikaudekseen talouden ja hallinnon tarkastusta varten. Lautakunta valmistelelee valtuuston päätettäväksi talouden ja hallinnon tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Lisäksi lautakunta valvoo lakisääteisen tilin-tarkastuksen sopimuksenmukaista toteutumista.

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalaissa tarkoitettujen sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kaupungin verkkosivuilla. Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä. Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

Tarkastuslautakunta arvioi kaupungin toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden toimintaa haastattelemalla sekä tekemällä tutustumis- ja arviointikäyntejä kaupungin eri kohteisiin. Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastussuunnitelman toteutumista.

Tarkastuslautakunta jatkaa yhteistyötä Tampereen kaupunkiseudun muiden tarkastuslautakuntien kanssa.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuonna 2023, mikä vaikuttaa osaltaan tarkastuslautakunnan arviointityöhön tilikaudesta 2023 lukien.

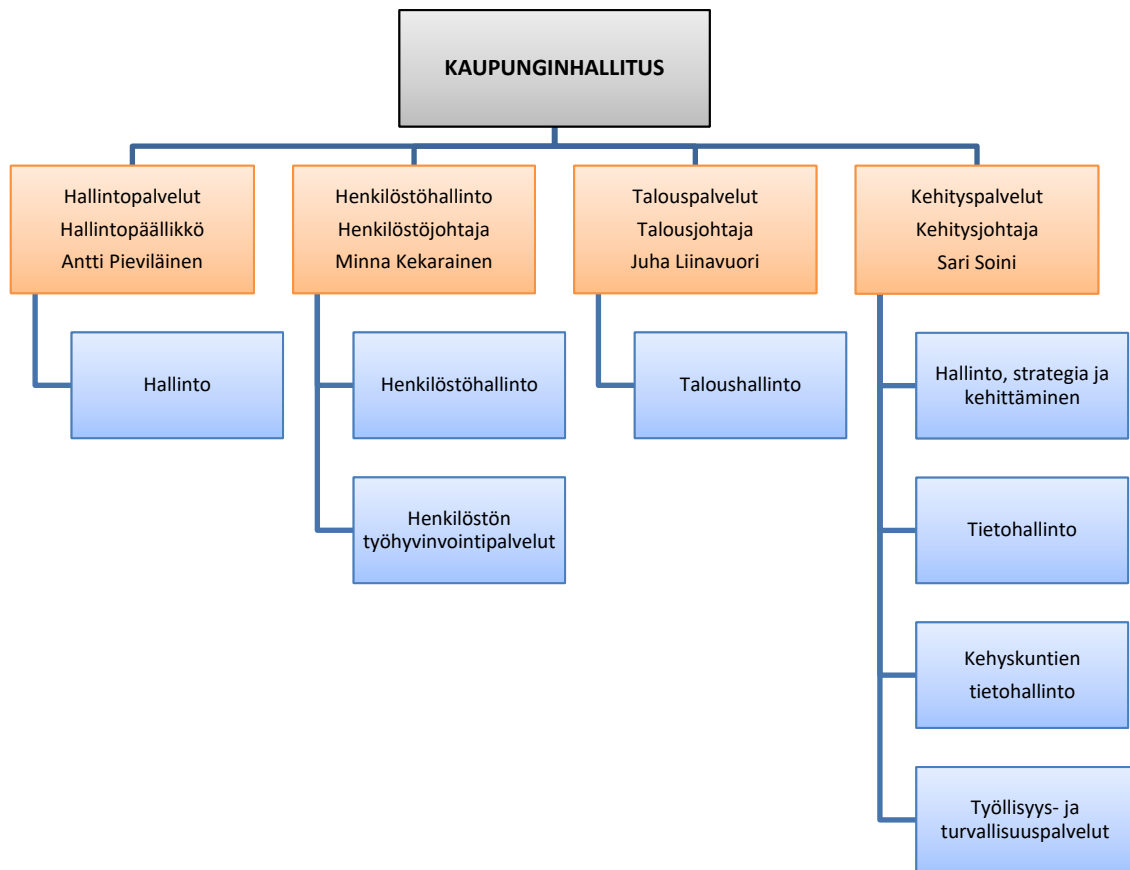
Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2023

Perusturvalautakunnan alainen toiminta siirtyy vuoden 2023 alussa hyvinvointialueelle. Tarkastuslautakunnan arvioinnissa tulevana talousarviokautena keskitytään lautakunnan asettaman arviointisuunnitelman lisäksi siihen, kuinka kaupungin toimielimet onnistuvat kaupunkistrategian jalkauttamisessa tavoitteisiinsa ja toimintaansa.

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	0	0	0		0	0
ulkoiset	0	0	0		0	0
sisäiset	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-41 569	-61 589	-61 746	0,3	-62 980	-64 239
ulkoiset	-41 228	-60 624	-60 453	-0,3	-61 661	-62 894
sisäiset	-341	-965	-1 293	34,0	-1 319	-1 345
Toimintakate	-41 569	-61 589	-61 746	0,3	-62 980	-64 239

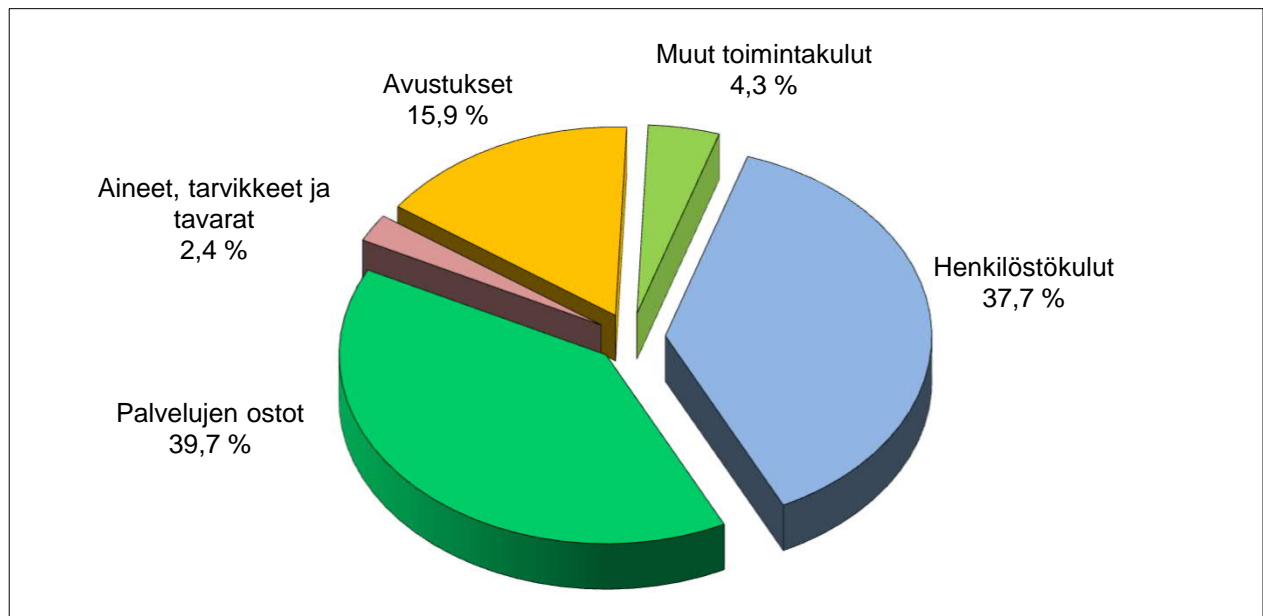
Kaupunginhallitus

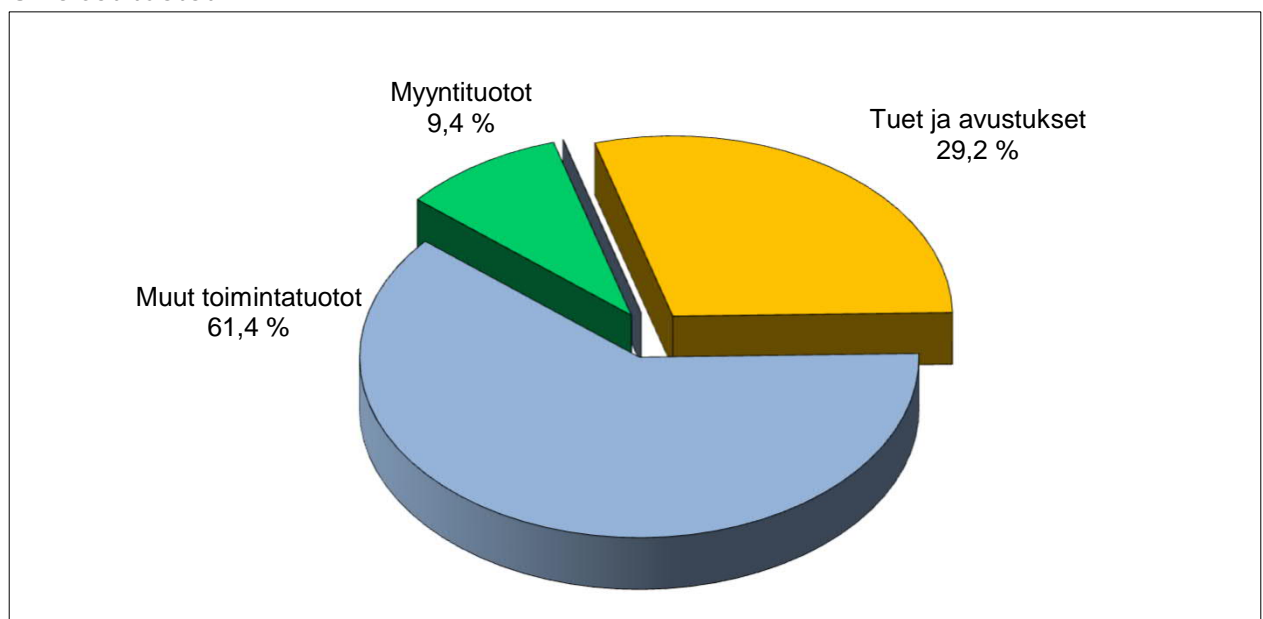

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	4 958 631	3 676 165	2 994 594	-18,5	3 054 486	3 115 576
ulkoiset	4 275 916	2 891 000	2 450 000	-15,3	2 499 000	2 548 980
sisäiset	682 714	785 165	544 594	-30,6	555 486	566 596
Toimintakulut	-15 439 585	-16 161 227	-11 817 716	-26,9	-12 054 069	-12 295 131
ulkoiset	-14 397 243	-15 191 377	-11 042 238	-27,3	-11 263 081	-11 488 326
sisäiset	-1 042 342	-969 850	-775 478	-20,0	-790 988	-806 805
Toimintakate	-10 480 954	-12 485 062	-8 823 122	-29,3	-8 999 583	-9 179 555

Ulkoiset kulut

Ulkoiset tuotot

Kaupunginhallitus

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strategiakärjet	Toiminnallinen tavoite	Teko	Mittarin tavoitetaso
Tasapainoinen talous	1. Tehdään sotekiinteistöjen osalta omistajapoliittiset linjaukset ja käynnistetään toimenpiteet.	1. Kartoitetaan kiinteistökohtaiset eri vaihtoehdot teetetyt selvityksen pohjalta.	Linjaukset valmiit.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	1. Rekrytoinnin kehittäminen huomioiden kaupunkimarkkinointi.	1. Rekrytointiohjeiden päivitys ja kaupunkimarkkinoinnin huomioiminen rekrytoinnissa.	Rekrytointiohjeet päivitetty Otettu käyttöön rekrytointia tukevia kaupunkimarkkinoinnin keinoja.
	2. Hyvinvointialueuudistukseen loppuun saatto.	1. Hyvinvointialueuudistukseen liittyvä valmistelu ja jatkotyö tehty.	Hyvinvointialueuudistukseen liittyvä valmistelu ja jatkotyö saatettu loppuun.
Vetovoimainen kaupunki	1. Vuonna 2022 laadittavan brändistrategian lanseeraus.	1. Toimeenpannaan brändistrategia laadittavan suunnitelman mukaisesti.	Suunnitelmassa vuodelle 2023 asetettavat toimenpiteet ja tavoitteet.
		2. Huomioidaan toimeenpanossa laadintavaiheen mukaisesti eri toimijoiden sitouttaminen.	Toimeenpanoon otettu mukaan ja tarjottu mahdollisuuksia eri tahoille olla mukana brändistrategian viestin eteenpäin viemisessä yli osastorajojen.
Hiilineutraali Ylöjärvi	1. Hinku toimepiteiden tehostaminen vastaamaan tavoitetta.	1. Hankitaan Ilmastovahti- palvelu.	Ilmastovahti- palvelu on otettu käyttöön.
		2. Hinku tiekartan päivitys.	Hinku tiekartan päivitys on valmistunut.
Ennaltaehkäisevät hyvinvointipalvelut	1. Ylöjärven kaupungin turvallisuussuunnitelma päivitetään.	1. Kyselyt yhteistyökumppaneille ja asukkaille (asukkaat, poliisi, kaupungin yksiköt).	Turvallisuussuunnitelma on päivitetty.
Älykkäät palvelut	1. Digitoimintasuunnitelman päivitys ja hankkeiden priorisointi.	1. Digisuunnitelman päivitys.	Digisuunnitelma päivitetty.
		2. Pilottihankkeiden käynnistäminen.	Pilottihankkeita käynnistynyt.

	2. Asiakirjojen pysyvän sähköisen säilytyksen käyttöönotto Dynasty 10:ssä.	1. Pysyvästi säilytettävien asiakirjojen sähköinen säilytys D10:ssä. Edellyttää versiopäivityksen ja sähköisen arkistoinnin lisäosan hankintaa.	Toimintamalli käyttöön otettu ja käyttöönoton edellyttämät tekniset ja toiminnalliset toimenpiteet on tehty.
Osallistava päätöksenteko ja kehittyvä organisaatio	1. Tukipalveluiden toimintatapojen selvittäminen hyvinvointialueuudistuksen jälkeistä toimintaympäristöä vastaavaksi.	1. Tehdään selvitys tukipalvelukokonaisuuden kehittämistarpeista ja mahdollisuuksista.	Selvitys tehty

Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö hallinto- ja talousosaston hallintopäällikkö Antti Pieviläinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue huolehtii muun muassa kaupunginvaltuuston ja -hallituksen toiminnasta, viestinnästä ja markkinoinnista, arkistoinnista, asianhallinnasta, tiedonhallinnasta, postituksesta, kaupungintalon neuvontapalveluista, puhelinpalveluista sekä vaihdepalveluista.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Digitalisaatiokehitys edellyttää toimintojen tarkastelua ja kokonaisvaltaista kehittämistä. Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset vaikuttavat monin eri tavoin vastuualueen toimintaan ja edellyttävät monitahoista yhteistyötä eri toimialojen kanssa.

Vuoden 2023 alusta voimaan astuva sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämismääräyksen siirtyminen hyvinvointialueelle tulee näkymään toiminnassa vuonna 2023. Huhtikuussa järjestettävät eduskuntavaliolit näkyvät myös vastuualueen toiminnassa keväällä 2023.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2023

Sähköisiä toimintatapoja ja -ratkaisuja kehitetään edelleen vuonna 2023. Sähköisen asianhallinnan ja arkistoinnin kehitystyötä jatketaan suunnitellusti. Kaupungintalon infopisteen palvelutarjonnan kehittämistä ollaan valmiita tarkastelemaan yli osastorajojen. Kaupunkimarkkinointia ja viestintää kehitetään yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Syksyn 2022 ja alkuvuoden 2023 aikana toteuttava brändityöstö ja brändistrategia antavat uusia työkaluja kaupunkimarkkinointiin ja viestintään.

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	2 926 496	1 685 165	1 624 594	-3,6	1 657 086	1 690 228
ulkoiset	2 754 065	1 500 000	1 500 000	0,0	1 530 000	1 560 600
sisäiset	172 431	185 165	124 594	-32,7	127 086	129 628
Toimintakulut	-5 530 154	-5 823 306	-2 930 114	-49,7	-2 988 721	-3 048 490
ulkoiset	-5 056 877	-5 359 408	-2 411 699	-55,0	-2 459 935	-2 509 129
sisäiset	-473 277	-463 898	-518 415	11,8	-528 786	-539 361
Toimintakate	-2 603 658	-4 138 141	-1 305 520	-68,5	-1 331 635	-1 358 262

Henkilöstöhallinto

Vastuhenkilö henkilöstöjohtaja Minna Kekarainen

Vastualueen toiminnan kuvaus

Henkilöstöhallinnon vastualue kehittää ja tukee työyhteisöjä henkilöstöhallintoon liittyvissä tehtävissä sekä hoitaa ja koordinoi Ylöjärven kaupungille työnantajana kuuluvia tehtäviä, joihin sisältyy muun muassa esimiestyön tuki, palkanlaskentapalvelut, virka- ja työehtosopimusasiat, työterveys ja työhyvinvointi, työsuojelu, uudelleensijoitus, koulutukset, sopimusten tulkinta ja täytäntöönpano sekä muut palvelussuhteeseen liittyvät kysymykset.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Hyvinvointialueudistus teettää vielä ainakin alkuvuoden 2023 henkilöstöhallinnolle töitä. ESKO 3 - esihenkilökoulutus työllistää henkilöstösuunnittelijaa.

Henkilöstöohjelman jalkauttamista ja toimeenpanoa jatketaan teemoittain organisaation eri tasoilla toimeenpanosuunnitelman mukaisesti sopeuttaen se kuitenkin hyvinvointialueudistukseen. Ylöjärven kaupungin toimintaa kehitetään muun muassa raportoinnin, koulutuksien ja järjestelmien osalta. Järjestelmätarpeet ja mahdolliset yhteistyökumppanit kartoitetaan vuonna 2023. Uudistusta tarvitsevat muun muassa kehityskeskustelut, perehdyttäminen ja rekrytointi.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2023

Yksi palkkasihteeri siirtyy vuoden 2023 alusta hyvinvointialueelle ja sen myötä tehdään henkilöstöhallinnossa tehtävien osalta uudelleenjärjestelyitä tasoittaen samalla myös työmäärää.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2020	TP2021	TA2023
Palkkalaskelman tuotantokustannus	17,05	17,38	14,91
Henkilöstön määrä	10	10	9

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	987 006	1 118 000	845 000	-24,4	861 900	879 138
ulkoiset	512 916	518 000	425 000	-18,0	433 500	442 170
sisäiset	474 090	600 000	420 000	-30,0	428 400	436 968
Toimintakulut	-2 211 648	-2 301 443	-2 075 118	-9,8	-2 116 618	-2 158 945
ulkoiset	-2 138 379	-2 226 305	-1 983 364	-10,9	-2 023 031	-2 063 487
sisäiset	-73 270	-75 138	-91 754	22,1	-93 587	-95 458
Toimintakate	-1 224 642	-1 183 443	-1 230 118	3,9	-1 254 718	-1 279 807

Talouspalvelut

Vastuuhenkilö talousjohtaja Juha Liinavuori

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue huolehtii taloussuunnittelusta, kirjanpidosta, rahoituksesta ja maksuliikenteestä. Lisäksi vastuualueelle kuuluu elinkeinotoimen hoitoon, verotuksen hoitoon sekä vakuutuksiin tarkoitetut määrärahat.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

1.1.2023 alkaen kunnilta siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät hyvinvointialueille. Tämä sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien toimintaan ja talouteen.

Kuntasektorin työntekijämäärä vähentyy merkittävästi. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen henkilöstö siirtyy kokonaisuudessaan hyvinvointialueiden palvelukseen. Varsinaisten sote-tehtävien lisäksi hyvinvointialueille siirtyvät tähän liittyvät tukipalvelutehtävät.

Uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista siirtyy pois noin puolet.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2023

Hyvinvointialuemuutoksen loppuun saattaminen aiheuttanee kunnille paljon työtä alkuvuoden 2023. Kaikkea ei saada valmiiksi loppuvuoden 2022 aikana ja monet käytännön ongelmat havaitaan vasta vuoden vaihteen jälkeen. Myös uudistuksen lopullinen vaikutus kuntien talouteen on selvillä vasta kun vuoden 2022 tilinpäätöksen ovat valmistuneet.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2020	TP2021	TA2023
Sähköisten ostolaskujen osuus kaikista ostolaskuista, %	87,0	90,0	93,0
Sähköisten myyntilaskujen osuus kaikista myyntilaskuista, %	34,2	33,4	37,0
Henkilöstön määrä	8,5	8,5	7,5

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	13 021	0	0	0,0	0	0
ulkoiset	12 485	0	0	0,0	0	0
sisäiset	536	0		0,0	0	0
Toimintakulut	-2 456 230	-2 441 782	-2 186 171	-10,5	-2 229 895	-2 274 493
ulkoiset	-2 382 777	-2 376 678	-2 110 140	-11,2	-2 152 342	-2 195 388
sisäiset	-73 453	-65 104	-76 031	16,8	-77 553	-79 105
Toimintakate	-2 443 209	-2 441 782	-2 186 171	-10,5	-2 229 895	-2 274 493

Kehityspalvelut

Vastuhenkilö kehitysjohtaja Sari Soini

Vastualueen toiminnan kuvaus

Kehityspalvelut vastaa poikkitoimialaisesta ja strategisesta kehittämistoiminnasta, tietohallinnosta, isäntäkuntana kehyskuntien tietohallinnosta, työllisyyspalveluista sekä yhteistyöhankkeiden koordinoinnista.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Työllisyydenhoidon uudistukseen (TE 2025) liittyen, vuonna 2023 selvitetään tulevaa toimintamallia seudullisesti. Valtion TE-henkilöstö siirtyy kuntiin vuoden 2025 alussa.

Hyvinvointialueen toiminnan odotetaan vakiintuvan käynnistysvaiheen jälkeen. Palvelujen luovutus ja yhteistyön rakentaminen vaatii resursseja.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2023

Työllisyyspalvelut

Työvalmennuskeskus Valpro siirtyy hyvinvointialueen toiminnaksi. Valmistaudutaan TE 2025 uudistukseen.

Turvallisuuspalvelut

Kaupungin turvallisuussuunnitelma päivitetään.

Tietohallinto

Hyvinvointialueuudistus edellyttää työasema- ja kapasiteettipalveluihin liittyviä hankkeita. Vuosi 2023 toimitaan vielä hyvinvointialuetta vahvasti tukien. Keskitytään kaupungin toimintaan jäävien toimialojen palvelujen kehittämiseen ja tukeen.

Toiminnan tunnusluvut

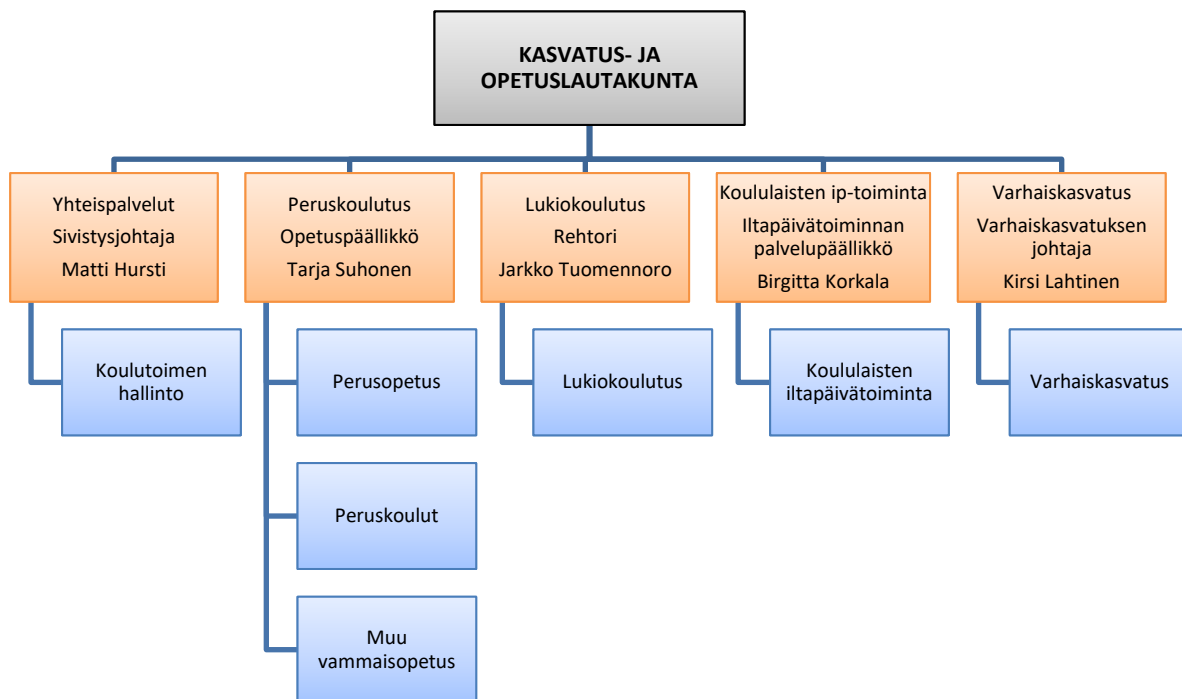
	TP2020	TP2021	TA2023
Työllistämistoimenpiteiden henkilömäärä	361	262	262
Työttömyys -%	10,1	6,4	6,3
Henkilöstön määrä	30	30	27

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	1 032 108	873 000	525 000	-39,9	535 500	546 210
ulkoiset	996 451	873 000	525 000	-39,9	535 500	546 210
sisäiset	35 658	0	0	0,0	0	0
Toimintakulut	-5 241 553	-5 594 696	-4 626 313	-17,3	-4 718 835	-4 813 203
ulkoiset	-4 819 210	-5 228 986	-4 537 035	-13,2	-4 627 773	-4 720 322
sisäiset	-422 343	-365 710	-89 278	-75,6	-91 062	-92 881
Toimintakate	-4 209 445	-4 721 696	-4 101 313	-13,1	-4 183 335	-4 266 993

Kasvatus- ja opetuslautakunta

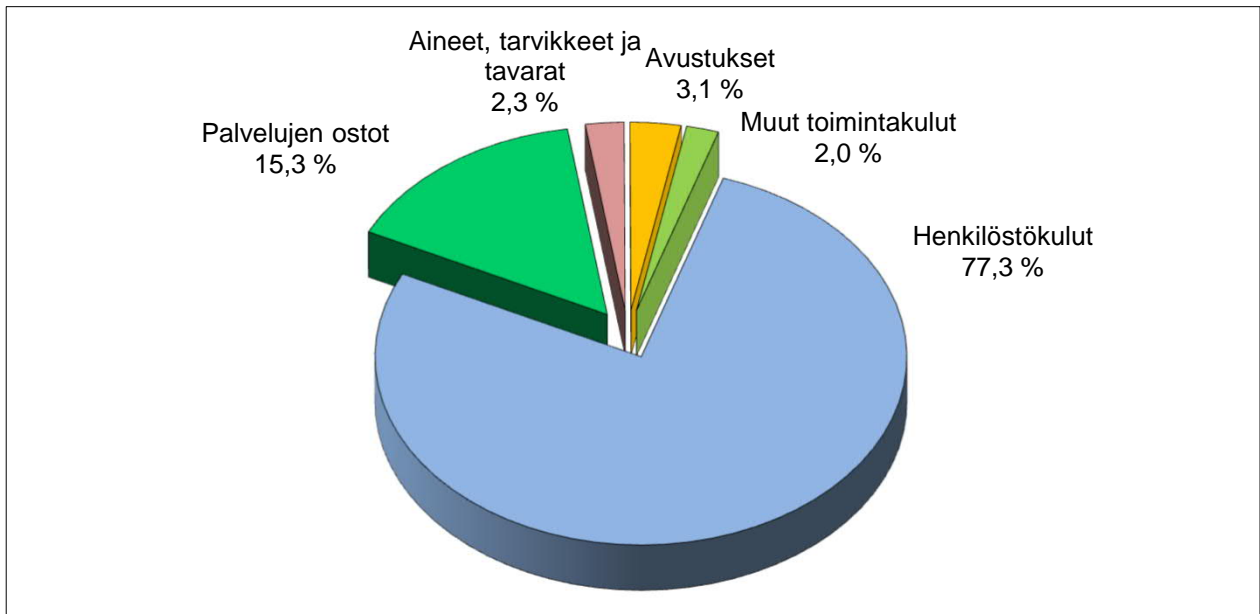

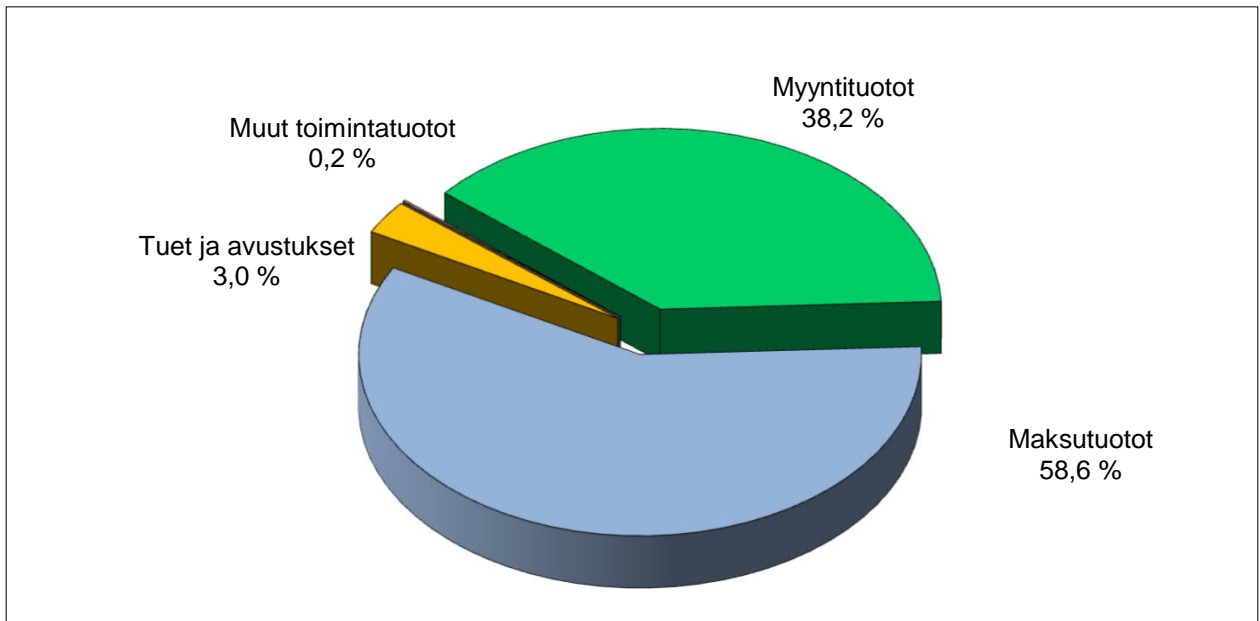

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	4 853 702	3 615 000	3 325 000	-8,0	3 391 500	3 459 330
ulkoiset	4 716 963	3 443 000	3 325 000	-3,4	3 391 500	3 459 330
sisäiset	136 738	172 000	0	-100,0	0	0
Toimintakulut	-75 355 565	-76 099 723	-82 715 528	8,7	-84 369 837	-86 057 241
ulkoiset	-55 542 724	-56 229 264	-59 845 229	6,4	-61 042 134	-62 262 982
sisäiset	-19 812 842	-19 870 459	-22 870 299	15,1	-23 327 703	-23 794 259
Toimintakate	-70 501 864	-72 484 723	-79 390 528	9,5	-80 978 337	-82 597 911

Ulkoiset kulut

Ulkoiset tuotot

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminalliset tavoitteet

Strategiakärjet	Toiminnallinen tavoite	Teko	Mittarin tavoitetaso
Vetovoimainen kaupunki	1. LisäValo eli koulutuskeskus Valon lisärakennushanke etenee.	1. Selvitys eri yhteistyömuodoista yritysten kanssa valmistuu.	Valmis yritys yhteistyöselvitys raportoitu kasvatus- ja opetuslautakunnalle 30.6.2023 mennessä.
		2. Väyläopintojen järjestämistä koskeva valmistelu etenee sopimusvaiheeseen Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa.	Väyläopintoja koskeva sopimus (Ylöjärvi-Tredu-Tamk) allekirjoitetaan vuoden 2023 kuluessa.
Hiilineutraali Ylöjärvi	1. Otetaan käyttöön ruokahuollon Jamix-järjestelmä varhaiskasvatuksessa.	1. Tavoitteena tarkemmat hoitoaikavaraukset, joiden kautta voidaan vähentää ruokahävikkiä ja seurata ateriamäärien sekä erityisruokavalioiden todellista toteutumaa.	Järjestelmä saatu käyttöön vuoden 2023 kuluessa.
Laadukkaat sivistys- ja hyvinvointipalvelut	1. Laajennettu varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys	1. Vuoteen 2040 ulottuvan väestöennusteen pohjalta päivitetään varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys.	Päivitetty ja valmis palveluverkkoselvityksen raportti on käsitelty kasvatus- ja opetuslautakunnassa 30.9.2023 mennessä.
Ennaltaehkäisevät hyvinvointipalvelut	1. Joustavan esi- ja alkuopetuksen kehittäminen peruskouluissa.	1. Aloitetaan Ylöjärven mallin kehittäminen ja huomioidaan työssä koulujen toimintakulttuurit.	Vähintään kahdessa rehtorikokouksessa tai tiimissä käsitelty ja seurattu kehittämistoimia.
		2. Jaetaan tietoa hyvistä käytänteistä kuntakohtaisissa kehittämisryhmissä ja rehtorikokouksissa sekä tiimeissä.	Kouluissa laaditaan alustavia malleja joustavaa esi- ja alkuopetukseen yhdessä henkilöstön kanssa. Tiedot kirjataan lukuvuosisuunnitelmiin.
	2. Kehitetään iltapäivätoiminnan laatua.	1. Toimintasuunnitelma uusitaan ja päivitetään toimipistekohtaiseksi. Uusittua toimintasuunnitelmaa jalkautetaan.	Palveluntuottajien ohjausryhmää osallistetaan toimintasuunnitelman laadintaan (toteutunut-ei toteutunut).

		Uusittu toimintasuunnitelma(t) käsitelty kasvatus- ja opetuslautakunnassa 30.6.2023 mennessä.
--	--	---

Yhteispalvelut

Vastuhenkilö sivistysjohtaja Matti Hursti

Vastualueen toiminnan kuvaus

Yhteispalveluiden vastualue tuottaa sivistysosaston hallinto- ja opiskeluhuollon palveluja, maastouttaa kaupunkistrategiaa sekä vastaa toimialansa kehittämishankkeista ja seutuyhteistyöstä.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Vuoden 2023 alussa käynnistyy hyvinvointialueiden toiminta. Konkreettisin ja näkyvin muutos on oppilas- ja opiskeluhuollon henkilöstön siirtyminen sivistysosastolta hyvinvointialueelle. Jatkossa opiskeluhoitoa ja monia muita sivistysosastoon liittyviä tehtäviä kehitetään verkostomaisena yhdyspintatyönä hyvinvointialueen edustajien kanssa. Venäjän hyökkäysota Ukrainaan näkyy jokaisessa kunnassa voimakkaana kustannustason nousuna energiassa, aineissa, tavaroissa ja palveluissa. Sivistysosaston käyttömenoihin vuonna 2023 vaikutus on satoja tuhansia euroja. Lapsi- ja oppilasmäärän ennustetaan säilyvän kokonaisuutena ennallaan tai kasvavan hieman.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2023

Osana Ylöjärven kasvuohjelmaa laaditaan vuoteen 2040 ulottuva varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys. Se valmistuu keväällä 2023. Selvityksen perusteella linjataan palveluverkon kehittämiseen ja ylläpitämiseen liittyviä toimenpiteitä pitkälle tulevaisuuteen.

Siltatien koulun ja liikuntahallin 1. vaihe valmistuu kesäkuussa 2023 ja koulun toiminta käynnistyy 1.8.2023 lukien. Koulua täytetään vaiheittain. 1. vaiheessa koulussa aloittavat esiopetuksen, vuosiluokkien 1.-3. sekä vaativan erityisen tuen oppilaat. Tämän jälkeen toiminta laajenee yksi ikäluokka kerrallaan.

LisäValo-hanke etenee syksyllä 2022 solmitun aiesopimuksen pohjalta.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2020	TP2021	TA2023
Kehittämishankkeet	1 (Ylöjärven malli)	1	1
Henkilöstön määrä sis. oppilashuollon henkilöstön (koulukuraattorit ja koulupsykologit)	17	19	7

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	9 443	11 000	0	-100,0	0	0
ulkoiset	9 268	11 000	0	-100,0	0	0
sisäiset	175	0	0	0,0	0	0
Toimintakulut	-1 414 553	-1 507 675	-654 312	-56,6	-667 398	-680 747
ulkoiset	-1 332 705	-1 425 281	-592 938	-58,4	-604 798	-616 894
sisäiset	-81 848	-82 394	-61 374	-25,5	-62 600	-63 853
Toimintakate	-1 405 110	-1 496 675	-654 312	-56,3	-667 398	-680 747

Peruskoulutus

Vastuuhenkilö opetuspäällikkö Tarja Suhonen

Vastualueen toiminnan kuvaus

Perusopetus on opetuksen ja kasvatuksen kokonaisuus, jossa tavoitteet ja sisällöt muodostavat opetuksen ja toimintakulttuurin perustan. Perusopetusta järjestetään perusopetuslain mukaisesti vuosiluokilla 1-9. Ylöjärven kaupunki järjestää myös perusopetuksen mukaista joustavan perusopetuksen toimintaa vuosiluokkien 7-9 yhteydessä.

Perusopetuksessa noudatetaan valtakunnallisesti yhtenäisiä perusteita siten kuin perusopetuslaissa säädetään. Opetus järjestetään oppilaan ikäkauden ja edellytysten mukaisesti ja siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä.

Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä. Oppilaita ohjataan myös löytämään vahvuutensa, rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin. Oppilaille tarjotaan myös mahdollisuus saada valmiudet jatko-opintoihin.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Siltatien koulussa aloittaa 1.8.2023 vuosiluokat 1-3 ja vaativan erityisen tuen opetus vuosiluokilla 1-9. Myös esiopetusta järjestetään Siltatien koulussa lukuvuodesta 2023 alkaen.

Oppilasmäärä vuosiluokilla 1-6 vähenee, mutta yläluokkien osalta oppilasmäärä pysyy vakaampana.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2023

Siltatien koulun toimintakulttuurin rakentaminen. Joustavan esi- ja alkuopetuksen toiminnan kehittäminen.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2020	TP2021	TA2023
Käyttömenot € /oppilas	8 517	8 878	10 112
Toiminnan laajuus /oppilasmäärät			
- alakoulut	3 098	3 050	2 969
- yläkoulut	1 396	1 426	1 521
Henkilöstön määrä			
- rehtorit ja opettajat	349	353	370
- kuraattorit ja koulupsykologit	12*	14	***
- koulunkäynninohjaajat	92	105	109
- kouluyhteisöohjaajat	2	**	
- toimistohenkilöstö	9	9	10

*Aiemmin on tilinpäätöksessä ollut vain kuraattorien määrät ja nyt heidän 6 työntekijään on yhdistetty myös koulupsykologien määrä (6).

** Kouluyhteisöohjaajat kuuluvat nuorisopalveluihin

*** Siirtyvät hyvinvointialueelle 1.1.2023

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	1 781 807	1 073 000	1 080 000	0,7	1 101 600	1 123 632
ulkoiset	1 763 081	1 036 000	1 080 000	4,2	1 101 600	1 123 632
sisäiset	18 726	37 000	0	-100,0	0	0
Toimintakulut	-41 517 932	-41 741 805	-46 484 738	11,4	-47 414 437	-48 362 727
ulkoiset	-28 913 596	-29 064 777	-31 619 903	8,8	-32 252 304	-32 897 349
sisäiset	-12 604 336	-12 677 028	-14 864 835	17,3	-15 162 133	-15 465 378
Toimintakate	-39 736 125	-40 668 805	-45 404 738	11,6	-46 312 837	-47 239 095

Lukiokoulutus

Vastuuhenkilö rehtori Jarkko Tuomennoro

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Lisäksi koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen. Ylöjärven lukion valtakunnallisena erityisenä koulutus-tehtävänä on yrittäjäys. Ylöjärven lukio järjestää myös Tredun Pallotien toimipisteen kaksoistutkinnon lukiokoulutuksen.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Ylöjärven lukio toimii Koulutuskeskus Valossa yhdessä Tredun ammatillisen koulutuksen ja Tampereen seudun työväenopiston kanssa. Opiskelijamäärämme kasvu on tasoittunut voimakkaiden kasvuvuosien jälkeen ja emme pysty ottamaan tilojen puolesta lisää opiskelijoita. Syksyllä 2022 opiskelijoita lukiossa on 507 ja kaksoistutkintoa suorittaa n. 73 opiskelijaa.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2023

Lukiossa aloitti syksyllä 2022 156 uutta lukiolaista, jotka kuuluvat pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin. Heidän koulutuksen osalta koulutuksen järjestäjälle tuli uusia velvollisuuksia oppimateriaalien ja tietokoneiden hankintaan liittyen. Syksyllä 2022 lukiossamme on 319 pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevaa opiskelijaa. Lukiomme aloittaa uutena kokeiluna tarjoamaan kolmoistutkinnon suorittamisen mahdollisuutta lukion toisen vuoden yrittäjäysohjelman opiskelijoille. Kolmoistutkintoon kuuluu lukion oppimäärä, ylioppilastutkinto ja merkonomitutkinto.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2020	TP2021	TA2023
Suoritetaavoitteet			
- ylioppilaiden määrä /hylätyt	144 /<4 %	150 /<4 %	155/<4%
- kaksoistutkinnon ylioppilaat /hylätyt			20/<8%
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Opetuksen käyttömenot €/opiskelija	6 350	6 876	8 133
Toiminnan laajuus			
- lukiolaisten määrä	481	496	500
- kaksoistutkintolaisten määrä	56	66	70
Henkilöstön määrä			
- päätoimiset opettajat	32	32	31
- sivutoimiset tuntiopettajat	3	5	4

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	285 306	195 000	135 000	-30,8	137 700	140 454
ulkoiset	284 900	195 000	135 000	-30,8	137 700	140 454
sisäiset	406	0	0	0,0	0	0
Toimintakulut	-3 695 582	-3 708 499	-4 201 642	13,3	-4 285 675	-4 371 386
ulkoiset	-2 949 773	-2 975 605	-3 392 675	14,0	-3 460 529	-3 529 738
sisäiset	-745 809	-732 894	-808 967	10,4	-825 146	-841 648
Toimintakate	-3 410 276	-3 513 499	-4 066 642	15,7	-4 147 975	-4 230 932

Koululaisten iltapäivätoiminta

Vastuuhenkilö iltapäivätoiminnan palvelupäällikkö Birgitta Korkala

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Koululaisten iltapäivätoiminnan järjestäminen koulupäivien jälkeen 1. ja 2. luokan oppilaille sekä erityisen tuen päätöksen saaneille oppilaille pääsääntöisesti 3. luokkaan saakka.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Vaativan erityisen tuen ryhmä muuttaa uuteen Siltatien kouluun. Siltatien kouluun muodostuu myös uusi iltapäivätoimintaryhmä yleisopetuksessa oleville lapsille. Uuden ryhmän muodostumisen johdosta talousarviossa kaksi uutta vakanssia.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2023

Toimipaikkakohtaisten toimintasuunnitelmien uudistaminen. Toiminnan sisältöjen yhtenäistäminen ja laadun kehittäminen.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2020	TP2021	TA2023
Suoritettavoitteet			
Toiminnassa olevien lasten määrä	464	442	485
- kaupunki	245	262	273
- seurakunta	140	120	129
- YMCA	79	60	83
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Kustannukset vuodessa € /oppilas	1 790	1 800	2 110
Henkilöstön määrä			
- kokoaikainen	1	1	1
- osa-aikainen	23	23	22

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	358 709	351 000	375 000	6,8	382 500	390 150
ulkoiset	237 230	216 000	375 000	73,6	382 500	390 150
sisäiset	121 479	135 000	0	-100,0	0	0
Toimintakulut	-1 154 482	-1 235 804	-1 398 314	13,2	-1 426 281	-1 454 808
ulkoiset	-893 191	-973 331	-1 082 244	11,2	-1 103 890	-1 125 969
sisäiset	-261 291	-262 473	-316 070	20,4	-322 391	-328 839
Toimintakate	-795 773	-884 804	-1 023 314	15,7	-1 043 781	-1 064 658

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö varhaiskasvatuksen johtaja Kirsi Lahtinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatusta toteutetaan varhaiskasvatustilain mukaisesti. Varhaiskasvatukseen ovat oikeutettuja kaikki alle kouluikäiset lapset vanhempainrahakauden jälkeen. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkotihoidona, perhepäivähoitona ja avoimena varhaiskasvatustoimintana. Kuusivuotiaiden velvoittava esiopetus toteutetaan perusopetuslain mukaisesti ja esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään päiväkohteissa tai päiväkodin läheisyydessä olevalla koululla varhaiskasvatuksen alaisuudessa.

Kunnallisia, hallinnollisia varhaiskasvatuskokonaisuuksia on 12 ja perhepäivähoitajia 9. Avointa varhaiskasvatusta järjestetään Vihriälän leikkitoimintakeskuksessa. Vaihtoehtona kunnalliselle varhaiskasvatukselle huoltajat voivat valita kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen tai palvelusetelin. Yksityisiä palvelusetelipäiväkoteja on viisi, ryhmäperhepäiväkoteja kaksi ja yksityisiä perhepäivähoitajia on viisi. Vuonna 2023 arvioidaan yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevan noin 22 % lapsista.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Syntyvyys on kääntymässä nousuun. Lapsimäärän välillisestä pienentymisestä huolimatta varhaiskasvatuksen osallistumisaste on noussut. Serlapuiston päiväkodin lisätilojen valmistuminen helpottaa Siivikkalan alueen palvelutarpeen lisääntyneeseen kasvuun. Siivikkalassa toimiva Pikku Tutkijan palveluseteli yksikkö lopettaa toimintansa 31.12.2022.

Varhaiskasvatustilain 540/2018 muuttui 1.8.2022 alkaen, jolloin astui voimaan lain luku 3 a, Oikeus varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen. Muutoksen myötä varhaiskasvatuksessa tuli käyttöön kolmitasoinen tuki, joka järjestetään yleisenä, tehostettuna ja erityisenä tukena. Lapselle annettava tuki voi sisältää lapsen tarvitsemia pedagogisia, rakenteellisia ja hoidollisia toimenpiteitä. Varhaiskasvatuksessa lapselle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta tehdään hallintopäätös.

Perhevapaaudistus astui voimaan 1.8.2022. Vanhempainvapaapäivien määrä kasvaa ja vapaiden käytön joustavuus lisääntyy. Uudistus pyrkii lisäämään työelämän ja vanhempien tasa-arvoa ja huomioi nykyistä paremmin erilaiset perhemuodot. Uudet vanhempainvapaat koskevat pääsääntöisesti lapsia, joiden laskettu syntymäaika on 4.9.2022 tai sen jälkeen. Vanhempainvapaapäiviltä ei peritä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja ja perheellä on oikeus säilyttää hoitopaikka, vaikka sitä ei yhtäjaksoisesti käytäkään. Lapsi voi aloittaa varhaiskasvatuksessa sinä kuukautena kun hän täyttää 9 kk.

Perhepäivähoitajat siirtyvät kuukausipalkan piiriin 1.10.2022. Omassa kodissa työskentelevät kunnalliset perhepäivähoitajat siirtyvät kuukausipalkan piiriin. Lokakuun alusta alkaen palkan suuruus ei enää ole riippuvainen hoitopaikkojen määrästä eikä ammatillisesta tutkinnosta.

Henkilöstön saatavuuden haaste näkyy Ylöjärvellä. Valtakunnallisesti varhaiskasvatuksen opettajien saatavuus ei ole riittävällä tasolla. Varhaiskasvatuksessa osalla varhaiskasvatuksen opettajista ei ole lain vaatimaa pedagogista koulutusta. Vahvistamme varhaiskasvatuksen henkilöstön tutkintoon johtavaa lisäkoulutautumista viidellä palkallisella vapaapäivällä vuodessa (kasvatustieteen kandi ja varhaiskasvatuksen sosionomi). Työvoimapula näkyy myös lyhytaikaisten sijaisten saatavuuden haasteena.

Vuoden 2030 henkilöstörakenteen muutoksen valmistautuminen on aloitettu. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajien vakansseja on muutettu varhaiskasvatuksenopettajaj vakansseiksi. Varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäväkuvan laatiminen on käynnissä. Tehtäväkuvan pohjana on seudullisesti valmisteltu varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäväkuva. Varhaiskasvatuksen sosionomien rekrytointi aloitetaan keväällä 2023.

Varhaiskasvatus osallistuu valtakunnalliseen varhaiskasvatuksen Loisto-kehittämiskeskukseen sekä valtakunnalliseen varhaiskasvatuksen kielelliseen ja kulttuuriseen moninaisuuden Reimari-keskukseen. Varhaiskasvatusta toteutetaan seutukunnallisesti sopimuksen mukaisesti. Tampereen kaupunkiseudun yhteistyö on tiivistä sekä yhteistyö Tampereen seudun oppilaitosten ja korkeakoulu-yhteisön kanssa on aktiivista.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2023

Varhaiskasvatuksen kolmitasoisien tukien järjestäminen sekä inklusiivinen toimintaperiaate lisäävät varhaiskasvatuksen erityisopettajien roolia varhaiskasvatuksessa. Heidän työpanoksensa tulee lisääntymään lapsiryhmyöskentelyssä, erilaisten työskentelymenetelmien mallintamisessa henkilöstölle.

Ylöjärvi on mukana Tampereen kaupunkiseudun varhaiskasvatuksen tukien ja inklusion kehittämishankkeessa. Hankkeen tavoitteena on seudullisesti yhteiskehittää varhaiskasvatuksen tukien ja inklusion käytänteitä, jotka palvelevat erikokoisia kuntia ja takaavat kaikissa kunnissa tasa-arvoisesti lähipalveluna laadukkaan ja oikea-aikaisen tukien lapsille ja perheille.

Digioppimisen iloja hankkeen myötä vahvistamme varhaiskasvatuksen digiosaamista. Digitaalisia välineitä yhdistetään toimintaan luontevasti useilla oppimisen osa-alueilla.

Joustavan esi- ja alkuopetuksen hanke on käynnissä Siivikkalan koululla. Hankkeessa kehitetään joustavan esi- ja alkuopetuksen toimintamallia, jota voidaan tulevaisuudessa hyödyntää koko kaupunki tasolla.

Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin kehittämistyötä tehdään valtakunnallisen laadun arvioinnin (KARVI) perusteiden ja suositusten mukaisesti. Ylöjärven varhaiskasvatus on lähdyksässä pilotoimaan Karvin sähköistä Valssi arviointijärjestelmää.

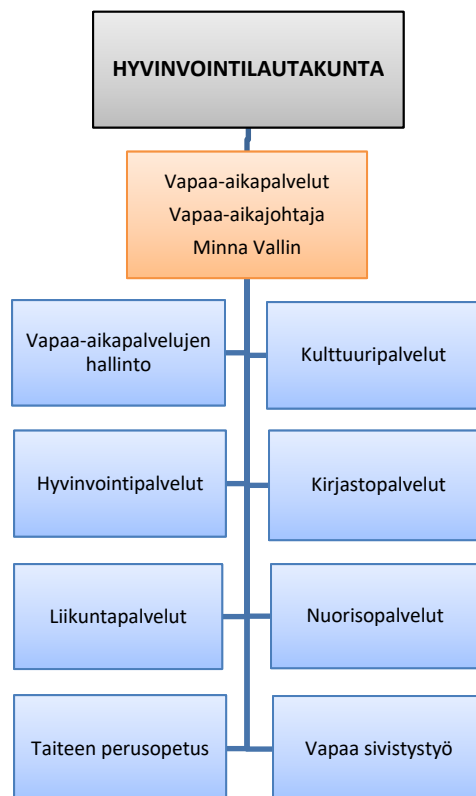
Toiminnan tunnusluvut

	TP2020	TP2021	TA2023
0-6 v lapset % asukkaista	8,5	8,4	8,0
Suoritettavatavoitteet (lasten lukumäärä 31.12.)			
- päiväkodit	1 618	1 568	1 620
- perhepäivähoito	43	35	36
- avoin varhaiskasvatus		13	18
- ostopalvelut	18	16	16
- palveluseteli	337	352	358
- lasten kotihoidontuki	397	263	254
- yksityisen hoidon tuki	61	43	49
- osittainen hoitoraha /joustava hoitoraha	163	176	155
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Käyttöaste			
Päiväkodit	83	80	83
Henkilöstön määrä	395	395	395

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	2 418 436	1 985 000	1 735 000	-12,6	1 769 700	1 805 094
ulkoiset	2 422 484	1 985 000	1 735 000	-12,6	1 769 700	1 805 094
sisäiset	-4 048	0	0	0,0	0	0
Toimintakulut	-27 573 016	-27 905 940	-29 976 522	7,4	-30 576 046	-31 187 573
ulkoiset	-21 453 459	-21 790 270	-23 157 469	6,3	-23 620 613	-24 093 032
sisäiset	-6 119 557	-6 115 670	-6 819 053	11,5	-6 955 433	-7 094 541
Toimintakate	-25 154 580	-25 920 940	-28 241 522	9,0	-28 806 346	-29 382 479

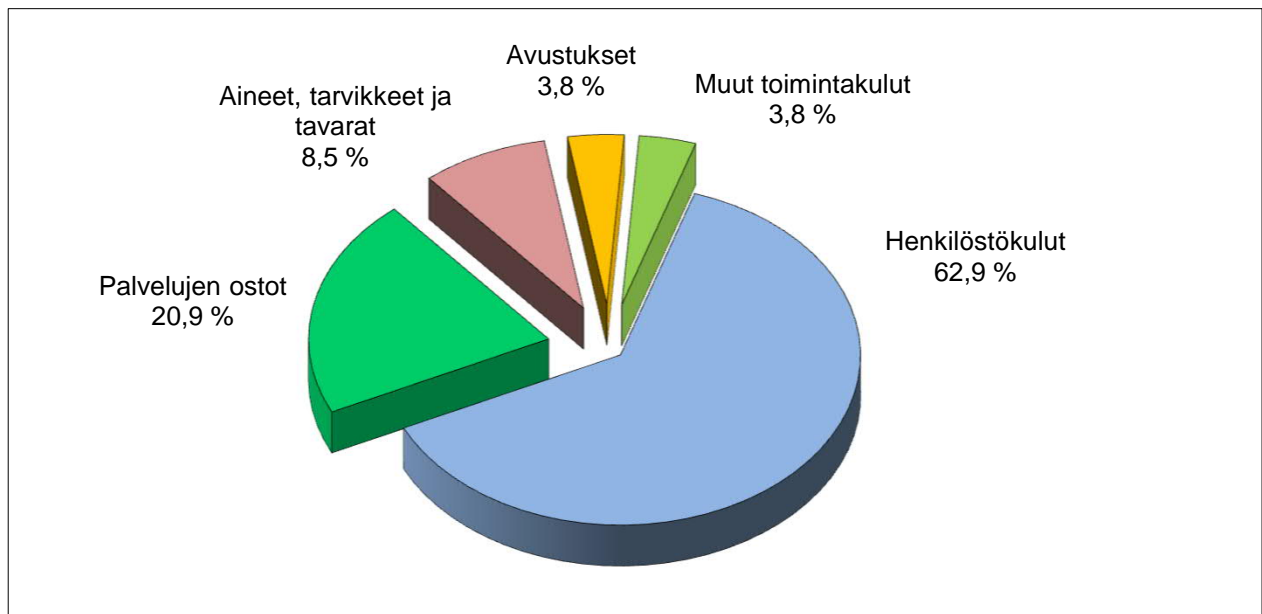
Hyvinvointilautakunta

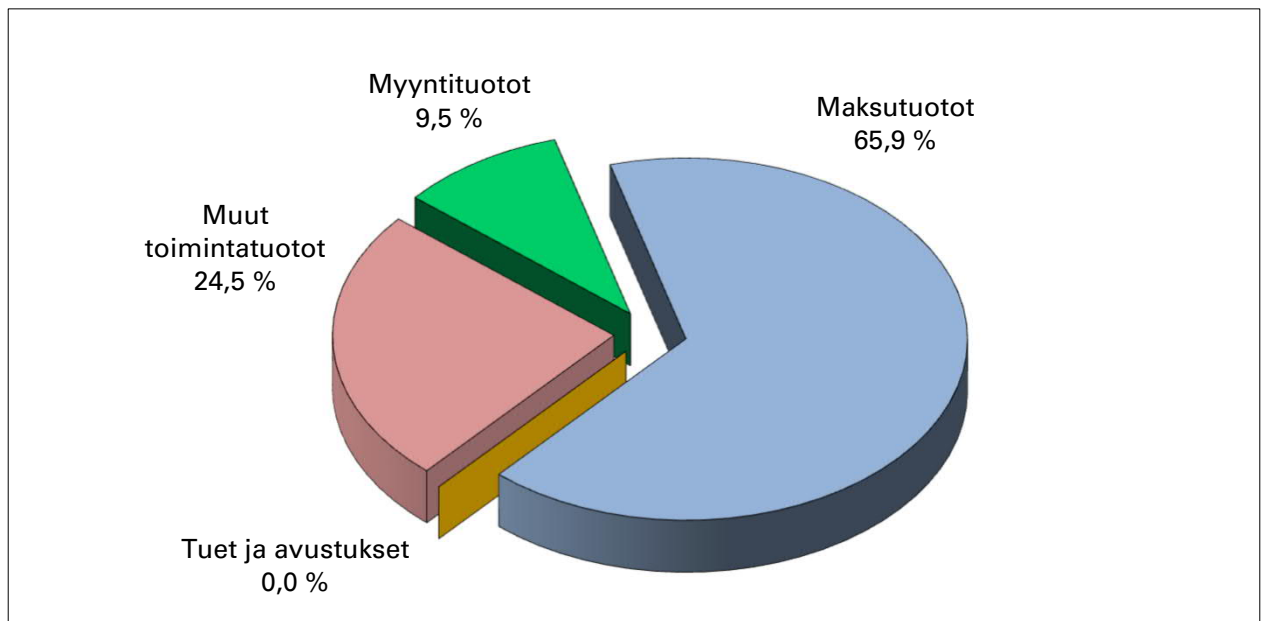

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	569 908	806 300	800 800	-0,7	816 816	833 152
ulkoiset	541 007	806 300	800 800	-0,7	816 816	833 152
sisäiset	28 901	0	0	0,0	0	0
Toimintakulut	-6 656 601	-7 162 889	-7 691 462	7,4	-7 845 301	-8 002 204
ulkoiset	-3 923 121	-4 397 944	-4 695 696	6,8	-4 789 618	-4 885 407
sisäiset	-2 733 480	-2 764 945	-2 995 766	8,3	-3 055 683	-3 116 797
Toimintakate	-6 086 692	-6 356 589	-6 890 662	8,4	-7 028 485	-7 169 052

Ulkoiset kulut

Ulkoiset tuotot

Hyvinvointilautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strategiakärjet	Toiminnallinen tavoite	Teko	Mittarin tavoitetaso
Laadukkaat sivistys- ja hyvinvointipalvelut	1. Nuorisopalveluiden ja sote-palveluiden yhdyspintatyön jatkuminen ja edelleen kehittäminen hyvinvointialueen toiminnan käynnistymisen myötä.	1. Ylläpidetään moniammatillisia toimintamalleja ja kehitetään niitä, kun osa verkoston toimi- joista siirtyy hyvinvointialueelle.	Näppihaukka -toimintamalli jatkuu.
		2. Turvataan Nuorisolaki 9§ mukainen nuorten ohjaus- ja palveluverkoston toiminta.	Opiskeluhuollon kanssa tehtävä yhteistyö jatkuu (esimerkiksi ryhmäytystoiminta).
			Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston toiminta jatkuu.
Ennaltaehkäisevät hyvinvointipalvelut	1. Aktivoidaan vähän liikkuvia väestöryhmiä	1. Vakiinnutetaan vertaisohjaajatoimintaa ja laajennetaan tätä toimintaa Ylöjärvellä.	Vertaisohjaajien määrä (muutos).
		2. Kehitetään soveltavan liikunnan palveluketjua yhteistyössä sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä liikuntapalveluiden kanssa.	Soveltavan liikunnan ja liikuntapalveluiden ryhmiin ohjattujen asiakkaiden määrä (muutos).
	2. Kulttuurihyvinvoinnin palveluohjaus Pirkanmaalla (KUPPI) -hankkeen tuomien rakenteiden vahvistaminen ja käytänteiden järjestäminen	1. Tuotetaan kaksi uutta taidemuotoa, joiden pariin lapsiperheitä ohjataan.	Toteutuu/ei toteudu.
		2. Jatketaan kulttuuria kotona -kohtaamisia.	Kymmenen uutta kohtaamista.
Yhteisöllinen ilmapiiri	1. Kirjastopalvelut järjestävät monipuolisia tapahtumia eri sidosryhmien kanssa.	1. Monipuolisten tapahtumien järjestäminen. Vertaillaan lukuja vuoteen 2019 (koronaa edeltävä aika).	Toteutuneiden tapahtumien lukumäärä.
			Saavutetut yleisömäärät
			Yhteistyökumppaneiden lukumäärä.

Osallistava päätöksenteko ja kehittyvä organisaatio	1. Hyvinvointityön verkostoyhteistyö ja työryhmät hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyessä.	1. Hyvinvointilautakunnan alaiset neuvostot sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmät järjestäytyvät uudelleen vuoden 2023 kuluessa.	Neuvostojen toimintaohjeet päivitetty sekä neuvostojen ja työryhmien kokoonpanot päivitetty 1.8.2023 mennessä
---	--	---	---

Vapaa-aikapalvelut

Vastuuhenkilö vapaa-aikajohtaja Minna Vallin

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vapaa-aikapalvelun tehtävänä on järjestää, luoda edellytyksiä ja tuottaa itse ajanmukaisia liikunta-, kulttuuri-, nuoriso-, kirjasto-, musiikinkoulutus- ja kansalaisopistopalveluja. Palvelujen keskeisenä päämääränä on taata sivistyksellinen ja kulttuurinen hyvinvointi, hyvä fyysinen toimintakyky ja vahvistaa osallisuutta sekä yhdenvertaisuutta. Palvelujen tarkoitus on ehkäistä syrjäytymistä ja ennaltaehkäistä palvelutarpeita sosiaali- ja terveystoimessa. Laadukkailla vapaa-aikapalveluilla voidaan myös lisätä kaupungin vetovoimaisuutta ja profiloitua dynaamiseksi elinympäristöksi kaupunkiseudun sisällä.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Henkilöstön saatavuusongelmat voivat vaikuttaa palveluiden tuottamiseen ja aiheuttaa niiden väliaikaista supistamista. Hyvinvointialueiden käynnistyminen vaikuttaa palveluiden integraatioon sekä yhteistyön rakenteisiin ja toteuttamiseen.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2023

Vapaa-aikapalveluiden yhteinen uusi tavoite vuodelle 2023 on yhteisöllisen kaupunkitapahtuman tuottaminen. Hyvinvointi ja osallisuus tehtäväalueen osaamista vahvistetaan ja näin tehtäväalueen toiminta sidotaan yhä tärkeämmäksi osaksi vapaa-aikapalveluja ja koko kaupunkiorganisaatiota.

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	569 908	806 300	800 800	-0,7	816 816	833 152
ulkoiset	541 007	806 300	800 800	-0,7	816 816	833 152
sisäiset	28 901	0	0	0,0	0	0
Toimintakulut	-6 656 601	-7 162 888	-7 691 462	7,4	-7 845 301	-8 002 204
ulkoiset	-3 923 121	-4 397 943	-4 695 696	6,8	-4 789 618	-4 885 407
sisäiset	-2 733 480	-2 764 945	-2 995 766	8,3	-3 055 683	-3 116 797
Toimintakate	-6 086 692	-6 356 588	-6 890 662	8,4	-7 028 485	-7 169 052

Tehtäväalueet

Kulttuuripalvelut

Toiminnan tunnusluvut

	TP2020	TP2021	TA2023
Taiteen perusopetuksen oppilaspaikat	197	185	186
Tapahtumat ja näyttelyt, kpl	122	163	170
€/asukas	12,92	14,25	19,45
Henkilöstön määrä			
- kokoaikaiset	3	4	4
- osa-aikaiset	5	5	5

Hyvinvointipalvelut
Toiminnan tunnusluvut

	TP2020	TP2021	TA2023
Järjestö - ja yhteistyötapaamiset, kpl			5
Osallisuus- ja yhdenvertaisuuskoulutukset, kpl			3
Henkilöstön määrä			
- kokoaikaiset			4
- osa-aikaiset			1

Kirjastopalvelut
Toiminnan tunnusluvut

	TP2020	TP2021	TA2023
Fyysisen aineiston lainat	526 686	536 666	600 000
E-aineiston lainat		36 479	39 000
Kävijämäärä/hlöä	205 016	170 479	175 000
€ /asukas	53,67	53,97	59,22
Henkilöstön määrä			
- kokoaikaiset	20	21	21
- osa-aikaiset	1	1	1

Liikuntapalvelut
Toiminnan tunnusluvut

	TP2020	TP2021	TA2023
Ohjausryhmien määrä	152	151	150
Ohjausryhmien käyntikerrat	10 859	11 335	25 000
Uimahallin kävijämäärä	111 821	93 556	135 000
€ /asukas	56,72	63,39	63,50
Henkilöstön määrä			
- kokoaikaiset	11	12	14
- osa-aikaiset	4	3	2

Nuorisopalvelut**Toiminnan tunnusluvut**

	TP2020	TP2021	TA2023
Nuorisotilat	6	6	6
Kokonaiskävijämäärä	14 052	12 469	12 600
€ /asukas	25,84	30,36	33,81
Henkilöstön määrä			
- kokoaikaiset	10	9	14
- osa-aikaiset	8	9	7

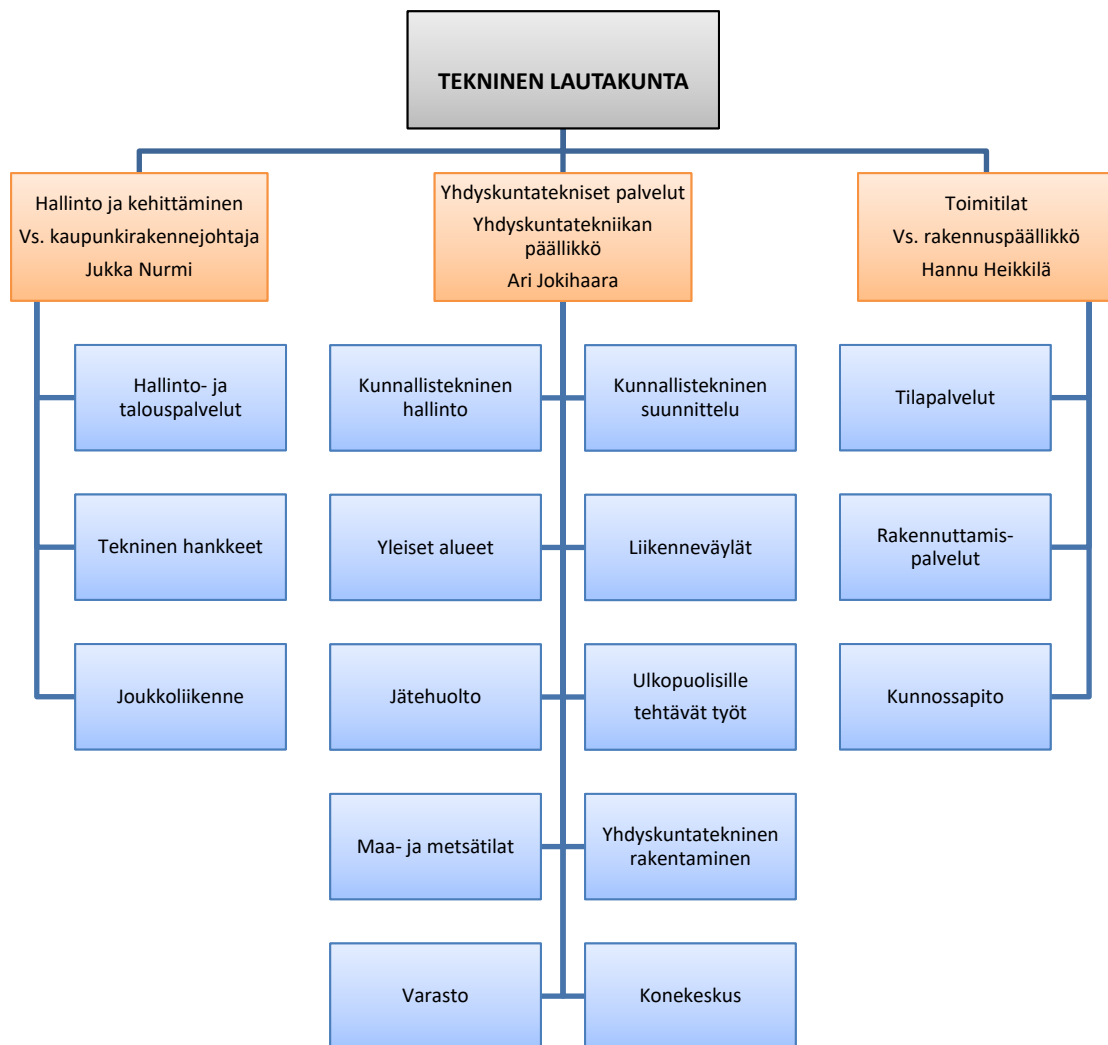
Pirkanmaan Musiikkiopisto/Taiteen perusopetus**Toiminnan tunnusluvut**

	TP2020	TP2021	TA2023
Päättötodistukset (jatkatat/vanha ops)	9	12	12
Oppilasmäärä yhteensä	321	347	330
€ /asukas	7,34	7,17	7,22

Vapaa sivistystyö**Toiminnan tunnusluvut**

	TP2020	TP2021	TA2023
Toteutuneiden kurssien määrä	410	332	349
Oppilasmäärä yhteensä	5 195	3 194	3 718
€ /asukas	6,86	8,51	6,29

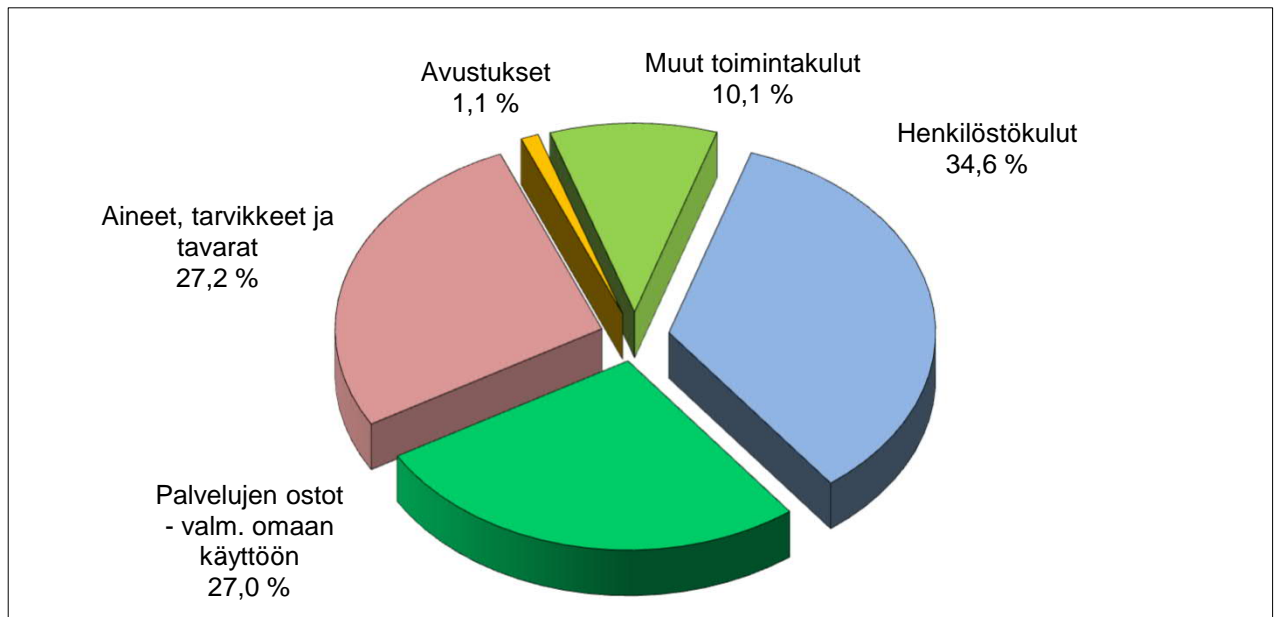
Tekninen lautakunta

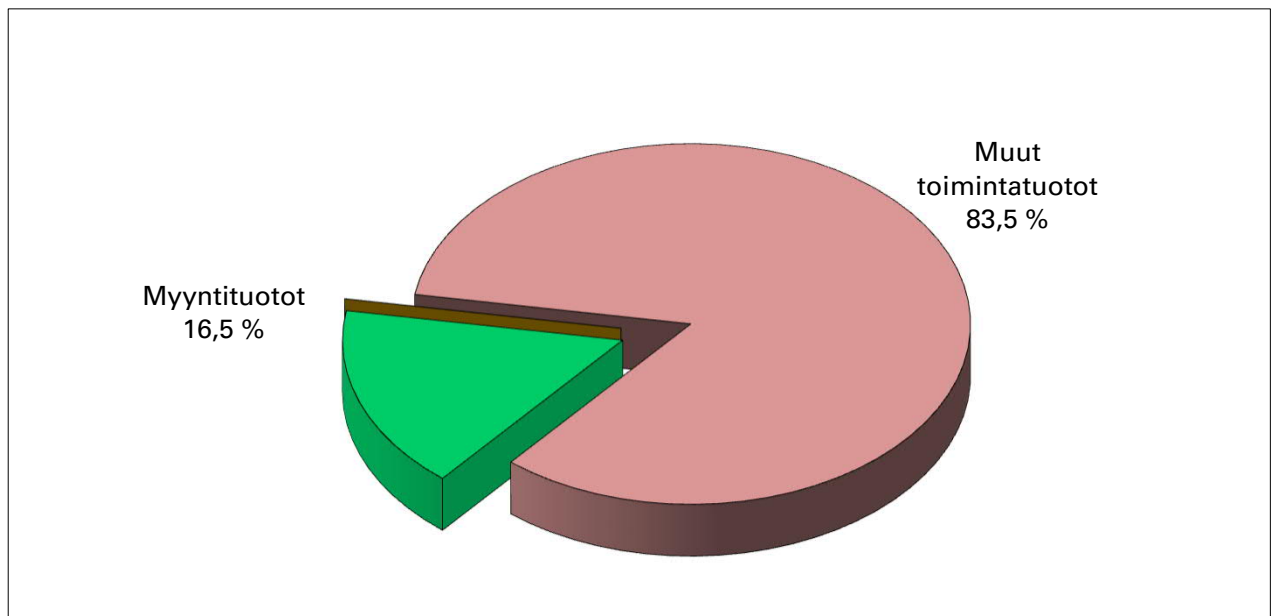

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	35 953 808	36 183 222	37 035 552	2,4	37 776 264	38 531 793
ulkoiset	3 142 992	3 136 200	6 740 450	114,9	6 875 259	7 012 764
sisäiset	32 810 816	33 047 022	30 295 102	-8,3	30 901 005	31 519 029
Valm. omaan käyttö	150 000	150 000	150 000	0,0	150 000	150 000
Toimintakulut	-30 578 518	-30 967 915	-31 796 406	2,7	-32 432 324	-33 080 980
ulkoiset	-26 656 325	-27 122 394	-27 898 242	2,9	-28 456 185	-29 025 309
sisäiset	-3 922 193	-3 845 521	-3 898 164	1,4	-3 976 139	-4 055 671
Toimintakate	5 525 291	5 365 307	5 389 146	0,4	5 493 940	5 600 813

Ulkoiset kulut

Ulkoiset tuotot

Tekninen lautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

Strategiakärjet	Toiminnallinen tavoite	Teko	Mittarin tavoitetaso	
Tasapainoinen talous	1. Investointien toteuttaminen suunnitellussa aikataulussa, laajuudessa ja kustannusarviossa.	1. Tärkeimmät talonrakennuksen kohteet: Siltatien koulun vaiheen 1 valmistuminen ja vaiheen 2 rakentamisen jatkaminen. Vuorentaustan yläkoulun saneerauksen aloittaminen.	Toteutuminen suunnitellussa aikataulussa, laajuudessa ja kustannusarviossa.	
		2. Mt 2774 kevyen liikenteen väylä aloitettu välillä Susikiventie-Rantaniementie.	Toteutunut kyllä/ei.	
		3. Mt 2773 kevyen liikenteen väylä rakennettu ja päällystetty.	Toteutuminen suunnitellussa aikataulussa ja laajuudessa.	
		4. Kurun koulun kaukalon valaistuksen korjaus ja uuden tekonurmen asennus.	Toteutuminen suunnitellussa aikataulussa ja laajuudessa.	
	2. Korjausvelkaselvitysten päivitys	1. Päivitetään rakennusten, yleisten alueiden ja liikenneväylien korjausvelkaselvitykset ja laaditaan simuloinnit.	Toteutunut kyllä/ei.	
		3. Salkutuksen päivitys	1. Päivitetään rakennuskannan salkutus tarpeen mukaisesti.	Toteutunut kyllä/ei.
		Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	1. Työhyvinvointi ja yhteisöllisyys	1. TYKY -päivät
2. Henkilöstöpalaverit	Toteutunut kyllä/ei.			
3. Sisäiset koulutukset esihenkilöille ja työntekijöille (esim. Esko-koulutukset)	Osallistunut kyllä/ei.			
Tiiviimpi kaupunkirakenne ja kehittyvä liikennejärjestelmä	1. Uusien joukkoliikenne-reittien suunnittelu ja käyttöönotto	1. Päivitetään reitit ja aikataulut.	Päivitetty kyllä/ei.	

Hiilineutraali Ylöjärvi	1. Kiinteistöjen lämmitystapamuutokset	1. Tehdään öljylämmitteisissä kiinteistöissä lämmitystapamuutoksia ilmastoystävällisiksi ja energiatehokkaiksi lämmitysmuodoiksi 400t€ määrärahan mukaisesti.	Toteutunut suunnitelman mukaisesti.
	2. Sähköautojen latauspisteiden rakentaminen kaupungin kiinteistöille	1. Toteutetaan toimitilat vastuualueella laaditun suunnitelman mukaisesti.	Toteutunut kyllä/ei.
Yhteisöllinen ilmapiiri	1. Osallistetaan asukkaita yhdyskuntateknisen suunnittelun hankkeissa	1. Toteutetaan tavanomaista pidempi nähtävillä olo Suojastenlahden kunnostamisen suunnitelmaan.	Toteutunut kyllä/ei.
Osallistava päätöksenteko ja kehittyvä organisaatio	1. Yhdyskuntateknisten palveluiden kyselytytkimus	1. Kyselyn toteuttaminen vuosittain.	Toteutunut kyllä/ei.
	2. Tukipalveluiden toimintatapojen selvittäminen hyvinvointialueuudistuksen jälkeistä toimintaympäristöä vastaavaksi.	1. Tehdään selvitys tukipalvelukokonaisuuden kehittämistarpeista ja mahdollisuuksista.	Toteutunut kyllä/ei.

Hallinto ja kehittäminen

Vastuuhenkilö vs. kaupunkirakennejohtaja Jukka Nurmi

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue sisältää tekniikka- ja ympäristöosaston yhteiset hallinto-, talous- ja henkilöstötoiminnot. Vastuualueelle kuuluu myös keskustan kehittämiseen ja osaston yleiseen kehittämiseen liittyvät tehtävät, joukko- ja palveluliikenteen tehtävät sekä osaston valmiussuunnittelu.

Hallinto- ja talouspalvelut sisältävät osaston yhteisten henkilöstö- ja talousasioiden koordinoinnin ja hallinnon kehittämisen, tekniikka- ja ympäristöosaston yhteiset asiakaspalvelutehtävät sekä talousseurannan ja -raportoinnin kehittämisen tehtävät.

Joukkoliikenne -tehtäväalue sisältää joukkoliikenteen seutuyhteistyön ja kehittämisen, palveluliikenteen suunnittelun ja tilaamisen sekä konsultoinnin kaupungin eri hallintokuntien kuljetuksiin ja niiden hankintoihin liittyen.

Hankkeet -tehtäväalue sisältää kaupunkikeskustan kehittämishankkeet ja tekniikka- ja ympäristöosaston viestinnän kehittämisen sekä Mapsto -investointien hankekehitystehtävät. Tehtäviin kuuluu myös seudullisen raitiotiehanke suunnittelun edistäminen.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Joukkoliikenteen käyttäjämäärien odotetaan kasvavan korona edeltävää aikaa korkeammiksi. Maailmantilanteen muutokset ja niistä aiheutuvat epävarmuustekijät saattavat vaikuttaa joukkoliikenteeseen.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2023

Hyvinvointialueudistuksen myötä palveluliikenteessä ei toteuteta perusturva -osaston kuljetuksia.

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	99	0	12 000		12 240	12 485
ulkoiset	30	0	12 000		12 240	12 485
sisäiset	68	0	0	0,0	0	0
Toimintakulut	-2 288 989	-2 376 235	-2 284 196	-3,9	-2 329 876	-2 376 472
ulkoiset	-2 250 136	-2 344 876	-2 242 814	-4,4	-2 287 668	-2 333 420
sisäiset	-38 853	-31 359	-41 382	32,0	-42 208	-43 052
Toimintakate	-2 288 890	-2 376 235	-2 272 196	-4,4	-2 317 636	-2 363 987

Yhdyskuntatekniset palvelut

Vastuuhenkilö yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihäärä

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualueeseen kuuluvat liikenneväylät, yleiset alueet, yhdyskuntarakentaminen ja kunnallistekninen suunnittelu.

Liikenneväylät vastaavat liikenneväylien kunnossapidosta, päällystyksistä, pienistä rakentamistöistä ja huulevesistöistä sekä pysäköinninvalvonnasta. Liikenneväylien yhteydessä toimivat lisäksi kaupungin varikko-palvelut ja konekeskus. Konekeskus vastaa kone- ja ajoneuvokaluston hankinnasta, ylläpidosta ja sisäisestä vuokrauksesta.

Yleiset alueet hoitavat yleisten alueiden, kuten puistojen, leikki- ja liikuntapaikkojen hoitoa, kunnossapitoa ja rakentamista sekä hoitavat kaupungille kuuluvia maa- ja metsätiloja.

Yhdyskuntarakentaminen vastaa suurempien investointikohteiden toteuttamisesta investointiohjelman mukaisesti.

Kunnallistekninen suunnittelu tuottaa kaupungin sisäisiä yhdyskuntateknistä suunnittelua edellyttäviä suunnittelupalveluita. Kunnallistekninen suunnittelu laatii katujen ja monien muiden yleisten alueiden suunnitelmia sekä toimii yhteistyössä kaavoituksen kanssa.

Vastuualueelle kuuluvat myös vanhojen suljettujen kaatopaikkojen seuranta ja jälkihoito, pilaantuneiden maiden selvittämiseen ja kunnostamiseen liittyvät toimet, yleisten alueiden ja kaupungin maa-alueiden tilapäiseen käyttämiseen liittyvät luvat, sijoitus- ja katulupa-asiat, pysäköinninvalvonta sekä osin myös jätehuoltoon liittyviä asioita. Yksityistieasiat ovat yksityistielain vuoden 2018 muutoksen jälkeen keskittyneet pienimuotoiseen neuvontaan ja ohjaukseen sekä kunnossapidon ja peruskorjauksen avustamiseen.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Uusien alueiden kaavoittamisen ja tonttitarjonnan edellyttämä katujen uudisrakentaminen ohjaa merkittävimmin vastuualueen toimintaa.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2023

Lamminpään urheilumajan ja Harjun länsiosan ulkoilun alueen ylläpitotehtävät ovat siirtyneet kokonaan Ylöjärven kaupungin vastuulle vuonna 2022.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2020	TP2021	TA2023
Toiminnan laajuus			
Katuverkonpituus kunnossapitoluokittain			
- kunnossapitoluokka I	-	-	-
- kunnossapitoluokka II	48,3	49,2	50,5
- kunnossapitoluokka III	147,0	147,7	148,0
JKPP verkon pituus kunnossapitoluokittain			
- kunnossapitoluokka A	40,4	41,7	41,7

- kunnossapitoluokka A+	2,7	3,1	3,1
- kunnossapitoluokka B	43,4	44,9	46,0
Siltoja	16	16	18
Leikkikenttien peruskorjaus /kpl	2	2	2
Katujen ja jkpp-väylien kunnossapitokustannukset €/km	6 075	6 055	6 400
Yksityisteiden kunnossapito- ja peruskorj.avustukset 1 000 €	247	300	300
Yleiset alueet			
- talousmetsiä	1 353	1 353	1 353
- leikattavia puistoja / ha	25	25	25
- katuvierheralueita / ha	30	30	30
- kaava-alueen puistometsiä/ha	498	599	599
- torit, Kuru ja Soppeenmäki	2	2	2
- leikkikenttiä	42	41	41
- luistinratoja	22	22	22
- urheilukeskuksia, Räikkä ja Ansomäki	2	2	2
- pallokenttiä	21	21	21
- monitoimikenttiä	6	6	6
- EU-uimarannat	5	5	5
- muut uimarannat	5	5	5
- maton pesupaikkoja	10	10	10
- venerantoja	8	8	8
- hiihtolatuja / retkeilyreittejä /km, josta	131	131	150
valaistuja / km	34	34	34
- moottorikelkkareittejä / km	60	60	60
Konekeskus			
(sisältää muille osastoille vuokratun kaluston)			
Kokonaiskalustomäärä	68	75	58
- henkilöautoja	15	19	0
- päältä ajettavia leikkureita	3	4	5
- raskaat kuorma-autot	2	2	2
- kevyt kuorma-auto	1	2	2
- latukone	1	1	2
- pakettiautot ja avolavat	28	28	27
- pienkuormaajat	5	5	5
- pyöräkuormaajat	2	2	3
- tiehöylä	1	1	1
- traktorit	4	5	5
- mönkijä	3	3	3
- traktorikaivuri	1	1	1
- rataimuri/kentänhoitokone	1	1	1
- trukki	1	1	1
Henkilöstö tehtäväalueittain/htv			
Hallinto	1	1	1
Kunnallistekninen suunnittelu	4	4	4
Yleiset alueet			
- kokoaikainen	19	19	20
- osa-aikainen	6	6	6
Liikenneväylät	3,4	3,4	3,4

Konekeskus	10,3	10,3	10,3
Varikko	1,3	1,3	1,3
Yhdyskuntarakentajat	15	15	15
Kaikki yhteensä			
Kokoaikainen	54	54	55
Osa-aikainen	6	6	6
Henkilöstön määrä	60	60	61

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	3 665 891	3 575 540	3 405 786	-4,7	3 473 902	3 543 380
ulkoiset	2 374 568	2 371 200	2 315 350	-2,4	2 361 657	2 408 890
sisäiset	1 291 323	1 204 340	1 090 436	-9,5	1 112 245	1 134 490
Toimintakulut	-6 564 958	-6 976 533	-7 199 495	3,2	-7 343 486	-7 490 342
ulkoiset	-5 455 618	-5 942 528	-6 112 674	2,9	-6 234 928	-6 359 615
sisäiset	-1 109 340	-1 034 005	-1 086 821	5,1	-1 108 558	-1 130 727
Toimintakate	-2 899 067	-3 400 993	-3 793 709	11,5	-3 869 584	-3 946 962

Toimitilat

Vastuuhenkilö vs. rakennuspäällikkö Hannu Heikkilä

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Kaupungin omistuksessa ja käytössä olevien rakennusten ja tilojen hallinta, rakennuttaminen, kunnossapito- ja ylläpitotoiminta sisältäen kiinteistönhoidon, ruokapalvelut sekä siivouksen. Toimitilat vastualue vastaa myös tilaomaisuuden omistamiseen liittyvien asioiden hoidosta.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Tavoitteena kaupungin kiinteistöjen toiminnan lisääminen käyttöasteen kasvattamisen myötä. Tilojen käytön tehokkuutta nostettaessa kiinnitetään erityishuomio sisäilma-asioihin. Kaikessa toiminnassa noudatetaan kaupunginvaltuuston hyväksymää Hinku -tiekarttaa. Jätteiden keräyksen lisääminen uusien jätejakeiden osalta. Puun käytön edistäminen huomioidaan rakentamisessa. Rakennusten salkutus päätösten mukainen tarpeettomien kiinteistöjen jalostustyö jatkuu myynnin, vuokrauksen ja purkamisen keinoin. Sote -kiinteistöjen vuokraus hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2023

Karhen koulun toiminta jatkuu väistötiloissa.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2020	TP2021	TA2023
Toiminnan laajuus			
Toimitilat ja rakennukset			
Kaupungin omistamat tilat	111 313	111 543	117 459
Kaupungille vuokratut tilat	11 580	12 107	7 124
Yhteensä	122 893	123 650	124 583
Toimintojen käytössä			
- Koulukiinteistöt m2	56 435	56 435	60 764
- Päivähoitokiinteistöt m2	18 207	18 207	18 707
- Sote kiinteistöt m2	20 394	20 921	15 938
- Sivistystoimen muut m2	16 272	16 272	16 272
- Muut tilat omassa käytössä m2	5 610	5 840	6 927
Rakennusten lukumäärä (ei sisällä osakkeita)	90	88	90
Lämmön kulutus MWh	18 700	21 800	20 100
Sähkön kulutus MWh	13 200	13 400	13 900
Veden kulutus m3	62 000	62 800	67 800
Kiinteistönhoito €/kk/hm2	0,74	0,77	0,78
Siivottava huoneistoala	107 757	108 300	88 300
Siivoustunnit/pv	600,4	592	453
Siivoustunnit/vuosi	155 517	153 328	117 300
Siivous €/kk/hm2	2,5	2,6	2,68

Ruokapalveluiden suoritteet/vuosi (suoritelaskenta; lounas on 1 suorite, aamupala 0,5, välipala 0,5 sekä dieetti korottaa aina 0,5)	1 713 680 sis. ruokakas- sit	1 665 900 sis. ruoka- kassit	1 462 600
	3,15	3,33	
Käyttökulut €/suorite, josta	1,45	1,51	3,09
- Henkilöstökulut €/suorite	0,84	0,84	1,40
- Elintarvikkeet €/suorite			0,98
Henkilöstö yksiköittäin/htv	77	76,5	
- ruokapalvelut	91	89,5	70
- siivouspalvelut	18,5	18,5	72
- kiinteistönhoito	4,7	4,7	18,5
- isännöinti	11,4	11,4	4,7
- rakennuttaminen ja kunnossapito			11,4
Henkilöstön määrä	202,6	200,6	
Kokoaikaiset	13,5	13,5	176,6
Osa-aikaiset	216,1	214,1	13,5
Yhteensä			190,1

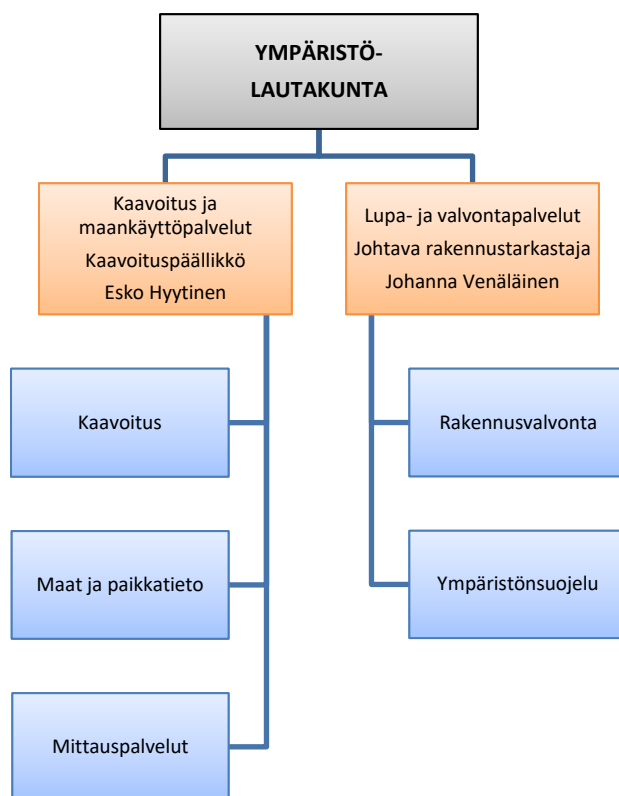
Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	32 287 819	32 607 682	33 617 766	3,1	34 290 122	34 975 928
ulkoiset	768 393	765 000	4 413 100	476,9	4 501 362	4 591 389
sisäiset	31 519 425	31 842 682	29 204 666	-8,3	29 788 760	30 384 539
Valm. omaan käyttöön	150 000	150 000	150 000	0,0	150 000	150 000
Toimintakulut	-21 724 571	-21 615 147	-22 312 715	3,2	-22 758 962	-23 214 166
ulkoiset	-18 950 571	-18 834 990	-19 542 754	3,8	-19 933 589	-20 332 274
sisäiset	-2 774 000	-2 780 157	-2 769 961	-0,4	-2 825 373	-2 881 892
Toimintakate	10 713 248	11 142 535	11 455 051	2,8	11 681 160	11 911 762

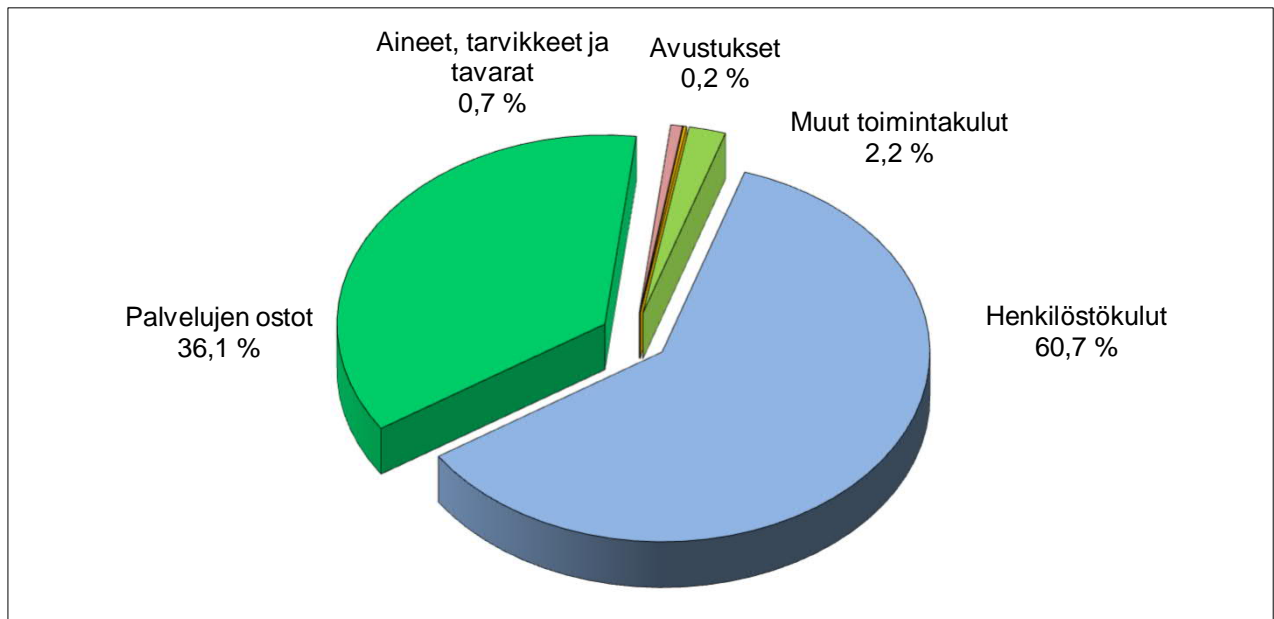
Ympäristölautakunta

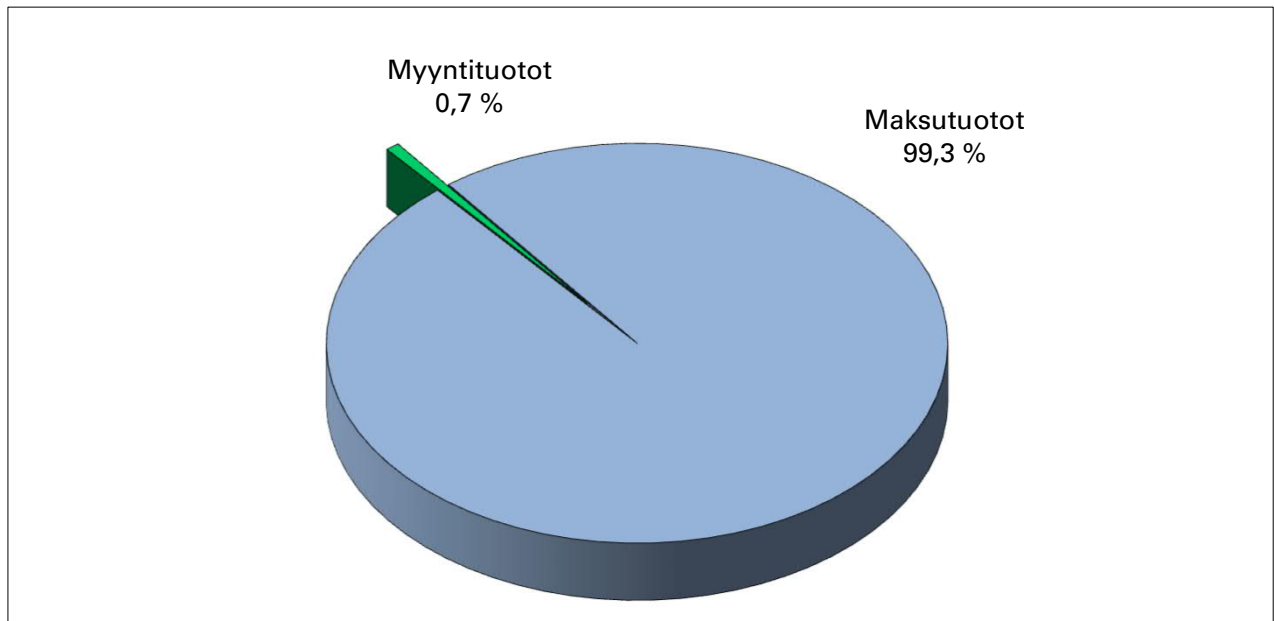

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	1 015 264	805 800	837 000	3,9	853 740	870 814
ulkoiset	997 808	805 800	837 000	3,9	853 740	870 814
sisäiset	17 455	0		0,0		
Toimintakulut	-2 553 951	-2 730 567	-3 206 254	17,4	-3 270 379	-3 335 782
ulkoiset	-2 389 789	-2 575 042	-3 037 084	17,9	-3 097 824	-3 159 774
sisäiset	-164 161	-155 525	-169 170	8,8	-172 555	-176 008
Toimintakate	-1 538 687	-1 924 767	-2 369 254	23,1	-2 416 639	-2 464 968

Ulkoiset kulut

Ulkoiset tuotot

Ympäristölautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminalliset tavoitteet

Strategiakärjet	Toiminnallinen tavoite	Teko	Mittarin tavoitetaso
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	1. Henkilöstön osaamisen tukeminen ja kehittäminen	1. Kannustetaan ja mahdollistetaan koulutuksiin osallistuminen	Jokainen osallistuu vähintään yhteen koulutukseen
Tiiviimpi kaupunkirakenne ja kehittyvä liikennejärjestelmä	1. Kaavoitus kehittyvän joukkoliikennereitin varrelle mm. Teivo-Mäkkylän kaavoitus	1. Teivo-Mäkkylän kaavoitus	Osayleiskaavan hyväksymiskäsittely. Asemakaavojen käynnistäminen.
		2. Raitiotiesuunnittelun huomioiminen kaavoituksessa	MAPSTO -ohjelman mukaisesti
		3. Kaksoisraidehanke	Osallistuminen työryhmiin
	2. MAPSTO:n ja keskustavision mukaisten hankkeiden jatkaminen	1. Arkkitehtikilpailun järjestäminen	Valmiiksi vuoden 2023 aikana
		2. Teivo 3 -yritysalueen asemakaava	Kaavan hyväksyminen
Vetovoimainen kaupunki	1. Siisti kaupunkikuva	1. Puututaan epäsiisteihin tontteihin / kaavan vastaiseen varastointiin	Säännölliset valvontakierrokset ympäri kaupunkia
	2. Keskustan kaavojen uudistaminen mm. virkistysnäkökulma	1. Aronrannan kaavoitus	Kaavan hyväksyminen
	3. Laadun huomioiminen kaavamääräyksissä	1. Rakentamistapaohjeiden laatiminen	Mm. Vuorentaustan asemakaavan laajennus
Älykkäät palvelut	1. Digitaalisten aineistojen sekä ohjelmistorobottien kehittäminen ja käyttöönotto	1. Osallistutaan digi- ja ohjelmistorobottihankkeisiin	Kyllä/ei

Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut

Vastuuhenkilö kaavoituspäällikkö Esko Hyytinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue vastaa tavoitteiden mukaisesti maankäytön suunnittelusta, maankäytöstä ja maaomaisuuden hallinnasta, paikkatiedon tuottamisesta ja hallinnasta sekä mittauspalveluista.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Kaupungin ja kaupunkiseudun kasvu jatkuu ja se luo edellytykset kaupunkirakenteen kehittämiseksi painopisteenä joukkoliikennekäytävään tukeutuva keskusta-alue ja sen tiivistäminen kaupunkiseudun rakennesuunnitelman sekä MAL 4 -tavoitteiden mukaisesti. Ilmastomuutoksen torjuntaan liittyvien tavoitteiden saavuttamiseksi edellytetään maankäytön, liikenneyhteyksien sekä joukkoliikenneverkon yhteensovittamista kestäväällä tavalla. Maankäytössä tulee ennakoida palveluverkon kehittämistä sekä huolehtia toimivan yhdyskuntarakenteen synnyttämisestä.

Kaupungin tulee varautua monipuoliseen tonttitarjontaan MAPSTO -ohjelman ja kaupunkistrategian edellyttämällä tavalla. Maanhankinnan painopiste on jatkossakin keskeisillä strategisesti tärkeillä alueilla, joilla tuetaan kaupunkirakenteen ja monipuolisen liikenneverkoston kehittämistä ja toteuttamista. Lisäksi maanhankinnalla varaudutaan pidemmän ajanjakson kehitystarpeisiin. Globaalit talouden muutokset ja taantuma saattavat vaikuttaa myös rakentamisen aikatauluihin ja tonttien kysyntään heikentävästi.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2023

Jatketaan talous- ja henkilöresurssien kohdentamista kaupungin kannalta keskeisiin, suunniteltavuudeltaan, toteutettavuudeltaan ja vaikutuksiltaan tärkeisiin hankkeisiin. Ulkoisten suunnittelupalvelujen käyttöä jatketaan ja tarvittaessa lisätään kaavoituksessa ja niihin liittyvissä selvityksissä. Sähköiseen tiedonhallintaan perustuvia työtapoja ja -kaluja sekä asiakaspalvelua on kehitetty ja jatketaan kehitystyötä nykyisiä järjestelmiä hyödyntäen.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2020	TP2021	TA2023
Suoritetavoitteet			
Valmistuneista asemakaavoista syntynyt kaavavarannon lisäys			
- kerrostalotonttien kerrosala (k-m ²)	7 883	13 00	10 000
- rivitalotonttien kerrosala (k-m ²)	2 400	5 400	15 000
- omakotitonttien lukumäärä, kaikki	17	16	50
- yritystonttien lukumäärä, kaikki	18	0	10
Uudet asemakaavoitetut alueet ha /vuosi	45,84	12,5	50
Asemakaavan muutos pinta-ala ha/vuosi		11,5	10
Poikkeusluvut	43	57	60
Suunnittelutarveratkaisut	14	25	15
Maisematyölupia	22	22	20
Henkilöstön määrä			
- kaavoitus	9	9	11

	TP2020	TP2021	TA2023
- maat ja paikkatieto	3	3	3
- mittauspalvelut	4,8	4,8	4,8
Kokoaikaiset	16,8	16,8	18,8
Osa-aikaiset	0	0	0
Henkilöstön määrä htv	16,8	16,8	18,8

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	244 220	161 000	166 000	3,1	169 320	172 706
ulkoiset	233 804	161 000	166 000	3,1	169 320	172 706
sisäiset	10 415	0	0	0,0	0	0
Toimintakulut	-1 499 834	-1 485 582	-1 819 963	22,5	-1 856 361	-1 893 489
ulkoiset	-1 389 790	-1 374 508	-1 700 164	23,7	-1 734 164	-1 768 845
sisäiset	-110 044	-111 074	-119 799	7,9	-122 197	-124 644
Toimintakate	-1 255 614	-1 324 582	-1 653 963	24,9	-1 687 041	-1 720 783

Lupa- ja valvontapalvelut

Vastuhenkilö johtava rakennustarkastaja Johanna Venäläinen

Vastualueen toiminnan kuvaus

Rakennusvalvonnan viranomaistehtävät ja rakennetun ympäristön valvonta.

Rakentamisen luvat ja rakentamisen aikainen valvonta ja neuvonta.

Ympäristönsuojelun- ja siihen liittyvien lakien ympäristönsuojeluviranomaistehtävät, luvat ja ilmoitukset sekä tarkastukset.

Ulkoiset toimintaan vaikuttavat tekijät

Maankäyttö- ja rakennuslain tulevat uudistukset sekä uusi rakentamislaki. Tuleviin muutoksiin valmistautuminen ja kouluttautuminen.

Keskeiset sisältömuutokset toiminnassa vuonna 2023

Vastuualueella tapahtuneen henkilöstöresurssin lisäämisen myötä parannamme asiakaspalvelun tasoa. Sähköistä asiointia kehitetään ja lupaprosessia muutetaan uudistusten vaatimusten mukaan. Ollaan aktiivisesti mukana valtakunnallisissa hankkeissa ja jatketaan robottien käyttöönottoa työn joustavoittamiseksi.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2020	TP2021	TA2023
Ympäristötarkastukset	4	*	
Ympäristönsuojelu			
- lupa-, ilmoitus- ja rekisteröintipäätökset		12	10
- viranhaltijapäätökset		25	25
- lausunnot		69	60
- määräaikaistarkastukset		79	70
- tarkastukset ja paikallakäynnit		222	200
- hallintopakoppäätökset		3	3
Rakennusluvut	235	287	250
rakennusten kerrosala (m2)	34 082	48 582	43 000
josta asuinhuoneistojen ala (m2)	22 013	24 025	22 000
Toimenpideluvat	290	254	280
Katselmukset	1 400	1 500	1 600
Henkilöstön määrä			
- rakennusvalvonta	7	8	10
- ympäristönsuojelu	3	3	3
Yhteensä	10	11	13
		+ 1	
		(oppisopimuksella)	

Tilastointitavan muutos vuonna 2021, ympäristötarkastusten määrä 301 kpl (sis. määräaikaistarkastukset 79 kpl sekä tarkastukset ja paikalla käynnit 222 kpl)

Talous

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Ero%	SV 2024	SV 2025
Toimintatuotot	771 044	644 800	671 000	4,1	684 420	698 108
ulkoiset	764 004	644 800	671 000	4,1	684 420	698 108
sisäiset	7 040	0	0	0,0	0	0
Toimintakulut	-1 054 116	-1 244 985	-1 386 291	11,4	-1 414 018	-1 442 293
ulkoiset	-999 999	-1 200 534	-1 336 920	11,4	-1 363 660	-1 390 929
sisäiset	-54 117	-44 451	-49 371	11,1	-50 358	-51 364
Toimintakate	-283 072	-600 185	-715 291	19,2	-729 598	-744 185

9. Investoinnit

Investointiohjelma 2023-2027

Talonrakennus

Hanke	Alue	Tyyppi		Kustannus	2023	2024	2025	2026	2027
Siltatien koulu vaihe 1 ja 2 (alakoulu + liikuntahalli)	Siltatien alue	uudiskohde		10 970 000	7 500 000	3 400 000			
Siltatien koulu vaihe 3 (yläkoulu)	Siltatien alue	uudiskohde		8 500 000			50 000	5 100 000	3 350 000
Siltatien päiväkotiki	Siltatien alue	yhteistyöhanke						X	X
Tähkätaskun päiväkotiki	Keskusta	saneeraus		1 250 000				50 000	500 000
Vahannan uusi päiväkotiki	Taajaman lähikylät	yhteistyöhanke		150 000			150 000		
Soppeenmäen päiväkotiki (uusi)	Keskusta	yhteistyöhanke			X	X			
Vuorentaustan yläkoulun peruskorjaus ja laajennus	Lounainen	laajennus/saneeraus		12 350 000	3 000 000	5 000 000	4 300 000		
Vuorentaustan uusi päiväkotiki ja alakoulu	Lounainen	yhteistyöhanke				50 000	X	X	
Serlapuiston päiväkotiki lisärakennus	Itäinen	yhteistyöhanke		80 000					
Kurun yhtenäiskoulu uudisrakennus	Kuru	uudisrakennus		6 550 000	50 000	3 700 000	2 800 000		
Kiinteistöjen lämmitystapamuutokset					400 000	400 000	400 000	400 000	400 000
Kangasniemen pk lisärakennus	Metsäkylä	leasing-optio		36 000					
Perhetalo (siirtokelpoinen), perustukset ja talotekniikka	Keskusta	leasing/vuokra		100 000					
Karhen koulu	Keski-Ylöjärvi	uudisrakennus		2 250 000	1 500 000	620 000			
Ylöjärvi-monitoritalo (suunnittelu)	Keskusta	uudiskohde						50 000	
Kohdentamattomat määrärahat					600 000	600 000	600 000	700 000	700 000
Yhteensä				42 236 000	13 050 000	13 770 000	8 300 000	6 300 000	4 950 000

Liikenneväylät

Hanke	Alue	Tyyppi	Yhteist yö	Kustannus	2023	2024	2025	2026	2027
Ranta-Laatu asuinalue	Keskusta	rakentaminen	*	510 000	20 000	40 000	150 000	300 000	
KLV välillä Piipputie / Kastetie - Siltatien koulun kenttä ja koulu	Keskusta	rakentaminen	*	450 000	150 000	300 000			
Uuden Kuruntien länsipuolinen teollisuusalue	Keskusta	rakentaminen		1 890 000	30 000	60 000	600 000	600 000	600 000
Kortteentien muutos	Keskusta	peruskorjaus		670 000	70 000				600 000
Leikinpolku ja ulkoilureitti	Keskusta	rakentaminen		335 000	50 000	260 000	25 000		
Oksasentie ja Leijatie kiertoliittymä	Keskusta	rakentaminen		1 230 000	70 000	1 160 000			
Yhdystien teollisuusalue	Keskusta	rakentaminen	*	4 113 000	1 415 000	1 172 000	650 000	688 000	188 000
Heinikon teollisuusalueen pohjoisosa	Keskusta	rakentaminen	*	115 000	115 000				
Vanhan Haaviston katujen peruskorjaus	Keskusta	peruskorjaus	*	1 025 000	130 000	5 000	200 000	235 000	455 000
Leijapuiston alue	Keskusta	rakentaminen	*	430 000		30 000	200 000	200 000	
Vaasantien Pallotien valoliittymä lähiympäristöineen	Keskusta	rakentaminen	**	1 940 000	200 000	640 000	1 000 000	100 000	
Teivo 3	Keskusta	rakentaminen	**	700 000	100 000	600 000			
Mäkkylänrinne1 (Kivikkotie)	Keskusta	rakentaminen		300 000	50 000	250 000			
Mäkkylänrinne 2 (Vaasantien ja Mikkolantien väli)	Keskusta	rakentaminen	**	740 000		40 000	100 000	600 000	
Mäkkylänrinne 3 (Terätien ja Vaasantien väli)	Keskusta	rakentaminen		440 000			40 000	200 000	200 000
Teivon alue	Keskusta	rakentaminen		540 000		40 000	100 000	200 000	200 000
Asemansuudun maankäytön kehittäminen	Keskusta	rakentaminen		760 000			60 000	100 000	600 000
Kuruntien - Asuntilantien kiertoliittymä	Asuntila	rakentaminen	*	2 150 000	900 000	50 000	1 000 000	200 000	
Uudet ja Asuntilantien-Suolaniityntien kiertoliittymä ja liittyvät kadut	Asuntila	rakentaminen	*	1 200 000			400 000	500 000	300 000
Asuntila - Siivikkala katuyhteys	Asuntila	rakentaminen	*	2 250 000	70 000	40 000	440 000	400 000	1 300 000
Supikorven alue	Asuntila	rakentaminen		540 000			40 000	100 000	400 000
Siivikkalan koulun pohjoispuolinen jatkoalue	Itäinen Ylöjärvi	rakentaminen		160 000			30 000	30 000	100 000
Leppästäntien asuinalue	Itäinen Ylöjärvi	rakentaminen	*	400 000	100 000	300 000			
Mettistön itäreunan kevyenliikenteen puistoväylä	Itäinen Ylöjärvi	rakentaminen	*	100 000		100 000			
Siivikkalan ja Vihattulan alueiden katujen peruskorjaus	Itäinen Ylöjärvi	peruskorjaus	*	630 000	215 000	15 000			400 000
Kolmenkulman teollisuusalue itäpuolen jatko	Lounainen Ylöjärvi	rakentaminen	**	205 000	205 000				
Kolmenkulman teollisuusalueen länsipuoli	Lounainen Ylöjärvi	rakentaminen	*	1 530 000	40 000	40 000	250 000	600 000	600 000
Vuorentaustan asemakaavan laajennus- ja muutosalue	Lounainen Ylöjärvi	rakentaminen	*	5 400 000	200 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000	100 000
Vuorentaustan katujen peruskorjaus	Lounainen Ylöjärvi	rakentaminen	*	1 240 000				600 000	640 000
Heikkiläntien klv välillä Huurteilantie - Riekkontie P	Metsäkylä	rakentaminen	*	490 000	200 000	290 000			
Pehkutien KLV välillä Vanha Vaasantien - Metsälinnuntie	Metsäkylä	rakentaminen	*	685 000	450 000	235 000			
Metsäkylän laajennusalue	Metsäkylä	rakentaminen	*	260 000				60 000	200 000
KLV välillä Lehtokurpantie - Hietaniementie	Metsäkylä	rakentaminen		200 000				200 000	

Hanke	Alue	Tyyppi	Yhteistyö	Kustannus	2023	2024	2025	2026	2027
Siltatie pohjoispuoli 2. vaihe	Siltatien alue	rakentaminen	*	395 000	395 000				
Siltatie eteläpuoli 3. vaihe	Siltatien alue	rakentaminen	*	120 000	120 000				
Siltatien loppuosa Viljakkalantielle	Siltatien alue	rakentaminen	*	850 000	200 000	450 000	200 000		
Siltatien 4. vaihe (Koillinen ja itäinen)	Siltatien alue	rakentaminen	*	750 000	150 000	100 000	500 000		
Siltatien 5. vaihe (Läntinen)	Siltatien alue	rakentaminen	*	840 000		40 000	800 000		
Viljakkalan alueen katujen peruskorjaus	Viljakkala	peruskorjaus	*	655 000		200 000	200 000	255 000	
Takamaan kevyenliikenteenväylä, Viljakkalantie (maantie 2773)	Ylöjärven taajaman lähikylät	rakentaminen	*	1 100 000	1 100 000				
Mt2774 klv välillä Susikiventie - Rantaniementie	Ylöjärven taajaman lähikylät	rakentaminen	*	1 175 000	775 000	400 000			
Mt2774 klv välillä Rantaniementie - Ylinen	Ylöjärven taajaman lähikylät	rakentaminen	*	2 630 000	30 000		1 300 000	1 300 000	
Kalliopään alue	Kuru	rakentaminen	***	150 000					150 000
Suittilahdentie PK	Kuru	peruskorjaus	***	330 000	30 000	300 000			
Virastotien KLV	Kuru	rakentaminen	***	740 000			40 000		700 000
Vesipolku	Kuru	rakentaminen	***	70 000	70 000				
Pyöräilyn ja arkiliikunnan kehittäminen (pyöräparkit + penkit)	Kaikki alueet	rakentaminen		275 000	55 000	55 000	55 000	55 000	55 000
Tonttien esivalmistelu	Kaikki alueet	rakentaminen		500 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Kohdentamattomat määrärahat	Kaikki alueet			4 500 000	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000
Yhteensä				48 708 000	8 705 000	9 912 000	11 040 000	10 223 000	7 938 000

* yhteistyössä Ylöjärven Vesi Oy:n kanssa. Summat eivät sisällä vesi-investointeja.

** yhteistyössä Tampereen Vesi Oy:n ja Ylöjärven Vesi Oy:n kanssa.

*** Vesiosuuskunta, YV

Yleiset alueet

Hanke	Alue	Tyyppi		Kustannus	2023	2024	2025	2026	2027
Räikän kentän valaistuksen rakentaminen	Keskusta	rakentaminen		200 000					200 000
Kirkkopuiston leikkikentän peruskorjaus	keskusta	peruskorjaus		60 000					60 000
Haaviston kuntorata valojen korjaus led	Keskusta	peruskorjaus		100 000	100 000				
Veittijärven kentän valojen ja kentän korjausta	Keskusta	peruskorjaus		40 000	40 000				
Soppeenmäen uusi perustettava leikkipuisto	Keskusta	rakentaminen		60 000			60 000		
Lähdevainion leikkikenttä peruskorjaus	Keskusta	peruskorjaus		70 000		70 000			
Suojastenlahden ja ranta-alueiden kunnostus	Keskusta	peruskorjaus		540 000	40 000	250 000	250 000		
Aronrannan virkistysalueen kehittäminen	Keskusta	peruskorjaus		1 040 000	40 000			500 000	500 000
Räikän kentän katsomon kattaminen (suunnittelu)	Keskusta	rakentaminen		40 000				40 000	
Tiuravuoren kentän tekonurmen uusiminen	Keskusta	peruskorjaus		200 000				200 000	
Kuntoportaat Lamminpään majan alueelle	Keskusta	rakentaminen		170 000			30 000	140 000	
Keijjärven ranta, vanhan jätevedenpuhdistamon alue. Veneylle.	Asuntila	peruskorjaus		120 000	20 000	100 000			
Vihattulan tien leikkikentän pk	Itäinen Ylöjärvi	peruskorjaus		60 000		60 000			
Harjun reitin valojen korjaus	Lounainen Ylöjärvi	peruskorjaus		300 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Halmetien leikkikenttä peruskorjaus	Lounainen Ylöjärvi	peruskorjaus		70 000	70 000				
Vuorentaustan sorakuopan alueen toteuttaminen päivitettävien suunnitelmien mukaisesti	Lounainen Ylöjärvi	rakentaminen		180 000	30 000		150 000		
Pohjolan tien leikkikentän peruskorjaus	Lounainen Ylöjärvi	peruskorjaus		80 000			80 000		
Tanhuantien leikkikentän peruskorjaus	Lounainen Ylöjärvi	peruskorjaus		60 000				60 000	
Lähteentien leikkikentän peruskorjaus	Lounainen Ylöjärvi	peruskorjaus		60 000				60 000	
Vuorentaustan uuden päiväkodin ja alakoulun kentät	Lounainen Ylöjärvi	rakentaminen		200 000				200 000	
Työlänojan leikki- ja liikuntapuisto	Metsäkylä	rakentaminen		690 000	40 000	300 000	350 000		
Siltatien laajennuksen tulevan koulun kentät, sisältää pesäpallokentän	Siltatien alue	rakentaminen		1 100 000	500 000	500 000	100 000		
Takamaan matonpesupaikan peruskorjaus	Ylöjärven taajaman lähikylät	peruskorjaus		50 000				50 000	
Takamaan kaukalon uusiminen	Ylöjärven taajaman lähikylät	peruskorjaus		30 000			30 000		
Vahannan kaukalon uusiminen	Ylöjärven taajaman lähikylät	peruskorjaus		30 000			30 000		
Haverin lomakylän ja kaivoksen lähialueen pienparannukset	Viljakkala	rakentaminen		100 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000

Hanke	Alue	Tyyppi	Kustannus	2023	2024	2025	2026	2027
Haverin kunnostetun rikastushiekka-alueen jälkikäytön suunnittelu	Viljakkala	rakentaminen	50 000					50 000
Ansomäen kentän aitaaminen ja kentän peruskorjaus, monitoimikentän rakent., valaistuksen uusiminen	Viljakkala	peruskorjaus	200 000	100 000	100 000			
Kurjen matonpesupaikan peruskorjaus	Viljakkala	peruskorjaus	50 000				50 000	
Kurun koulun kaukalon valojen korjaus ja uusi tekonurmi	Kuru	peruskorjaus	230 000	230 000				
Kurun leikkikentän peruskorjaus tai siirto	Kuru	peruskorjaus	70 000		70 000			
Kurun seniorialue	Kuru	rakentaminen	20 000	20 000				
Kurun laivalaiturin peruskorjaus	Kuru	peruskorjaus	190 000		40 000			150 000
Kurun Romunokan retkeilykohteen peruskorjaus	Kuru	peruskorjaus	50 000	50 000				
Kuru - Seitsemisen pitkän pääreitit peruskorjaus	Kuru	peruskorjaus	100 000	50 000	50 000			
Kuru - Helvetinjärvi / Ruovesi pitkän pääreitit peruskorjaus, Ruoveden suunta+laavut	Kuru	peruskorjaus	50 000			50 000		
Karhen koulun kentän peruskorjaus	Keski-Ylöjärvi	peruskorjaus	170 000	170 000				
Kohdentamattomat määrärahat			120 000	30 000	30 000	30 000	30 000	
Yhteensä				1 610 000	1 650 000	1 240 000	1 410 000	1 040 000

Investoinnit yhteensä

	2023	2024	2025	2026	2027
Talorakennus	13 050 000	13 770 000	8 300 000	6 300 000	4 950 000
Liikenneväylät	8 705 000	9 912 000	11 040 000	10 223 000	7 938 000
Yleiset alueet	1 610 000	1 650 000	1 240 000	1 410 000	1 040 000
Maa- ja vesialueet	900 000	900 000	900 000	900 000	900 000
Koneet ja kalusto ja ohjelmistot	580 000	600 000	600 000	700 000	700 000
-Kasvatus- ja opetuslautakunta	330 000				
-Tekninen lautakunta	250 000				
Investoinnit yhteensä	24 845 000	26 832 000	22 080 000	19 533 000	15 528 000

Investoinnit 2023

24,8 milj. €

